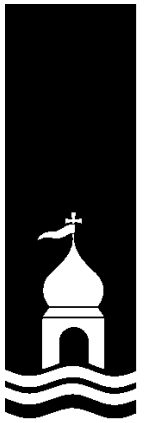

Lemvig Kommune

Afsender: Lemvig Kommune
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Ulfsund ApS
Ulfsundvej 25
7660 Bækmarksbro

Dato 15-03-2022

A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

www.lemvig.dk

J.nr.: 09.17.19P19-4-20
Ref.: SIBN
Dir. tlf.: 9663 1112

§16a-godkendelse af husdyrbrug

CVR-nr. 33 06 66 94
P-nr. 1.016.195.894

Mårupgårdvej 8, 7620 Lemvig

matrikel nr. 39a, Hovedejerlavet, Fjaltring

Mårupgaard, 2021

Godkendelse af 15. marts 2022
Annoncedato 17. marts 2022

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	3
Læsevejledning	4
1. Miljøgodkendelse med vilkår.....	6
1.1. Beskrivelse af projektet.....	6
1.2. Afgørelse.....	7
1.2.1. Dispensation for afstandskrav til naboskel	7
1.3. Begrundelse for afgørelsen	8
1.4. Vilkår og generelle regler	11
1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring	16
1.5. Offentlighed og høring	17
1.6. Klagevejledning	19
2. Generelle forhold	20
2.1. Meddelelsespligt	20
2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud	20
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse.....	20
3. Anlægsbeskrivelse	23
3.1. Lokalisering.....	23
3.1.1. Landskabelige forhold	26
3.1.2. Alternativer og 0-alternativet.....	26
3.1.3. Erhvervs­mæssig nødvendighed.....	27
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	28
3.2.1. Produktionsareal	29
3.2.2. Emissionsgrænseværdi for BAT (bedste tilgængelige teknik)	30
3.3. Gener.....	31
3.3.1. Lugt.....	31
3.3.2. Støj.....	37
3.3.3. Lys.....	39
3.3.4. Fluer og skadedyr	39
3.3.5. Støv.....	40
3.3.6. Transport	41
3.4. Forurening	42
3.4.1. Spildevand, herunder regnvand	42
3.4.2. Husdyrgødning og foder	42
3.4.3. Affald	43
3.4.4. Råvarer og hjælpestoffer.....	43
3.4.5. Driftsforstyrrelser eller uheld.....	45
3.4.6. Driftens ophør	46
3.5. Ammoniakpåvirkning af natur.....	47
3.5.1. Beskyttet natur	47
3.5.2. Habitatvurdering	49
4. Bilag IV-arter	52
Bilag	60

Datablad

Ansøger	Fjordland Lemvig /Lotte S. Nielsen Industrivej 53 7620 Lemvig lsn@fjordland.dk for Ulf sund ApS c/o Helge Maagaard Ulf sundvej 25, Nees 7660 Bækmarksbro Tlf.: 40 34 91 86 ulfsund@post10.tele.dk
Husdyrbrugets adresse	Mårupgårdvej 8 7620 Lemvig
Matrikelnummer	39a, Hovedejerlavet, Fjaltring
Virksomhedens art	Produktion af slagtesvin
Ejer	Helge Maagaard Ulf sundvej 25, Nees 7660 Bækmarksbro
CVR-nummer	33 06 66 94
CHR-nummer	97 328
P-nummer	1.016.195.894
Kontaktperson	Holger Lundgaard Madsen Tlf.: 97 83 67 87 holger@lundgaardmadsen.dk
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Luftfoto af Mårupgaard, marts 2021 https://skraafoto.kortforsyningen.dk Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel.

Første del udgøres af selve miljøgodkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget. Første del indeholder desuden en redegørelse for offentliggørelse og høring af afgørelsen og vejledning om adgangen til at påklage afgørelsen.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her beskrives og vurderes de miljøpåvirkninger, det søgte projekt forventes at have på omgivelserne og godkendelsens enkelte vilkår begrundes.

Bilagsdelen indeholder miljøtekniske beskrivelser og dokumentation, herunder ansøgers miljøkonsekvensrapport. De enkelte bilag er af teknisk karakter og indeholder blandt andet resultater af modelberegninger, lovtekst og tematiske kortbilag.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet Husdyrbrugloven.

*Miljøgodkendelse
med vilkår*

1. Miljøgodkendelse med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget efter § 16 a i LBK nr. 520 af 01/05/2019 (Husdyrbrugloven) blev igangsat i januar 2020 på baggrund af ønsket om opnåelse af en større fleksibilitet i produktions-tilladelsen. Staldbygningerne havde stået tomme i nogle år, men de var nu blevet udlejet, og lejer var klar til at igangsætte en fornyelse af inventar, foder- og ventilationsanlæg før ibrugtagningen. De nævnte fornyelser er gennemført nu. Det er lejer, der er kontaktperson for forholdene vedr. staldbygningerne, mens ansøger/ejer står for markbrug, gylleopbevaring og dertil hørende anlæg. Der opsættes en ny fodersilo på ejendommen. Der planlægges ikke nybyggeri eller godkendelsespligtige ændringer. Alle staldene har fulddrænede gulve.

Mårupgård blev første gang miljøgodkendt til slagtesvineproduktion i 1987, og miljøgodkendelsen blev efterfølgende revurderet i 2005 og i 2016, hvorefter ejendommen var miljøgodkendt til en årlig produktion af 8.670 slagtesvin 30-110 kg.

I forbindelse med den opstartede sagsbehandling i 2020 blev der konstateret et kontinuitetsbrud, dvs. mere end tre år uden dyr i staldene, og den tidligere miljøgodkendelse faldt bort. Ved genopstart af produktion i staldene er miljøkravene til husdyrbruget nu skærpet til niveauet for ny-etablerede stalde.

Husdyrbruget ligger tæt på to nabobeboelser men i god afstand fra ammoniakfølsom natur. Ved hjælp af nye tiltag (hyppig gylleudslusning, forhøjede ventilationsafkast med vindkryds samt luftrensingsanlæg) er der blevet fundet løsninger, så de skærpede miljøkrav ift. lugtgener ved nabobeboelser, naturbeskyttelse samt om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi er opfyldt for staldanlægget. De teknologiske løsninger indarbejdes i det eksisterende staldanlæg, hvor kun de forhøjede ventilationsafkast vil blive synlige fra omgivelserne.

Ansøgningen er indsendt den 16. januar 2020 og genindsendt den 26. februar 2021 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 211 568.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Godkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbruglovens § 16a.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

1.2.1. Dispensation for afstandskrav til naboskel

Lemvig Kommune dispenserer for Husdyrbruglovens afstandskrav på 30 meter til naboskel.

Der er cirka 26 meter fra nærmeste staldhjørne til matrikel 30a mod vest.

For at afbøde gener ved nærmeste nabo, stilles der vilkår om at etablere afskærmende beplantning op til skelgrænse.

Dispensationen meddeles i henhold til Husdyrbruglovens § 9, stk. 3. Der redegøres nærmere for dispensationen i godkendelsens afsnit 3.1

På Lemvig Kommunes vegne den 15. marts 2022.

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

1.3. Begrundelse for afgørelsen

Projektet indebærer, at der etableres slagtesvineproduktion efter den nye husdyrregulering ("stipladsmodellen") på en eksisterende landbrugsejendom med eksisterende driftsbygninger, hvor der er indtruffet kontinuitetsbrud.

Det søgte projekt indebærer ud over opførelse af en fodersilo ikke ændringer i bygningsmassen, ud over etablering af nye teknologier i form af forhøjede afkast og luftrensingsanlæg.

Ved den nye regulering kan de enkelte stalde udnyttes uden krav til antal dyr eller vægtintervaller. Rammerne for produktionen bestemmes i stedet ud fra dyrevelfærdsreglerne.

Denne afgørelse medfører, at der stilles vilkår om produktionsarealet på staldanlægget, men at slagtesvinenes ind- og afgangsvægte må variere og at der ikke fastsættes en årlig produktionstilladelse på et bestemt antal slagtesvin.

Særkender ved den søgte produktion

Ejendommen søges drevet med en slagtesvineproduktion, som udgør mere end 2.000 stipladser. Ejendommen er herved omfattet af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, nr. 2 (IE-husdyrbrug).

Slagtesvineproduktion er kendetegnet ved at bestå af relativt få processer og stor automatik. En forholdsvis stor produktion kan derfor drives med en begrænset arbejdskraft.

Staldene er indrettet med gyllesystem, hvor al afsat husdyrgødning fra dyreholdet opsamles i gyllekummer under staldgulvet og føres via for-tank og pumpeledning til husdyrbrugets gyllebeholdere.

Dyreholdet fodres ofte med hjemmeblandet tør- eller vådfoder. Færdigblandet foder anvendes også i nogle produktioner. Foderet består normalt af korn, soja- eller solsikkekrå, gærfløde, fedt, rapskager, valle, hestebønner eller andre proteinkilder og mineral- og vitaminblandinger med enzymer og andre mikronæringsstoffer. Foderkilderne opbevares i korn- og fodersiloer.

Slagtesvin fodres 2-5 gange i døgnet, hvor foderet doseres til de enkelte krybber i stierne via foderstreng.

Det er kendetegnende for slagtesvineproduktion i forhold til andre produktionsgrene af husdyrbrug, at den indvirker på omgivelserne med en relativ høj ammoniakemission og et højt lugtbidrag.

Slagtesvineproduktion sker ved høj intensitet, hvor dyrene er i høj daglig tilvækst, typisk omkring 1 kg om dagen ved effektive producenter. Sammenholdt med, at velfærdskravene tillader en forholdsvis høj dyretæthed (fx 0,65 m²/slagtesvin i vægtintervallet 85-110 kg) betyder det, at der er et stort ventilationsbehov i slagtesvinestalde for at sikre indeklimaet.

Ventilationsanlæg til slagtesvineproduktion er normalt dimensioneret til at kunne ventilere cirka 100 m³ i timen pr stiplads. I spidsbelastningsperioder, hvor der på grund af høj udetemperatur og mange kilo dyr på stald ventileres maksimalt, ventileres der på en produktion af den søgte størrelse omkring 200.000 m³ i timen.

Fluegener, større transportere og støj er andre almindelige indvirkninger, som kan forventes fra slagtesvineproduktion. Disse har dog normalt ikke et større omfang end indvirkningen fra andre typer af husdyrbrug.

Foranstaltninger mod skadelige indvirkninger på miljøet

Det er ved sagens behandling konstateret, at det søgte projekt overholder de fastsatte beskyttelsesniveauer for ammoniak i Husdyrbrugloven.

Det indgår i projektet, at der etableres et biologisk luftrensningsanlæg til at behandle ventilationsluft fra stalde.

Projektet er lokaliseret i en så tilstrækkelig afstand fra særlig ammoniakfølsom natur og natur, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder potentielle levesteder for Bilag IV-arter, at projektet i sig selv ikke vurderes at medføre risiko for skadevirkninger som følge af ammoniakemissioner fra staldanlægget, eller risiko for påvirkning af Bilag IV-arter som følge af husdyrbrugets aktiviteter.

Naturen i Lemvig Kommune er generelt presset af en høj baggrundsbelastning fra ammoniak. Hvor det søgte projekt isoleret set ikke vurderes at have en væsentlig virkning på tilstanden af naturen, så kan det ikke afvises, at baggrundsbelastningen medfører en gradvis forringelse af den biologiske mangfoldighed i kommunen.

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde de generelle regler for husdyrbrug om indretning og drift i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder krav om tæthed og styrke af gyllekanaler, rørføringer, gyllebeholdere, mv.

Husdyrbruget har en beredskabsplan som skal følges ved driftsforstyrrelser og miljøuheld. Der er krav til håndtering og bortskaffelse af affald, forbud mod oplag af forurenende stoffer ved overfladeafløb, og krav om effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, herunder rottebekæmpelse.

Det vurderes heraf, at husdyrbruget drives uden væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand og uden væsentlig risiko for tilstandsændringer af beskyttet natur.

Projektet indebærer, at der etableres forhøjede ventilationsafkast med vindkryds for at reducere lugtbidraget ved de nærmeste naboer. Den biologiske luftrenser reducerer lugt i ventilationsluften og gyllen udsluses hyppigt. Der er krav om god staldhygiejne, så lugtbidrag til omgivelser reduceres og forebygges.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at driften af det eksisterende staldanlæg kan godkendes efter den nye husdyrregulering uden at det vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

1.4. Vilkår og generelle regler

Miljøgodkendelsen meddeles på nedenstående vilkår.

Husdyrbruget skal desuden efterleve de generelle regler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17.

Reglerne fastsætter krav til miljøledelse, oplæring af personale, kontrol og vedligehold, beredskab, fodring, energieffektivitet, støv, egenkontrol og dokumentation og driftens ophør.

Bekendtgørelsens kapitel 17 er vedlagt i bilag 6.

Husdyrbruget skal også efterleve husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens generelle regel om effektiv rengøring, se afsnit 1.4.1.

1. Produktionsareal og dyretype

Produktionsarealet på husdyrbruget må maksimalt udgøre **2.100 m²** på fulddrænet gulv (kummer under hele arealet).

Der må ikke på noget tidspunkt opstaldes dyr uden for de markerede staldsektioner, som fremgår af bilag 8.

Produktionsarealet må anvendes til slagtesvineproduktion.

2. Opbevaring af husdyrgødning

Der må opbevares husdyrgødning i gyllekanaler under staldene og i husdyrbrugets gyllebeholdere og fortanke.

Gyllebeholderne har en samlet opbevaringskapacitet på 4.600 m³. Overfladearealet udgør 1.096 m².

3. Beplantning

Senest 4 uger efter at denne afgørelse er meddelt, skal den driftsansvarlige sende en plan for etablering af jordvold/beplantning vest for stald 2 til Lemvig Kommune, teknik@lemvig.dk.

Jordvold/beplantning skal skærme indsigten til staldanlægget fra matrikel 30a.

Planen skal bringes til udførelse umiddelbart efter, at Lemvig Kommune har meddelt accept af planen til den driftsansvarlige.

Den eksisterende beplantning vest og nord om staldanlægget skal bevares og vedligeholdes.

4. Biologisk luftrensningsanlæg

a. Ventilation fra staldene 1, 4, 6 og 7 skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.

b. Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.

c. Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 40.000 m³ luft pr time:

- To afkast á 8.000 m³/time fra **stald 1**. De første 0 - 16.000 m³/time skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- Et afkast á 8.000 m³/time fra **stald 4**. De første 0 - 8.000 m³/time skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- Et afkast á 8.000 m³/time fra **stald 6**. De første 0 - 8.000 m³/time skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- Et afkast á 8.000 m³/time fra **stald 7**. De første 0 - 8.000 m³/time skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.

Der renses ikke på luften fra staldafsnit 2, 3 og 5.

d. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.

e. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til producentens anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2.

f. Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 45 pascal (Pa).

g. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

h. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:

- Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
- Luftrensningsanlæggets driftstid
- Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
- Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
- Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

i. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget.

Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst en gang årligt.

Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

j. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en sammenhængende periode på mere end 3 arbejdsdage.

k. Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

5. Forhøjede ventilationsafkast og miljøkryds i ventilatorer

Der skal etableres og til stadighed vedligeholdes forhøjede ventilationsafkast på staldanlægget.

Afkast på stald 1, 2, 3 og 4 skal forhøjes 2,3 meter over staldens højde i kip.

Afkast på stald 5, 6 og 7 skal forhøjes 1,8 meter over staldens højde i kip.

Afkast på luftrenser skal forhøjes 1,0 meter over staldens højde i kip

Der skal være monteret miljøkryds i alle ventilationsafkast på staldanlægget.

6. Hyppig udslusning af gylle

Gyllen i gyllekanalerne fra alle stalde skal udsluses mindst hver 7. dag.

Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

7. Egenkontrol med udslusning af gylle

Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår om hyppig udslusning af gylle.

Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

8. God hygiejne på husdyrbruget

Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så lugtbidrag begrænses mest muligt og så tilhold af fluer og skadedyr forebygges i videst muligt omfang.

9. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager om støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervisse, at de stillede støjkrav er overholdt. Medmindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende vejledning.

10. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer og vejledninger herom.

Retningslinjer og vejledninger for fluebekæmpelse findes på https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skade_dyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

11. Forvarsel om transporter i nattetimerne, kl. 22:00 – 07:00

Mårupgårdvej 6 og Mårupgårdvej 7 skal varsles senest tre dage inden forventede natlige transporter af husdyrgødning, afgrøder og andre transporter i større antal.

Ved "natlige transporter" forstås transporter, som udføres i tidsrummet fra kl. 22:00 til kl. 07:00.

Varslingen skal gives ved personlig henvendelse, sms, telefon, brev, skiltning på Mårupgård eller lignende.

12. Forebyggelse af forurening via overfladeafløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via vandboringer og overfladeafløb på husdyrbruget.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres på en måde, der indebærer risiko for udledning af forurenende stoffer til overfladeafløb.

Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand eller restvand.

13. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

Ikke-geanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag. Ikke-geanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb i nærheden.

Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde at et eventuelt spild ikke kan løbe i afløb, ud ad døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende.

Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs.

Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal denne indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

14. Påfyldning af gyllevogne

Påfyldning af gyllevogne fra gyllebeholdere skal ske på en befæstet plads uigennemtrængelig for fugt, med afløb til gyllesystemet.

Alternativt kan der anvendes gyllevogne med påmonteret sugetårn med overløbssikring, der forhindrer ethvert gyllespild.

15. Forbud mod farlige stoffer

Der må ikke anvendes, fremstilles eller frigives farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen.

Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

16. Driftens ophør

Ved husdyrbrugets fuldstændige ophør skal der ske oprydning og rengøring af alle stalde, opbevaringsanlæg og udendørs arealer.

Driftsherren skal orientere tilsynsmyndigheden senest to uger efter ophør.

Gyllekanaler og rørføringer skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.

Husdyrgødning og vaskevand skal føres til husdyrbrugets gyllebeholdere og udbringes eller flyttes inden for en rimelig tid, dog senest inden for et år efter driftens ophør.

Olieoplæg, kemikalier og affald som hidrører husdyrbrugets drift skal bortskaffes efter gældende regler og senest tre måneder efter driftens ophør.

1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring

Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019, § 38 indebærer et generelt krav for alle husdyrbrug omfattet af § 16a og b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold

1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og

2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

1.5. Offentlighed og høring

For-offentlighed

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside i perioden 16. marts – 13. april 2021 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig.

Forud for den for-offentlige høring har Lemvig Kommune holdt orienterende møde med ejere og beboere på Tuskærvej 9, Vråvej 12, Mårupgårdvej 6 og Mårupgårdvej 7 om det søgte projekt.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer inden for konsekvensradius (634 meter), interesseorganisationer og eventuelt andre berørte orienteret om forslaget ved 30 dages høring. Følgende er hørt:

- Mårupgårdvej 6, 7620 Lemvig
- Mårupgårdvej 7, 7620 Lemvig
- Rubyvej 42, 7620 Lemvig
- Torsmindevej 38, 7620 Lemvig
- Tuskærvej 4, 7620 Lemvig
- Tuskærvej 5, 7620 Lemvig
- Tuskærvej 9, 7620 Lemvig
- Vråvej 4, 7620 Lemvig
- Vråvej 5, 7620 Lemvig
- Vråvej 7, 7620 Lemvig
- Vråvej 10, 7620 Lemvig
- Vråvej 12, 7620 Lemvig
- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk og info@ecocouncil.dk

Lemvig Kommune har modtaget et høringssvar ved nabohøringen.

Høringssvaret, Lemvig Kommunes kommentarer og ansøgers supplerende beskrivelse af transportforhold er vedlagt i bilag 12. På baggrund af høringssvaret er vilkår 1 præciseret og vilkår 11 er tilføjet.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 17. marts 2022 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Ulfsvendvej 25, 7660 Bækmarksbro
- Mægbækvej 4, 7620 Lemvig
- Fjordland Lemvig, fjordland.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, trnord@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftstraadet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk og info@ecocouncil.dk
- Miljø- og naturforeningen Klosterhedens venner, goldengirl@mail.dk

1.6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbruglovens §§ 84-87, herunder ejeren af husdyrbruget og enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber den 14. april 2022.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbruglovens § 90.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening, myndighed eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 16a har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevareklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 42.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden Lemvig Kommunes forudgående godkendelse.

2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Der søges godkendelse til at genetablere slagtesvineproduktionen på en landbrugsejendom, hvor der ikke har været erhvervsmæssigt dyrehold i en sammenhængende periode på 3 år. Godkendelsen indebærer at det søgte husdyrbrug overgår til stipladsmodellen. Der etableres luftrensningsanlæg og forhøjede afkast med vindkryds, ny fodersilo og ny læssemrampe.

Godkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter at den er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i Husdyrbrugloven, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 16a, stk. 2, nr. 2, i Husdyrbrugloven.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1 i Husdyrbrugloven. Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrbrugloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrbruglovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, så husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne godkendelse i **2030**, medmindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Anlægsbeskrivelse

Det søgte projekt er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, som er vedlagt i bilag 1.

Rapporten er suppleret med en beregning og vurdering af lugtbidraget til omgivelserne (bilag 2), en beskrivelse af projektets luftrenseteknologi (bilag 3) og supplerende beskrivelse, blandt andet med ansøgning om dispensation for afstand til naboskel (bilag 4).

Oplysninger om staldanlæggets placering, ammoniakpåvirkning af natur og emissionsgrænseværdier for bedste tilgængelige teknik fremgår af digital ansøgning, skema 211 568, indsendt via <http://husdyrgodkendelse.dk>.

3.1. Lokalisering

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omfatter forbudszoner, hvor det ikke er tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Kravene i §§ 6 og 8 gælder desuden ensilageopbevaringsanlæg.

Som følge af produktionsophør og kontinuitetsbrud, betragtes staldene som en ny etablering og afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 gælder for alle ejendommens husdyranlæg.

Ejendommens to gyllebeholdere kan også være omfattet af kontinuitetsbrud, hvis de har henstået ubenyttede i en tre-årig periode. Ortofoto (luftfoto) fra 2018 og skråfoto fra 2019 viser imidlertid, at begge beholdere har indeholdt husdyrgødning i perioden uden dyrehold på ejendommen (se bilag 7).

Der er udført beholderkontrol af de to gyllebeholdere i 2016 og den fortsatte anvendelse af gyllebeholderne efter dyreholdets ophør er derfor ikke i strid med husdyrreglerne.

Gyllebeholderne vurderes heraf at være undtaget for kontinuitetsbrud og er derfor ikke omfattet af afstandskrav i §§ 6, 7 og 8.

Husdyranlæggets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 fremgår af nedenstående tabel.

Afstande er opmålt på ortofoto fra nærmeste hjørne af husdyranlægget.

Afstand til	Afstand målt	Afstandskrav
§ 6 (nabobeboelser og boligområder)		
Nabobeboelse		
Mårupgårdvej 7	53 meter	50 meter
Mårupgårdvej 6	112 meter	
Lokalplanområde til boligområde, mv.		
Fjaltring	1,3 km	50 meter
Byzone/sommerhusområde		
Fjaltring Ferieby	3,0 km	50 meter
§ 7 (ammoniakfølsom natur)		
Kategori 1- eller 2-natur		
Overdrev ved Fjaltring (kategori 2)	2,4 km	10 meter
§ 8 (skel, vandforsyning, vandmiljø, veje, levnedsmiddelvirksomhed og beboelse)		
Naboskel		
matrikel 30a (fortank)	23 meter	30 meter
matrikel 30a (stald)	27 meter	
Ikke-almene vandforsyningsanlæg		
DGU 62.129 (Mårupgårdvej 7)	79 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg		
Fåre Vandværk	7,5 km	50 meter
Vandløb (inkl. dræn) og søer		
Rørlagt drængrøft mod nordøst	90 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej		
Mårupgårdvej	80 meter	15 meter

Levnedsmiddelvirksomhed		
Tuskær (Tuskærvej 9)	600 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	34 meter	15 meter

Dispensation for afstandskrav til naboskel

Fortanken ved Stald 2 og den nordlige del af Stald 2 overholder ikke afstandskravet til naboskel, som er 30 meter.

Ansøger har indsendt en begrundet ansøgning om dispensation for afstandskravet. Ansøgningen indgår i bilag 5 under overskriften *Afstandskrav til naboskel*.

En dispensation for afstandskravet må ikke medføre forøgede gener for anvendelsen af nabomatriklen i forhold til den situation, hvor afstandskravet overholdes.

Det er derfor en forudsætning for en dispensation, at de gener, som kan opstå på grund af den nære beliggenhed, bliver imødegået ved vilkår.

De forventede gener fra fortank og stald er støj og lugt og den landskabelige indvirkning ved bygningens lokalisering inden for 30 meter af naboskel.

Lugt fra staldene udsendes fra staldenes ventilationsafkast. Nærmeste afkast ligger 32 meter fra naboskel og Lemvig Kommune vurderer, at lugtbidrag fra stalde imødegås ved forhøjede afkast med vindkryds.

Ansøger er indstillet på at etablere en afskærmende jordvold og/eller beplantning foran stald og fortank, så indsigten til stald og fortank sløres og så eventuel støj fra staldanlægget dæmpes.

Lemvig Kommune stiller på den baggrund vilkår om at etablere en afskærmende jordvold/beplantning. Ansøgers plan for udformning af jordvold/beplantning skal sendes til Lemvig Kommune senest 4 uger efter at godkendelsen er meddelt og etableres umiddelbart efter kommunens accept.

En dispensation for afstandskravet vurderes ikke at forringe anvendelsesmulighederne af nabomatriklen i forhold til den situation, hvor det søgte projekt ikke realiseres. Den del af nabomatriklen, som ligger inden for 30 meter af husdyranlægget, er på ansøgningstidspunktet ikke udlagt til have, terrasse og vurderes ikke at rumme en for matriklen særlig rekreativ interesse.

Lemvig Kommune vurderer, at der er grundlag for at dispensere for afstandskravet. Ved det stillede vilkår vurderer Lemvig Kommune, at an-

vendelsen af nabomatriklen ikke udsættes for forøgede gener i forhold til en situation, hvor afstandskravet overholdes.

Lemvig Kommune vurderer, at det er hensigtsmæssigt at projektet udnytter de eksisterende bygninger og tekniske anlæg. Der vil være et ikke uvæsentligt værdispild ved at afvikle en fungerende fortank og cirka 15 m² produktionsareal i en eksisterende driftsbygning, indrettet til slagtesvineproduktion og i stedet etablere ny fortank og produktionsareal andetsteds på ejendommen.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurderinger, at der er grundlag for at dispensere for afstandskravet til naboskel.

Der dispenseres for afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8, stk. 1, pkt. 7 jævnfør lovens § 9, stk. 3.

3.1.1. Landskabelige forhold

Det søgte projekt indebærer etablering af en fodersilo og en læsserampe og ventilationsafkast på staldbygninger forhøjes mellem 1,8 og 2,3 meter over tagryggen. Der sker ikke andre ydre bygningsmæssige ændringer af staldanlægget.

Silo og læsserampe og de forhøjede afkast vurderes ikke at udgøre en væsentlig ændring af staldanlæggets samlede udtryk.

Projektet er ikke indenfor strand- eller klitfredningsbeskyttelseslinjer, sø- eller å-beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer eller kirkebyggelinjer. Der er ikke fortidsmindebeskyttelseslinjer i området omkring ejendommen.

Projektet ligger inden for kystnærhedszonen, en planlægningszone, som skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af nærhed til kysten. Erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri er dog ikke omfattet af Kystnærhedszonen.

De kulturhistoriske udpegninger og fortidsminder i området vurderes ikke at blive påvirket af det søgte projekt.

Der foretages ikke en nærmere landskabsvurdering eller landskabskarakteranalyse, da projektet ikke vurderes at påvirke landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

3.1.2. Alternativer og 0-alternativet

Ansøgers uddybende redegørelse for alternativer og 0-alternativet ses i bilag 5.

Lemvig Kommune tilslutter sig ansøgers vurderinger.

Det beskrevne alternativ med et reduceret produktionsareal og herved et mindre lugt-, og ammoniakbidrag til omgivelserne er efter Lemvig Kommunes vurdering ikke i samme grad som det søgte projekt, at frem-

tidssikre ejendommen som landbrugsejendom. Dette alternativ vil, som ansøger også påpeger, kræve investeringer i ammoniakreducerende teknologi for at sikre at de vejledende emissionsgrænseværdier for BAT overholdes, men med en mindre produktionsramme.

3.1.3. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det søgte projekt indebærer, at driften af de bestående staldbygninger på landbrugsejendommen genoptages efter kontinuitetsbrud.

Ejendommen har et arealtilliggende på 200 ha, hvor hovedandelen er landbrugsjord i almindelig omdrift.

Omfanget af den søgte produktion overstiger ikke, hvad der almindeligvis må forventes på større husdyrbrug. Der er sammenhæng mellem den søgte husdyrproduktion og ejendommens arealtilliggende og den eksisterende bygningsmasse antager ikke industriel karakter.

Det søgte projekt vurderes heraf at være erhvervsmæssigt nødvendigt.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøgers miljøansøgning og miljøkonsekvensrapport indeholder en uddybende beskrivelse af staldanlæggets indretning og drift og de forventede påvirkninger af miljøet.

Der søges godkendelse af staldanlægget efter den nye husdyrregulering, ”stipladsmodellen”.

Staldanlægget godkendes til over 2.000 stipladser til slagtesvin og der er herved tale om et IE-husdyrbrug, omfattet af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, pkt. 2.

Projektet indebærer at det eksisterende ventilationsanlæg udskiftes og at der etableres forhøjede ventilationsafkast med miljøkryds. Staldinventar renoveres og der etableres ny fodersilo, nye gyllepumper og ny læserampe. Der etableres biologisk luftrensningsanlæg til at imødegå emissionsgrænseværdier for den bedste tilgængelige teknik.

Biologisk luftrensning

Biologisk luftrensning udføres ved at lede en del af ventilationsluften fra staldene gennem et biologisk filter, der overrisles med vand. Mikroorganismerne i filteret opsamler de kvælstofholdige forbindelser og andre molekyler og partikler, der bindes i vandet og nedbryder og omsætter dem. Ved denne biologiske proces omdannes ammoniak i luften til ammonium i filtervandet, som efterfølgende kan anvendes som kvælstofholdig gødning sammen med den almindelige husdyrgødning.

Biologisk luftrensning er godkendt af Miljøstyrelsen og optaget på Teknologilisten, <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/>

Det fremgår af Teknologilistens godkendelsesvilkår, at den ammoniakreducerende effekt af luftrensningen beregnes ved en dimensionerende ventilationsberegning, fx ved brug af programmet StaldVent.

Lemvig Kommune vurderer, at den søgte reduktionseffekt i intervallet fra 40 % til 67 % er opnåelig ved biologisk luftrensning, da teknologien er godkendt til en reduktionseffekt på op til 88 %.

Den konkrete ammoniakreduktion ved luftrensning afhænger blandt andet af staldens opbygning og indretning, driftsherrens ventilationsstrategi og de lokale vejrforhold.

Den ammoniakreducerende effekt af det konkret projekterede luftrensningsanlæg er dokumenteret ved StaldVent-beregninger, som er vedlagt i bilag 5.

Beregningerne viser, at der fjernes mere ammoniak fra staldluften, end nødvendigt. Således er kravet i stald 1, at ammoniak reduceres med 67

%, mens beregningen viser en reduktion på 73,47 %. Krav og beregningsresultater for de enkelte stalde ses i nedenstående tabel:

Stald nummer	Reduktionskrav	Beregnet reduktion i StaldVent
1	67%	73,47%
2	Ingen krav	
3	Ingen krav	
4	40 %	47,05 %
5	Ingen krav	
6	50 %	54,18 %
7	60 %	61,49 %

Dokumentationen er i overensstemmelse med krav og anbefalinger i Miljøstyrelsens vejledning om godkendelsesvilkår for biologisk luftrensning på Teknologilisten.

Miljøledelse

IE-brug skal indføre og vedligeholde et miljøledelsessystem, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42.

Systemet skal indeholde en miljøpolitik, konkrete miljømål, handleplaner, løbende evaluering og dokumentation for husdyrbrugets miljøpræstation.

Kommunen udfører kontrol med husdyrbrugets miljøledelse ved miljøtilsyn.

3.2.1. Produktionsareal

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Det fremgår af den digitale ansøgning, at det samlede produktionsareal udgør 2.100 m² på fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) til slag-

tesvineproduktion. Produktionsarealets størrelse fastholdes i godkendelsens vilkår.

3.2.2. Emissionsgrænseværdi for BAT (bedste tilgængelige teknik)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fastsætter et krav om maksimal ammoniakemission fra det søgte projekt.

Kravet er beregnet i den digitale ansøgning, skema 211 568 til 3.546 kg N/år.

Ammoniakemissionen for det søgte projekt er 3.544 kg N/år.

Det konstateres, at det samlede staldanlæg opfylder BAT for hvad angår ammoniakemission.

Der etableres biologisk luftrensning i staldene 1, 4, 6 og 7 og anvendelse af teknologien med den søgte reduktionseffekt fastholdes i afgørelsens vilkår.

Miljøkonsekvensrapporten beskriver en række forhold om staldanlæggets drift og management: uddannelse af medarbejdere, egenkontrol af ressourceforbrug, rengøring, beredskabsplan og affaldshåndtering.

Lemvig Kommune vurderer ud fra miljøkonsekvensrapportens beskrivelser, at det søgte projekt anvender den bedste tilgængelige teknik ved indretning og drift af staldanlægget.

3.3. Gener

3.3.1. Lugt

Husdyrbrugloven indeholder lugtbeskyttelsesniveauer for tre områdetyper:

- Byzone og sommerhusområde (5 OU¹/1 LE²)
- Samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder til boliger, offentlige og rekreative formål, mv. (7 OU/3 LE)
- Enkeltbeboelser i det åbne land (15 OU/10 LE)

Landbrugsejendomme er ikke omfattet af Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes i det digitale ansøgningssystem, <https://husdyrgodkendelse.dk>.

Lugtemissionen fastsættes på baggrund af produktionsarealets størrelse, staldsystemer og dyretyper. Lugtemissionen omregnes i ansøgningssystemet til geneafstande for de tre områdetyper. Når geneafstandene er overholdt, vil lugtbeskyttelsesniveauet ved normale driftsforhold også være overholdt.

Der beregnes geneafstande efter to modeller, den ældre FMK-model og den nyere NY model. Den model, som giver den længste geneafstand, er gældende.

Ved omregningen fra lugtemission til geneafstand inddrages den konkrete beliggenhed. For områdetyper, som har staldanlægget liggende i nordlig retning inden for vinkeludstrækningen 300° - 60° ud fra området, reduceres geneafstanden med 5, 10 og 20 % for henholdsvis byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område og enkelt beboelse.

Det ønskes grundlæggende at friholde byzoner for lugtgener, hvilket medfører et afstandskrav, som skal sikre, at staldlugt kun undtagelsesvist opleves i byzonen.

Landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og derfor er lugtbeskyttelsesniveauet for lokalplanlagte områder i landzonen, samlede bebyggelser og enkelt beboelser mindre restriktivt og tillader, at der i perioder kan opleves mærkbar lugt fra staldanlæg.

Der er dog et skærpet beskyttelsesniveau for samlede bebyggelser og lokalplanlagte områder i landzone med boligformål, offentlige eller re-

¹ OU: Odour Units. [OU/m³]

² LE: Lugtenheder. [LE/m³]

kreative formål, mv, som ofte kan være landsbysamfund med institutioner og større boligområder.

Geneafstande til de enkelte områdetyper og de målte afstande for det søgte projekt fremgår af nedenstående tabel.

Geneafstand og faktisk afstand måles fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum og til nærmeste hushjørne for beboelser i landzone og til nærmeste punkt i byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område

De nærmeste nabobeboelser er udpeget på kort i bilag 7.

Områdetype	Afstandskrav	Faktisk afstand
Enkelt beboelse		
Mårupgårdvej 6	227 meter	167,1 meter
Mårupgårdvej 7	227 meter	110,8 meter
Enkelt bolig i samlet bebyggelse		
Lisbyvej 24	484,2 meter	1.428,5 meter
Byzone/sommerhusområde		
Fjaltring Ferieby	641,3 meter	3.063,1 meter

Geneafstanden er overholdt til byzoner, sommerhusområder og boliger i samlet bebyggelser.

Geneafstanden er ikke overholdt til de to nabobeboelser på Mårupgårdvej 6 og Mårupgårdvej 7. Lugtgeneafstanden er overholdt til andre nabobeboelser.

I situationer, hvor det søgte projekt ikke kan overholde geneafstanden, skal der som udgangspunkt meddeles afslag.

Det er dog muligt for ansøger at erstatte geneafstanden og den standardiserede lugtberegning med en konkret lugtspredningsberegning. Beregningen udføres ved brug af programmet OML-Multi³.

Konkret spredningsberegning

Den konkrete spredningsberegning skal udføres på baggrund af detaljerede oplysninger om det ansøgte husdyrbrug. Det er en afgørende forudsætning, at det søgte projekt indebærer meget afvigende ventilations-

³OML står for Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller, læs mere på www.au.dk/oml.

forhold i forhold til almindelig ventilationspraksis, hvis geneafstanden ikke overholdes ved FMK-modellen. Dette er tilfældet i det konkrete projekt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i to afgørelser fra 2020, sag nr. 18/05093⁴ og 18/04936 taget konkret stilling til brugen af en konkret spredningsberegning og forståelsen af *meget afvigende ventilationsforhold*. Nævnet udtaler i 18/04936 at:

[...] det afgørende for, om OML-beregningen kan anvendes er, om de ændrede ventilationsforhold benyttes som virkemiddel til at formindske geneafstanden. Dette er som udgangspunkt tilfældet, hvis ventilationsforholdene ud fra en faglig vurdering åbenlyst giver en kortere geneafstand end beregnet ud fra FMK-modellens standardberegning. [...] det er en forudsætning for anvendelse af OML-beregningen, at den i det konkrete tilfælde må antages at give et mere retvisende billede af de faktiske forhold end standardberegningen og dermed også reelt føre til en kortere geneafstand i praksis.

[...]

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder herefter, at det skal vurderes, hvorvidt forhøjede ventilationsafkast i kombination med miljøkryds i samtlige ventilationsafkast kan anvendes som væsentlige virkemidler til at opnå åbenlyst kortere geneafstand

[...]

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering af ventilationsforholdene på ejendommen, at der er tale om meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis, og at FMK-modellen således kan erstattes af en konkret OML-beregning. Nævnet har især lagt vægt på, at husdyrbruget anvender virkemidler i form af både forhøjede afkast og miljøkryds i samtlige ventilationsafkast, hvilket medfører en reduktion i lugtkoncentrationen [...] i størrelsesordenen 25-32 % afhængigt af retningen.

Ansøger har udarbejdet en konkret spredningsberegning. Forudsætningerne for beregningen og beregningsresultaterne ses i bilag 3.

Det ligger til grund for beregningen, at

- ventilationsafkast på alle stalde forhøjes
- der isættes vindkryds i alle afkast
- der anvendes hyppig udslusning af gylle i alle stalde

⁴ Klagenævnets afgørelser kan fremsøges på <https://mfkn.naevneneshus.dk/>

- biologisk luftrensning reducerer lugtbidraget i den ventilationsluft, som ledes gennem luftrenseren.

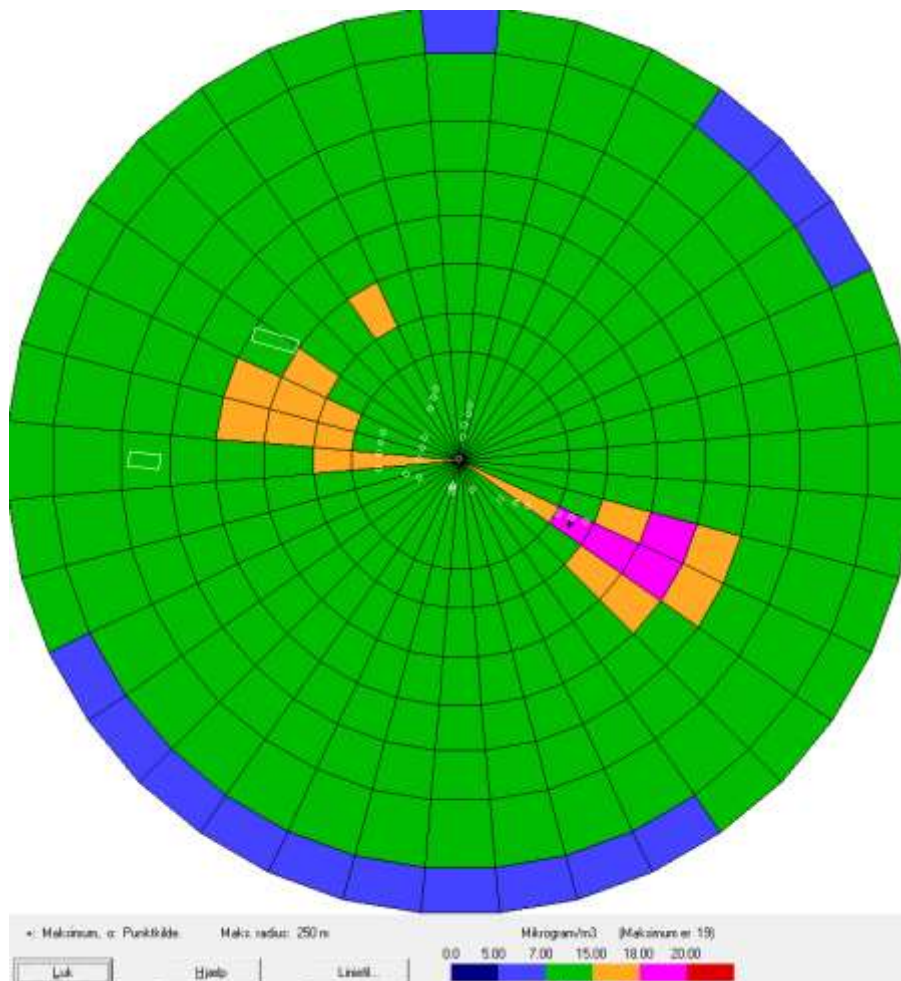
Ansøger har desuden udført supplerende beregninger for at vurdere effekten af forhøjede afkast og vindkryds. Beregningerne er beskrevet i bilag 3b. De viser, at effekten af at forhøje afkast og montere vindkryds i sig selv medfører en lugtreduktion på 30 % ved beboelsen på Mårupgårdvej 6 og 35 % ved beboelsen på Mårupgårdvej 7.

Lemvig Kommune vurderer heraf, at kombinationen af forhøjede ventilationsafkast og vindkryds medfører væsentligt afvigende ventilationsforhold.

Ansøger kan derfor erstatte den standardiserede lugtberegning og geneafstand med den konkrete spredningsberegning.

Resultat af spredningsberegning

Resultatet af ansøgers konkrete spredningsberegning for lugt ses på nedenstående grafik, hvor de enkelte farver illustrerer et beregnet interval for lugtenheder.

De to hvide rektangler i grafikken viser beboelser på Mårupgårdvej 6 og Mårupgårdvej 7. De hvide cirkler markerer de enkelte ventilationsafkast på staldanlægget.

Grøn farve er intervallet 7 – 15 OU, og i dette område overholdes lugtbeskyttelsesniveauet for enkelt beboelse i det åbne land. Gul farve er intervallet 15 - 18 OU og her er beskyttelsesniveauet ikke overholdt.

Den samme resultatfil er grafisk præsenteret i bilag 3. Skalaen for lugtintervallerne er dog ikke den samme i bilag 3, hvilket giver grafikken i bilag 3 et andet udtryk end denne grafik.

Beregningen er udført ved brug af et 10-års datasæt fra Aalborg, og jævnfør Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse 18/04936 kan der som udgangspunkt udføres en retningsafhængig tolkning af resultatet ("skarp" tolkning).

Andre lugtkilder

Gyllebeholdere, foderoplag og andre potentielle lugtkilder på husdyrbruget skal ikke indgå i den konkrete spredningsberegning. Lugt fra disse potentielle kilder reguleres ved vilkår om renholdelse af husdyrbruget og generelle regler om opbevaring og håndtering af foder og råvarer og generelt krav om tæt og stabilt flydelag på gyllebeholdere. Lugt fra foder og gyllebeholder vurderes heraf ikke at udgøre et væsentligt lugtbidrag.

I perioder for udbringning af gyllebeholdere kan der opstå et lugtbidrag både fra udbringningen og omrøring af gyllebeholdere. Dette bidrag indgår ikke i spredningsberegningen, da der er tale om en kortvarig og erhvervsmæssig nødvendig aktivitet. Lugt herfra må accepteres i det omfang, at udbringningen i øvrigt sker efter gældende regler, ved brug af gyllevogne med slæbeslanger eller nedfældning og at der ikke udbringes inden for 200 meter af byzoner og lokalplanlagte boligområder i weekender og på helligdage, som fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27.

Lugtreducerende tiltag og vilkår

Den konkrete spredningsberegning af lugt viser, at lugtbeskyttelsesniveauet overholdes ved de nærmeste nabobeboelser.

Forudsætningerne for at overholde beskyttelsesniveauet er, at:

- ventilationsafkast forhøjes til 1,8 meter over staldhøjde i kip på stald 6 og 7
- ventilationsafkast forhøjes til 2,3 meter over staldhøjde i kip på stald 1, 2, 3 og 4.

- ventilationsafkast på luftrenser forhøjes til 1,0 meter over staldhøjde i kip på stald 5.
- der monteres vindkryds/miljømoduler i alle ventilationsafkast på staldanlægget
- der anvendes hyppig udslusning i alle staldafsnit
- det biologiske luftrensingsanlæg i stald 1, 4, 6 og 7 er i drift året rundt og reducerer lugtkoncentrationen i den behandlede afgangsluft med 74 %.

Lemvig Kommune stiller vilkår, som fastholder forudsætningerne i den konkrete spredningsberegning.

Vilkår om luftrensning rettes ikke direkte til renseeffekten, men stilles som et vilkår om, at den forudsatte luftmængde fra staldene føres gennem renseren, at renseren er i kontinuerlig drift og anvendes efter producentens anvisninger.

Spredningsberegningen forudsætter en lugtreducerende effekt af luftrenseanlægget. Den påkrævede effekt og den faktisk beregnede reduktion af lugt er vist i nedenstående tabel:

Stald nummer	Reduktionskrav	*Beregnet reduktion af lugt
1	22 %	61,8 %
2	Ingen krav	
3	Ingen krav	
4	9 %	39,6 %
5	Ingen krav	
6	11 %	45,6 %
7	14 %	51,7 %

**Beregnet reduktion findes ud fra forholdet mellem anlæggets ammoniak- og lugtreducerende effekt (88 % for ammoniak og 74 % for lugt) og den beregnede ammoniakreducerende effekt, se tabel i afsnit 3.2.*

Ved stald 1 er ammoniakreduktionseffekten 73,47 %, hvilket svarer til en lugtreduktion på $(74 \%/88 \%) \times 73,47 \% = 61,8 \%$.

Den beregnede lugtreduktion gælder for den del af luften, som føres gennem luftrenseren. Når ventilationsydelsen er høj, fx på varme sommerdage, så vil en stor del af staldluften blive ledt uden om renseren.

Luftrensning, forhøjede ventilationsafkast, vindkryds og hyppig udslusning er implementeret på godkendelsestidspunktet.

3.3.2. Støj

Projektets primære støjkloder er gyllepumper, foderblandingsanlæg, ventilation, dyreholdet samt transporter til og fra ejendommen.

Der er desuden periodevis støj fra kornblæsere og korntørringsanlæg ved ejendommens kornsiloer.

Afstande til omboende

Nærmeste nabo, Mårupgårdvej 7, ligger cirka 50 meter VNV for de nærmeste støjkloder på staldanlægget og Mårupgårdvej 6 cirka 100 meter vest for de nærmeste støjkloder.

Lydstyrke af støjkloder

Gyllepumper og gylleomrørere kan udsende op mod 97 dB(A). Støj fra foderblanding og fodring kan udsende op mod 99 dB(A) ved brug af ældre, ikke-støjdæmpede maskiner. Støj fra selve dyreholdet kan indenfor i korte tidsrum nå lydstyrker på op mod 100 dB(A).

Ventilationsanlæg medfører erfaringsmæssigt ikke væsentlige støjgener, og de forhøjede afkast bevirker en yderligere støjdæmpning af ventilatorerne, der sidder i bunden af de enkelte afkast

Korntørringsanlæg uden støjdæmpning medfører støjbidrag på cirka 105 dB(A).

Tidsrum for støjkloder

Gyllepumper er jævnligt i brug som følge af vilkår om hyppig udslusning. Vilkåret fastsætter, at gylleudpumpning sker i tidsrummet kl. 8 – 16 på hverdage.

Kornblæsere og tørringsanlæg anvendes i og efter høsten efter behov. Det kan i særligt regnfulde høstår være nødvendigt med intensiv korn-tørring i en måned og længere.

Udbredelse af støj

Under idealforhold reduceres støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Lydstyrken halveres/fordobles pr 3 dB(A), hvilket giver, at en lydstyrke på 90 dB(A) på 1 meters afstand fra støjkloden medfører en lydstyrke på 84 dB(A) på 2 meters afstand, 78 dB(A) på 4 meters afstand, 72 dB(A) på 8 meter, osv.

Dette er dog forudsat idealforhold. Lydabsorbering og -refleksioner vil give en vis variation i støjudbredelsen fra støjkilder på husdyrbrug.

Støj fra det søgte projekt

En lydstyrke på 97 dB(A) ved gyllepumper ved fortanken vest for stald 2, reduceres til cirka 51 dB(A) på Mårupgårdvej 7.

En lydstyrke på 99 dB(A) fra foderblanding i foderladen reduceres til cirka 53 dB(A) ved Mårupgårdvej 7 og cirka 47 dB(A) ved Mårupgårdvej 6. Lyden fra foderblanding dæmpes dog, da foderblandingen sker indenfor i foderladen.

En lydstyrke på 105 db(A) fra kornblæsere og korntørring reduceres til cirka 55 dB(A) ved Mårupgårdvej 6 og cirka 57 dB(A) ved Mårupgårdvej 7.

Der er opsat lydisolerende afskærmninger omkring to af de tre kornblæsere ved kornsiloerne. Foderblanding sker i foderladen og støj fra dyreholdet dæmpes af staldvægge og -loft.

De lydisolerende afskærmninger omkring to ud af tre kornblæsere forventes at reducere støjen fra disse to blæsere til væsentligt mindre end 105 dB(A). Lemvig Kommune er ikke bekendt med den præcise lyddæmpende effekt af afskærmningerne. Blæseren på den tredje silo er vendt med ind sugning mod syd i retning væk fra nært liggende naboejendomme.

Vilkår om støj

Lemvig Kommune stiller vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser, som svarer til områdetype 3, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf>.

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) (nattetimer) midlet over en halv time ved opholdsarealer på Mårupgårdvej 6 og 7, bør støjkilder i nattetimerne 50 meter fra de to naboejendomme ikke overstige 85 dB(A) og 100 meter fra naboejendommene ikke overstige 92 dB(A).

Støj fra kornblæsere bør ikke overstige 95 dB(A) i nattetimerne.

Vurdering af støj fra det søgte projekt

Støjkloder i nattetimerne (kl. 22:00 – 07:00) er begrænset til ventilation, transporter af dyr, sæsonbetingede transporter af husdyrgødning og korn og sæsonbetinget korntørring.

Der skal konkret udvises hensyn ved foderblanding og transporter til og fra husdyrbruget i tidsrummet 22:00 – 07:00, for at sikre, at der ikke sker overskridelse af støjvilkåret.

Korntørringsanlæg ved ejendommens kornsilo vil i perioder medføre støjgener. Korntørring er en erhvervsmæssig nødvendig aktivitet for landbruget. Omfanget af korntørring varierer fra år til år, afhængig af høstvejret. Der er støj dæmpet om to af tre kornblæsere, mens der ikke er afskærmning om den tredje blæser, der har indsugningen rettet mod syd, væk fra omboende.

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at der ved den daglige drift ikke forventes at ske overskridelse af støjvilkåret. Det kan ikke afvises at støj fra korntørring kan udgøre generende støj, da der ikke er udført konkrete vurderinger af støjen fra ejendommens kornblæsere ved de tre kornsiloer. Det forventes dog, at afskærmningerne omkring to af kornblæserne sikrer mod væsentlige støjgener, og at der alene kan opstå væsentlige støjgener fra kornblæseren ved den vestlige kornsilo syd for stald 6.

Skulle der indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støj dæmpende tiltag, fx støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme.

Støjvilkåret skal kunne overholdes både i nabobeboelser og på udendørs opholdsarealer.

3.3.3. Lys

Ansøger oplyser, at der er lys i staldene i tidsrummet fra ca. kl. 7 – 16.

Læsserampe til ind- og udlevering af dyr er placeret på den nordlige side af stald 5. Arbejdslys her vurderes ikke at have en fjerneffekt, da bygninger, gyllebeholdere og læhegn afskærmer rampen.

Der vurderes ikke at være risiko for væsentlige gener fra fjernvirkning af belysning på husdyrbruget.

3.3.4. Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser, at der er en fast firmaaftale om rottebekæmpelse og at der anvendes rovfluer til fluebekæmpelse i staldene.

Der er kort afstand til de nærmeste naboer. Derfor er der behov for en effektiv, forebyggende indsats for at sikre naboer mod gener fra fluer og skadedyr.

For at sikre en god forebyggende indsats, stilles der vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjer og vejledninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Retningslinjerne for fluebekæmpelse ses på

https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

Statens Skadedyrlaboratoriums hjemmeside:

<https://www.pestium.dk/dpil/>

Det beskrevne praksis vurderes at opfylde vilkår om skadedyrsbekæmpelse. Lemvig Kommune fører tilsyn med, at der udføres en effektiv skadedyrsbekæmpelse.

Godkendelsen indeholder desuden vilkår om, at ejendommen skal renholdes for at forebygge fluer og skadedyr.

Rottebekæmpelse

Tilhold af rotter har i de senere år været en voksende udfordring, både i byer og i det åbne land. Rotter kan søge ly for deres naturlige fjender på husdyrbrug og har samtidig potentielt adgang til ubegrænsede mængder føde. Udvises der ikke vedvarende og nøje omhu i at forebygge og bekæmpe rotter, kan der på et enkelt år ske voldsomme opformeringer af rotter, der kan spredes i nærområdet.

Alle er forpligtet til at anmelde rotteforekomster jævnfør Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Anmeldelse sker via <https://www.lemvig.dk/selvbetjening/rotteanmeldelse>.

3.3.5. Støv

Der kan opstå støvgener ved indblæsning af foder, ved det almindelige høstarbejde og kørsel til og fra ejendommen i tørre perioder.

Støvgener fra almindelig landbrugsdrift vurderes ikke som væsentlige, da det åbne land er landbrugets erhvervsområde, hvor periodevise støvgener må forventes. Det vurderes, at der ikke er behov for at regulere aktiviteter med henblik på at begrænse støv.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften, for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Den daglige drift på staldanlægget vurderes ikke at give anledning til væsentlige støvgener for omboende.

3.3.6. Transport

Ansøger har beskrevet transporter i miljøkonsekvensrapporten.

Antal og typer af transporter til og fra husdyrbruget afviger ikke fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse og transporterne betragtes som erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transporter planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

De nuværende adgangsveje vurderes at kunne rumme projektet uden væsentlige gener for omboende og andre færdende omkring ejendommen, som nævnt under forudsætning af, at der udvises god landmandspraksis.

3.4. Forurening

3.4.1. Spildevand, herunder regnvand

Spildevands- og afløbsforholdene på ejendommen ændres ikke ved det søgte projekt.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

Der stilles desuden vilkår om, at overfladeafløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Vilkår mod oplag og bortskaffelse af vaskevand og restvand omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget, som ikke fører til gyllesystem eller ned-sivningsanlæg.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

3.4.2. Husdyrgødning og foder

Husdyrgødning

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning generelt opbevares forsvarligt i de til formålet indrettede tekniske anlæg.

Det samlede overfladeareal på husdyrbrugets gyllebeholdere er oplyst til 1.096 m². Opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne er oplyst til 4.600 m³, hertil kommer kapacitet i gyllekanaler under stalde.

På et produktionsareal på cirka 2.100 m² kan der produceres cirka 10.000 slagtesvin/år. Normtal for gødning fra slagtesvin er 0,56 m³/år, og der kan forventes en gylleproduktion, inkl. vaskevand og restvand på cirka 5.600 m³. Det medfører, at der er cirka 10 måneders kapacitet på husdyrbruget.

Det vurderes heraf, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Foder

EU's foderhygiejneforordning stiller en række generelle krav om stald- og fodringsudstyr, herunder forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr, rengøring af foderoplag, anvendelse af friske foderstoffer og råvarer, opbevaringsforhold, foderanlæg og fodring, herunder rengøring af maskiner, vandkvalitet og uddannelse af personale.

Fødevarestyrelsen er myndighed for reglerne i foderhygiejneforordningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, ud over vilkår om effektiv skadedyrsbekæmpelse og god hygiejne på husdyrbruget.

3.4.3. Affald

Ansøger oplyser, at der er en begrænset affaldsproduktion fra husdyrbruget og at affaldshåndtering følger Lemvig Kommunes regulativ for affald.

Det vurderes som følge af det begrænsede oplag, at opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke udgør en miljørisiko på ejendommen.

For at sikre mod uhensigtsmæssig håndtering eller opbevaring af affald, der kan medføre forurening af det omgivende miljø, stiller Lemvig Kommune vilkår om håndtering og opbevaring af affald på husdyrbruget.

Vilkåret omfatter oplag af farligt affald herunder spildolie og pesticidrester i relation til bedriftens markdrift.

Vilkåret har til formål at sikre, at der ikke sker forurening som følge af uhensigtsmæssig håndtering eller opbevaring af affald.

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv:

<https://www.lemvig.dk/miljoe-og-vand/affald>

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og Affaldsbekendtgørelsen, mv., også hvor disse generelle regler er skærpende i forhold til godkendelsens vilkår.

Lemvig Kommune gennemgår husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn og anviser om nødvendigt korrekt opbevaring og bortskaffelse af affaldsfraktioner.

3.4.4. Råvarer og hjælpestoffer

Der er ikke beskrevet oplag af farlige råvarer og hjælpestoffer på husdyrbruget i miljøkonsekvensrapporten.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at der ikke må anvendes, fremstilles eller frigives relevante, farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget.

Ved *farlige* stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 og bilag I, del 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:da:PDF>

Ved *relevante* stoffer forstås, at både karakteren og mængden skal indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening. Som eksempel på et stof, der kan anses som »relevant og farligt«, kan nævnes trichlorethylen, som selv i små mængder kan give anledning til væsentlig jord- eller grundvandsforurening. Eksempler på en ikke relevant mængde kan være opbevaring og anvendelse af meget beskedne mængder biocid inden døre og brug af rottegift uden døre.

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988, hvor nævnet udtaler:

Det bemærkes i øvrigt, at der med "relevante farlige stoffer" i godkendelsesbekendtgørelsens § 14⁵ menes stoffer, der er af en karakter og mængde, som kan indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening. Svinebrug er ikke omfattet af pligten til basistilstandsrapport, idet de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.

Husdyrgødning

Koncentrationen af farlige stoffer i husdyrgødningen er så lille, at gødning ikke kan anses for at være et farligt stof i direktivets forstand. Opbevaring af husdyrgødning kan dermed ikke udløse et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

⁵ Bekendtgørelse nr. 669 af 18. juni 2014 om godkendelse af listevirksomhed

Andre aktiviteter

Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Andre aktiviteter, der kan medføre en risiko for jord- eller grundvandsforurening udløser ikke krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport. En olietank med olie til brug for opvarmning af gårdens bygninger eller sprøjtegifte, der anvendes i planteproduktionen, udløser således ikke et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

På ovenstående grundlag vurderer Lemvig Kommune, at husdyrbruget ikke er omfattet af reglerne om krav om udarbejdelse af basistilstandsrapport.

Husdyrbruget vurderes ved de stillede vilkår at kunne drives uden risiko for forurening af jord og grundvand.

3.4.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43 (se bilag 6) indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at oplære personale i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr. Oplæringsmateriale til personalet skal kunne fremvises ved tilsyn.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligehold. Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Der er også krav om at IE-brug udarbejder en beredskabsplan.

Lemvig Kommune kontrollerer, at husdyrbruget efterlever bekendtgørelsens § 43 og § 44 ved tilsyn.

Hvis der sker hændelser eller uheld, der mærkbart berører miljøet, er Lemvig Kommune jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45 forpligtet til at påbyde ændrede eller nye vilkår, som begrænser miljøkonsekvenserne og som forhindrer at de pågældende hændelser eller uheld opstår igen. Kravet gælder dog ikke ved miljøuheld af en så alvorlig karakter, at reglerne om miljøskade i Husdyrbruglovens kapitel 5a overtrædes.

Lemvig Kommune vurderer, at bekendtgørelsens krav og kommunens tilsyn i tilstrækkelig grad forebygger og modvirker forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.4.6. Driftens ophør

Ved ophør af aktiviteter på et IE-husdyrbrug gælder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 og kapitel 4b i lov om forurennet jord finder anvendelse.

IE-husdyrbrug skal derfor senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

På baggrund af risikovurderingen kan tilsynsmyndigheden gå i dialog med driftsherren og kontrollere, at de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af jord- og grundvandsforurening udføres rettidigt og om nødvendigt påbyde konkrete tiltag.

3.5. Ammoniakpåvirkning af natur

3.5.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 - 30.

Baggrundsbelastning

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i baggrundsbelastningen stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til Mårupgårdvej 8, men husdyrbruget bidrager også til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Baggrundsbelastningen i området var i 2019 cirka 13,3 kg N/ha/år, jævnfør data fra arealinformation på miljøportalen:

<https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>.

Ammoniakberegninger

Beregningen af ammoniakemission sker ud fra produktionsarealets størrelse, effekten af miljøteknologier, dyretyper og overfladearealet af husdyrgødningslagre.

Den totale ammoniakemission fra det søgte projekt er 3.544,1 kg N/ha/år.

Emissionen er input i de følgende depositionsberegninger, som sker i en meteorologisk spredningsmodel i det digitale ansøgningssystem.

Beregningen af merdeposition sker ud fra den beregnede ammoniakemission fra den beskrevne ansøgte drift og emissionen ved den tilladte nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet, den såkaldte "8-årsdrift". Lemvig Kommune har verificeret, at den oplyste 8-årsdrift i skema 211 568 er korrekt. Nudrift er et staldanlæg uden dyrehold som følge af kontinuitetsbrud, men med gyllebeholdere i drift.

Kort med beregnede total- og merdepositioner fra anlægget på nærliggende naturområder ses i bilag 10.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Anlægget ligger cirka 4 km nordvest for nærmeste registrerede kategori 1-natur, lysåben habitatnatur (rigkær) i Natura 2000-område 65, Nissum Fjord.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,2 kg N/ha/år, da to husdyrbrug opfylder nærhedskravet i husdyrlovbekendtgørelsens § 26.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 13,3 kg N/ha/år.

Tålegrænsen for rigkær er som udgangspunkt 15 – 25 kg N/ha/år, men kan dog være helt ned til 5 kg N/ha/år hvis et rigkær indeholder væsentlige forekomster af følsomme højmoserarter.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugloven. Den totale ammoniaktilførsel på kategori 2-natur fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Anlægget ligger cirka 2,4 km SSØ for nærmeste kategori 2-natur, overdrev ved Trans Kirkeby.

Den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Tålegrænsen for overdrev er 10-25 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er hede, mose, overdrev og ammoniakfølsom skov, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose på cirka 0,9 ha, som ligger indtil 150 meter syd for stald 7 og 170 meter sydøst for stald 7. Merdepositionen er op til 1,2 kg N/ha/år.

På overdrev ved Torsmindevej cirka 350 meter vest for stald 1 er merdepositionen 0,6 kg N/ha/år. Overdrevet udgør 2,3 ha og opfylder ikke størrelseskriteriet for kategori 2-natur, som er 2,5 ha. Totaldepositionen er 0,6 kg N/ha/år.

På mose 500 meter sydvest for staldanlægget er merdepositionen 0,2 kg N/ha/år. På mose 550 meter nordøst for staldanlægget er merdepositionen 0,4 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Enge, visse søer og vandløb er ikke særlig følsomme for luftbåren ammoniak, men er beskyttet mod tilstandsændringer i Naturbeskyttelseslovens § 3.

Syd for staldanlægget breder et engområde på cirka 8,7 ha sig mod Ramme Å. Ramme Å strømmer cirka 500 meter syd for staldanlægget.

Totaldeposition på engen fra det søgte projekt er 2,3 kg N/ha/år og merdepositionen er 2,0 kg N/ha/år.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpibogen", som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/Faglige dokumenter/Naturpibog06032007.pdf>.

Kategori 1- og 2-natur

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1- og 2-natur er overholdt og totaldepositionen fra husdyrbruget på kategori 1- og 2-natur overstiger ikke 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

På det nærmeste moseområde syd og øst for staldanlægget er merdepositionen 1,2 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune har besøgt området, naturvurdering er vedlagt i bilag 11.

Det er Lemvig Kommunes vurdering at mertilførslen af ammoniak ikke indebærer risiko for tilstandsændring af den pågældende kategori 3-natur.

Øvrig natur

Ammoniakpåvirkningen af engen syd for staldanlæg er vurderet i bilag 11. Det vurderes, at der ikke er risiko for en tilstandsændring af engen.

3.5.2. Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet mere end 200 naturtyper og 700 arter af planter og dyr. Af dem findes cirka 60 naturtyper og mere end 100 arter i Danmark. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Staldanlægget ligger cirka 550 meter fra Natura 2000-område nr. 65, Nissum Fjord og cirka 3,6 km fra Natura 2000-område 220, Sandbanker ud for Thorsminde.

Der er ikke andre Natura 2000-områder indenfor 10 km af husdyrbruget.

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandene er u hensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje.

Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 er i Lemvig Kommune knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget korttegås, pi-beand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, plettet rørvagtel, rørdrum, pibesvane, bramgås, toppet skallesluger, stor skallesluger, rørhøg, klyde, hvidbrystet præstekrave, pomeransfugl, lille kobbersnepe, fjordterne, havterne og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. for-

styrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngre- og rasteområde for fuglene.

Natura 2000 område nr. 220 Sandbanker ud for Thorsminde

Natura 2000-område 220 Sandbanker ud for Thorsminde består af Habitatområde 254 og er udpeget for at beskytte naturtypen 1110 sandbanker med vedvarende dække af havvand. Den primære trussel mod naturtypen er erhvervsmæssigt fiskeri med større fartøjer.

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser kan være en trussel mod naturtypen, uden at dette er undersøgt i den seneste basisanalyse.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det søgte projekt ikke udgør en væsentlig risiko for arterne på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, idet totaldepositionen fra staldanlægget på det nærmeste ammoniakfølsomme arealer i Natura 2000-område nr. 65 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Ammoniakdepositionen på den nærmeste del af habitatområde 254 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Afstanden til andre Natura 2000 områder er så stor, at det umiddelbart og uden videre beregning konkluderes, at deposition fra staldanlægget ikke påvirker udpegningsgrundlaget for andre Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak vurderes det søgte projekt ikke at udgøre en risiko for udpegningsgrundlaget eller bilag IV-arter i habitatområderne, for hvad angår ammoniakpåvirkning.

Det vurderes, at husdyrbrugsanlægget ikke giver anledning til forstyrrelser, støv, udledning eller anden påvirkning, der kan genere arterne på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 65, 220 eller andre Natura 2000-områder.

4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejers eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Søgning på <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser, at bilag IV-arten odder er registreret ved Ramme Å, som strømmer cirka 500 meter syd for staldanlægget.

Strandtudsen er observeret ved et vandhul ved Fjaltring Kirke og Høfde Q, cirka 2 km nord for staldanlægget.

Birkemus og markfirben er tidligere observeret i området, stor vand-salamander og spidssnudet frø er observeret i en række søer og vandhuller over hele kommunen. Selvom der ikke foreligger nye, kvalitetssikrede observationer af disse arter, vurderes det, at der er høj sandsynlighed for forekomst af disse arter i områdets egnede habitater.

Følgende arter kan desuden ikke afvises at have levested eller tage sporadisk ophold i området: Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, grøn kølleguldsmed, bæver og ulv.

Strandtudsen er optaget på rødlisten 2019 som truet. Odder, birkemus og markfirben er optaget på rødlisten 2019 som sårbar. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur:

<https://bios.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlistframe/roedliste-2019/>.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Odder

Odderen var i slutningen af 1950'erne udbredt i det meste af Danmark med undtagelse af bl.a. Bornholm, Samsø og Læsø. En undersøgelse i 1980 viste, at den danske bestand var gået drastisk tilbage og der blev iværksat en række forvaltningsmæssige tiltag. Bestandsudviklingen har siden været positiv og odderen lever nu i store dele af Jylland. I 2007 fastslog DNA-analyser af prøver fra ekskrementerne, at der også stadig findes odder i Vestsjælland.

Fra snudespids til halespids måler en voksen odder ca. 100-130 cm og vejer ca. 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner).

Som en tilpasning til livet i vand har odderen svømmehud mellem tæerne, og kroppen er lang og strømnet. Både ører og næsebor kan lukkes, når dyret dykker, og pelsens gråbrune underuld er isolerende og vand-skyende.

Pelsens er på oversiden mørkebrun, lidt lysere på bugen, og på halsen og undersiden af hovedet kan pelsen være hvidgrå.

Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i ét med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Men arten kan også kendes på den let affladede hale.

Odderen lever især af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Fisk i størrelsen 10-15 cm foretrækkes. De foretrukne ål er dog en smule længere. Frøer kan også udgøre en del af føden, og indimellem tager odderen også små pattedyr, fugle og krebsdyr.

Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Da odderen er nataktiv opholder den sig om dagen i en hule i brinken, under træer eller under buske.

Både hanner og hunner hævder territorium, men hannens er større end hunnens, og kan strække sig over mere end 10 kilometer vandløb. Kun i parringstiden færdes hannen og hunnen sammen.

De fleste unger bliver født om sommeren eller i efteråret, selvom odderen kan føde unger på alle tidspunkter af året. Et kuld på 2-3 unger fødes, når hunnen har været drægtig i ca. 60 dage. Ungerne er et år gamle før de kan klare sig selv.

For at odderen yngler, skal der i dens territorium være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige et minimum af færdsel, lystfiskeri

og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser.

Odderen findes i Nissum Fjord og søger føde opstrøms i Ramme Å, hvor odderen også er registreret.

Strandtudse

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

De mindre søer i området og mose- og engområderne langs Ramme Å er potentielle levesteder for strandtudsen. § 3-søen cirka 200 meter syd for staldanlægget og den omgivende eng og mose er nærmeste konkrete potentielle habitat.

Birkemus

Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Eng- og moseområderne langs Ramme Å er typiske habitater for birkemusen. Nærmeste potentielle levested for Birkemusen er på eng- og moseområder langs Ramme Å og det kan ikke afvises, at engområdet umiddelbart syd for staldanlægget kan rumme birkemus.

Markfirben

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Overdrevet langs Torsmindevej 350 meter vest for staldanlægget og dige 300 meter mod nordvest kan ikke afvises som levested for markfirben. Tørre og mindre befærdede markveje kan ligeledes ikke afvises som levested, herunder markvejen, der udgår fra staldanlægget mod sydøst.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen. Det kan ikke udelukkes, at stor vandsalamander findes i søen cirka 200 meter syd for staldanlægget og i søerne cirka 500 meter syd og 600 meter øst for staldanlægget.

Flagermus:

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insektædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvarterer – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Foura-

geringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hun-flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Damflagermus: Sommerkvartererne er i huse eller hule træer i nærheden af søer og vandløb. Om vinteren sover damflagermus vintersøvn i blandt andet kalkgruber og klippespalter, ofte hængende i små grupper.

Dværgflagermus: Dværgflagermusen lever i tilknytning til løvskov. Hule træer, gamle spættereder og bygninger er både sommer- og vinterkvarterer.

Sydflagermus: Sydflagermusen er tilknyttet bebyggelse, og huse udgør både sommerkvarterer og vinterkvarterer for arten.

Vandflagermus: Sommerkvartererne er som regel hule træer i skove og parker, men kan også være under en gammel stenbro og i enkelte tilfælde i en bygning. Vinterkvartererne er især kalkgruber, klippespalter og kældre.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove og nedrivning af forladte bygninger.

Det vurderes, at der ikke er potentielle leve- og rasteområder for flagermus i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Det vurderes, at vindmølleaktiviteterne i Høvsøre i stor grad virker forstyrrende for flagermus, og at de sandsynligvis finder levesteder længere syd for Høvsøre ved Nissum Fjord, eller i uforstyrrede skov- og plantageområder længere inde i landet.

Forladte og uforstyrrede bygninger i området kan dog ikke afvises, da de kan udgøre vinterkvarter for enkelte dyr.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø har potentielt yngle- og levested i de mindre søer i området og våde partier langs Ramme Å.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed er en middelstor guldsmed, der med sin grønne for- krop og gule tegninger på bagkrop er en af de mere letgenkendelige guldsmede.

Grøn kølleguldsmed er tilknyttet vandløb med grus og sand. Der er muligvis en tendens til at arten findes i mindre vandløb end tidligere og kan benytte vandløb på blot få meters bredde.

Artens udbredelsesområde er Midtjylland med Karup Å, Storå, Skjern Å og Gudenå som de væsentligste vandløbssystemer. Grøn kølleguldsmed er sandsynligvis ved at udvide sit udbredelsesområde da den de seneste år er truffet i Varde Å, flere tilløb til Limfjorden og både nord og syd for Aarhus.

Grøn kølleguldsmed er observeret i Storåen øst for Vemb og vil muligvis også kunne findes ved Damhus Å.

Ramme Å-systemet er et potentielt habitat for Grøn Kølleguldsmed, og det kan ikke afvises, at arten også findes her.

Bæver

Europæisk bæver er en stor gnaver i familien af bævere. Den var nær udryddelse i begyndelsen af 1900-tallet på grund af jagt, men er siden genudsat mange steder i Europa og Asien, hvor den nu findes fra Storbritannien til Kina og Mongoliet.

I Danmark blev den genudsat i 1999.

Den er kendt for at lave dæmninger, men den graver også kanaler til flådning af træstammer og grene. I vandet bygger den et bæverbo af grene med en indgang placeret under vandet, men den kan også udgrave sit bo i en brink.

Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter. Den væsentligste trussel mod bævere er gentagen fjernelse af bæverbo i hele vandløbssystemet.

Bæveren findes i Flynder Å-systemet og har via Nissum Fjord adgang til Ramme Å. Der er observeret spor af bæver i Ramme Å. En egentlig fast bestand knyttet til Ramme Å er næppe sandsynligt, da åen ikke gennemløber større skove eller plantager, hvor bæveren kan finde tilstrækkelig føde, skjulesteder på land og byggemateriale til dæmninger.

Ulv

Ulven er et rovdyr, der lever i Europa, Asien og Nordamerika. Ulven holder til i skov og på steppelignende arealer, hvor den jager i et kobbel, en stor flok, bestående af et forældrepar og dets voksne afkom.

Ulven er en typisk toppredator i sit område, med kun mennesker som reel trussel imod den. Den lever hovedsagelig af større hovdyr, men tager også mindre dyr som mus, harer og fugle. De kan desuden leve af ådsler og af husdyr som får og kvæg, og omkring mennesker kan de gå i affald.

Ulven er en generalist hvad angår levested (habitat) og kan opholde sig mange forskellige steder. Ulvens valg af levested hænger stærkt sammen med mængden af byttedyr, mangel eller lave forekomster af får og kvæg, vejtæthed, menneskelig tilstedeværelse og topografi.

Klosterheden vil godt kunne rumme en mindre bestand af ulve. Der er gjort adskillige enkeltobservationer af ulv i Klosterheden og flere observationer i kommunen.

Andre dyre- og plantearter

Butsnudet frø er registreret i moseområdet syd og øst for staldanlægget. Skrubtudse og ræv er registreret ved Ramme Ås udløb til Nisum Fjord.

Plettet gøgeurt, purpur- gøgeurt, maj gøgeurt, humle-kløver og fåblomstret kogleaks er registreret på overdrevet langs Torsmindevej, cirka 350 meter vest for staldanlægget.

Rørhøg, kortnæbbet gås, bramgås og sangsvane er registreret inden for 2 km af staldanlægget. Havfuglene sølvmåge, splitterne, sule og skarv er registreret ud for Fjaltring og Tuskær.

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i nærheden af husdyrbruget.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at odder, bæver og ræv ikke er truet af projektet, da der ikke sker anlægsarbejder som medfører opsplitning af bestande og levesteder. Der sker ikke ødelæggelse, forringelse eller forstyrrelse af arternes yngle- og rasteområder.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Ammoniakdeposition fra staldanlægget er ikke i et omfang, der vurderes at medføre tilstandsændringer af naturområder, som opfylder betingelserne for en bestand af birkemus. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemus.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben. Aktiviteter ad markvejen øst for staldanlægget vurderes ikke at ændre sig som følge af det søgte projekt, da adgangsvejen til staldanlægget er fra vest ad Torsmindevej. Projektet vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for markfirbenet.

Der inddrages ikke vådområder eller andre potentielle habitater for strandtudse, stor vandsalamander, spidssnudet frø, grøn kølleguldsmed, butsnudet frø og skrubtudse. Ammoniakdepositionen fra staldanlægget vurderes ikke at udgøre risiko for tilstandsændringer af arternes potentielle levesteder. Projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for disse arter.

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger, andre potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller påvirker på anden vis fødegrundlaget for flagermus.

Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som leve- og opholdssted for ulven. Projektet vurderes ikke at have negative konsekvenser for arten.

Ammoniakdepositionen fra staldanlægget på de nærmeste arealer med fredede og rødlistede plantearter (overdrevet ved Torsmindevej) udgør under 1,0 kg N/ha/år, hvilket svarer til 5-6 % af det samlede ammoniaknedfald i området. Denne påvirkning vurderes ikke at udgøre risiko for en tilstandsændring af naturtypen og heraf ikke en trussel mod arterne.

Den væsentligste trussel mod de fredede plantearter, særligt gøgeurterne er fjernelse af planterne enten ved plukning eller opgravning. Dette er i øvrigt i klar strid med fredningsbestemmelserne og straffes med bøde.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018.

Bilag

MILJØKONSEKVENSRAPPORT
Miljøgodkendelse efter § 16 a
Slagtesvineproduktion, IE-brug

Mårupgård
Mårupgårdvej 8
7620 Lemvig
v. Helge Maagaard

Revideret marts 2021

Tilknyttet skema 211568, indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk

Udarbejdet af
Miljørådgiver Lotte Stilling Nielsen, Lemvigegnens Landboforening
Tlf. 9663 0556 Mobil: 4018 2554
Mail: lsn@lemvig-landbo.dk

Indsendt januar 2020

Miljøkonsekvensrapport. Miljøgodkendelse efter § 16 a. IE-husdyrbrug med slagtesvin

Datablad

Husdyrbrugets navn	Mårupgård
Husdyrbrugets adresse	Mårupgårdvej 8, 7620 Lemvig
Matrikelnummer	39a, Hovedejerlavet, Fjaltring
Virksomhedens art	Produktion af slagtesvin
CVR-nummer	33 06 66 94
CHR-nummer	97 328
Ansøger	Ulf sund ApS c/o Helge Maagaard
Ejer	Helge Maagaard Ulf sundvej 25, Nees 7660 Bækmarksbro
Kontaktperson (lejer)	Holger Lundgaard Madsen Tlf.: 97 83 67 87 Mail: holger@lundgaardmadsen.dk
Konsulent	Lemvigegnens Landboforening /Lotte S. Nielsen Industrivej 53 7620 Lemvig Tlf.: 96630556 Mail: lsn@lemvig-landbo.dk
Ansøgningsskema	Husdyrgodkendelse.dk skema nr. 211568

INDHOLD

0.	Indledning og ikke-teknisk resume.....	5
1.	kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning.....	5
2.	Oplysninger om ansøger og ejerforhold.....	6
2.1.	Oplysninger om evt. andre husdyrbrug, som husdyrbruget drives eller skal drives sammen med..	7
3.	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	7
3.1.	Indretning og drift af anlæg.....	7
3.1.1.	Produktionsareal, staldsystem og dyretype.....	7
3.1.2.	Håndtering og opbevaring af husdyrgødning samt eventuelle driftsforskrifter.....	9
3.1.3.	Konstruktions- og plantegninger m.v.	9
3.2.	Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse m.v.....	10
3.2.1.	Planlagte ændringer.....	10
3.2.2.	Generelle afstandskrav.....	10
3.3.	Husdyrbrugets evt. tekniske, forurenings- og driftsmæssige sammenhæng med andre husdyrbrug.....	11
3.4.	Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne og disses miljømæssige sårbarhed.....	11
3.4.1.	Landskabs- og planmæssige forhold, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.....	11
3.4.2.	Eksisterende anlæg i området.....	11
3.4.3.	Afstand til naboer og natur.....	11
3.5.	Husdyrbrugets ammoniakemission i ansøgt drift, nudrift og driften inden for de seneste 8 år samt deposition til naturområder.....	12
3.6.	Husdyrbrugets lugtemission i ansøgt drift og nudrift samt lugtgeneafstande.....	13
3.7.	Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget.....	16
3.7.1.	Støj, støv, fluer, til- og frakørsel.....	16
3.7.2.	Evt. forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger, forslag til egenkontrol.....	16
3.8.	De forventede væsentlige virkninger som følge af reststoffer, affaldsproduktion og brugen af naturressourcer.....	16
3.9.	Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.....	18
3.10.	Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	19
4.	Oplysninger om IE-husdyrbruget – supplerende oplysninger.....	20
4.1.	Husdyrbrugets ophør.....	20
4.2.	BAT i fht. råvarer, energi, vand, management mv.	20
4.2.1.	Råvarer, energi, vand.....	20

4.2.2. Driftsforstyrrelser eller uheld (management)	20
4.3. Undersøgte alternativer og hovedårsag til den valgte løsning under hensyntagen til det ansøgtes indvirkninger på miljøet	20
5. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker samt tiltag for at mindske virkningerne.....	21
5.1. Befolkningen og menneskers sundhed	21
5.2. Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.....	21
5.3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	22
5.4. Materielle goder, kulturarv og landskabet	22
5.5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4.....	22
5.6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne nr. 1-5...	23

Bilag 1 Vurdering af lugt: OML-beregning, tilføjet ansøgning opdateret i marts 2021

Bilag 2 Beskrivelse af luftrenser, tilføjet ansøgning opdateret i marts 2021

0. INDLEDNING OG IKKE-TEKNISK RESUME

Ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget efter § 16 a i LBK nr. 520 af 01/05/2019 (Husdyrbrugloven) blev igangsat i januar 2020 på baggrund af ønsket om opnåelse af en større fleksibilitet i produktionstilladelsen. Staldbygningerne havde stået tomme i nogle år, men de var nu blevet udlejet, og lejer var klar til at igangsætte en fornyelse af inventar, foder- og ventilationsanlæg før ibrugtagningen. De nævnte fornyelser er gennemført nu. Det er lejer, der er kontaktperson for forholdene vedr. staldbygningerne, mens ansøger/ejer står for markbrug, gylleopbevaring og dertil hørende anlæg. Der planlægges ikke nybyggeri eller godkendelsespligtige ændringer. Alle staldene har fulddrænedede gulve.

Mårupgård blev første gang miljøgodkendt til slagtesvineproduktion i 1987, og miljøgodkendelsen blev efterfølgende revurderet i 2005 og i 2016, hvorefter ejendommen var miljøgodkendt til en årlig produktion af 8.670 slagtesvin 30-110 kg.

I forbindelse med den opstartede sagsbehandling i 2020 blev der konstateret et kontinuitetsbrud, dvs. mere end tre år uden dyr i staldene, og den tidligere miljøgodkendelse faldt bort. Ved genopstart af produktion i staldene er miljøkravene til husdyrbruget nu skærpet til niveauet for nyetablerede stalde.

Husdyrbruget ligger tæt på to nabobeboelser men i god afstand fra ammoniakfølsom natur. Ved hjælp af nye tiltag (hyppig gylleudslusning, forhøjede ventilationsafkast med vindkryds samt luftrensingsanlæg) er der blevet fundet løsninger, så de skærpede miljøkrav ift. lugtgener ved nabobeboelser, naturbeskyttelse samt om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi er opfyldt for staldanlægget. De teknologiske løsninger indarbejdes i det eksisterende staldanlæg, hvor kun de forhøjede ventilationsafkast vil blive synlige fra omgivelserne.

Ansøgningen er suppleret med bilag 1 (Vurdering af lugt: OML-beregning) og bilag 2 (Beskrivelse af luftrenser). De beskrevne teknologier medvirker til opfyldelse af de skærpede miljøkrav.

Det vurderes, at der med de ansøgte produktionsbetingelser for staldanlægget på Mårupgårdvej 8 er taget de nødvendige hensyn til omgivelserne og miljøet.

1. KORT BESKRIVELSE AF TIDLIGERE GODKENDELSER OG NUVÆRENDE ANSØGNING

Husdyrbruget Mårupgård, der er beliggende på Mårupgårdvej 8, 7620 Lemvig, blev første gang miljøgodkendt til slagtesvineproduktion i 1987. Miljøgodkendelsen er efterfølgende revurderet i 2005 og i 2016, senest til 8.670 slagtesvin 30-110 kg. Miljøgodkendelsen er bortfaldet pga. et godt 3-årigt kontinuitetsbrud i perioden 2017-2020, og der ansøges derfor efter den nye husdyrbruglov fra en nudrift, hvor der ikke er dyr på ejendommen. Husdyrbruget har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin og er dermed samtidig et IE-husdyrbrug.

Der foretages ingen godkendelsespligtige ændringer ud over ønsket om at kunne genoptage udnyttelsen af de eksisterende bygningsmæssige rammer, svarende til fuld udnyttelse af alle staldbygninger på nær den nordlige ende af den nordvestligste bygning (stald 2), der er uudnyttet. Som følge af behovet for plads til luftrensingsanlæg inkl. teknikrum må der fjernes et par eksisterende stipladser, forventeligt i stald 5.

Inventar og ventilation i staldene er i foråret 2020 blevet fornyet med fokus på effektiv drift og energiudnyttelse, herunder etablering af frekvensstyrede ventilatorer med multistep. De supplerende tekniske tiltag med forhøjelse af ventilationsafkast og luftrensingsanlæg vil medføre et merforbrug af el og vand, men dette er uundgåeligt som følge af kontinuitetsbruddet og den deraf følgende ekstra indsats vedr. reduktion af lugt- og ammoniakudledning.

Nye fodersiloer (glasfiber) til opbevaring af færdigblandet foder, en ny rampe til udlevering af slagtesvin og nye gyllepumper er desuden blevet etableret i tilknytning til eksisterende foderopbevaringsanlæg, staldbygninger og gyllesystem.

Der søges om miljøgodkendelse af et produktionsareal i eksisterende stalde svarende til 2.100 m², og dertil kommer et samlet overfladeareal af gyllebeholdere på 1.096 m². Dette giver en samlet ammoniakemission > 3.500 kg NH₃-N årligt, hvorfor husdyrbruget skal godkendes efter husdyrbruglovens § 16 a.

Bemærkninger til beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk

- "Ansøgt drift" er fuld udnyttelse af det eksisterende staldanlæg med forhøjede ventilationsafkast og delvis luftrensning fra fire stalde. Produktionsarealet er reduceret en smule ift. 8-årsdriften, da der skal være plads til luftrensningsanlæg inkl. teknikrum i bygningen.
- "Nudrift" er tomme stalde pga. kontinuitetsbrud 2017-2020
- "8 års drift" er driften, som tidligere er miljøgodkendt og revurderet

Husdyrbruget ligger tæt på nabobeboelser på Mårupgårdvej 6 og 7, og lugtgenekriteriet er som udgangspunkt overskredet ved både den tidligere og den ansøgte produktion. Gennemførelse af en række tiltag, der sikrer en mindre lugtemission og en hurtigere opblanding af ventilationsluften, betyder, at der i stedet for standardberegningen kan gennemføres en OML-beregning, der tager højde for konkrete forhold og viser lugtkoncentrationen i områder ved nabobeboelserne. I bilag 1 er det vist, at ved indregning af de konkrete forhold og tilpasninger er lugtgenekriterier ved nabobeboelserne overholdt.

2. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

Iflg. bilag 1A skal der oplyses om ansøger og ejerforhold, jf. nedenstående punkter. Disse oplysninger indgår som basisoplysninger i ansøgningskemaet indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	33066694
Husdyrbrugets navn	Helge Maagaard, Mårupgård
Beliggenhedsadresse	Mårupgårdvej 8, Fjaltring
Postnummer	7620
By	Lemvig

Ansøger

Ansøgernavn	Helge Maagaard
Ansøgeradresse	Ulfsumvej 25, Næs
Ansøgerpostnummer	7660
Ansøgerby	Bækmarksbro
Ansøgertelefon	40349186
Ansøger-e-mail	ulfsumd@post10.tele.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	41509610
Konsulent virksomhedsnavn	LEMVIGEGNENS LANDBOFORENING
Konsulentnavn	Lotte Stilling Nielsen
Konsulentadresse	Industrivej 53
Konsulentpostnummer	7620
Konsulentby	Lemvig
Konsulenttelefon	9660556
Konsulent-e-mail	ln@lemvig-landbo.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	6650035581
CHR numre	97328

Matrikler på ejendomsnummer

2.1. OPLYSNINGER OM EVT. ANDRE HUSDYRBRUG, SOM HUSDYRBRUGET DRIVES ELLER SKAL DRIVES SAMMEN MED

Staldanlægget på Mårupgårdvej 8 vil blive drevet som et selvstændigt husdyrbrug. Staldanlægget er udlejet, og lejer har ansvar for de indvendige forhold i staldene. Ejer har ansvar for servicering af staldanlægget før udlejning, samt for opbevaring og udbringning af gylle fra produktionen. Gylleopbevaring og markdrift håndteres samlet for ansøgerbedriftens ejendomme (CVR nr. 33066694 (Ulf Sund ApS) og 86744228 (Helge Maagaard)). Det er erfaringen, at der er rigelig opbevaringskapacitet til gylle fra bedriftens tilknyttede husdyrbrug.

3. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

3.1. INDRETNING OG DRIFT AF ANLÆG

3.1.1. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

På husdyrbruget produceres slagtesvin i stalde med "drænet gulv + spalter 33%/67%". Der er tale om tidligere fuldspaltegulv, der delvis er overdækket iht. dyrevelfærdsreglerne.

Produktionsarealerne er angivet som opmålt i staldene, hvor der er fratrukket gangarealer og foderkrybber. I ansøgt drift udgår en mindre del af det nuværende produktionsareal, idet der skal indrettes plads til luftrensningsanlæg. Der redegøres for forudsætningerne for beregninger i nedenstående tabel og kort.

Forudsætning for beregninger, ansøgt drift:

	Gang- bredde	Antal stier	Stibredde excl. krybber	Stidybde	Produktionsareal	
	m				m	m
Stald 1	1	48/1,8	1,8-0,25	5	48/1,8*1,55*5+	350
	1,5	48/1,8	1,8-0,25	3,5	48/1,8*1,55*3,5	
Stald 2	1	21/1,8	1,8-0,25	2*5	21/1,8*1,55*10	180
Stald 3	1	50/1,8	1,8-0,25	2*5	50/1,8*1,55*10	430
Stald 4	1	50/1,8	1,8-0,25	2*5	50/1,8*1,55*10	430
Stald 5/udl	2,3	4	2,29-0,25	8,6	4*2,04*8,6+	80
		1	2,26-0,35	5	1*1,91*5	
Stald 6	1	18	2,18-0,25	2*5	18*1,93*10	348
Stald 7	1	14	2,18-0,25	2*5	14*1,93*10+	282
		1	1,5-0,35	2*5	1*1,15*10	
I alt i ansøgt drift						2.100

Forudsætning for beregninger, nudrift: Ingen dyr i staldene, bortfaldet produktionsret

Forudsætning for beregninger, 8-årsdrift: Før kravet om indsættelse af luftrensningsanlæg var der plads til yderligere to stier (35 m² produktionsareal) i stald 5/udl. Der har også tidligere været dyr i bygningen nord for stald 2, men denne bygning er ikke istandsat og derfor indtegnet i ansøgningsystemet/ikke medregnet.

STALDE OG PRODUKTIONER SAMT PRODUKTIONSAREALER I ANSØGT DRIFT

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner							
Staldnavn	Staldtæppeareal (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udeglende	Produktionsareal (m ²)	
Ansøgt drift							
Svinestald 1	807	Mekanisk ventilation	6 m	(#173161) Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	350	
Svinestald 2	266	Mekanisk ventilation	6 m	(#173162) Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	180	
Svinestald 3	639	Mekanisk ventilation	6 m	(#173163) Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	430	
Svinestald 4	619	Mekanisk ventilation	6 m	(#173164) Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	430	
Svinestald 6	493	Mekanisk ventilation	6 m	(#173476) Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	348	
Svinestald 7	395	Mekanisk ventilation	6 m	(#397084) Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	282	
Svinestald 5/udl.	210	Mekanisk ventilation	6 m	(#397083) Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	80	
Sum						2100	

OPLYSNINGER OM ØVRIGE BYGNINGERS ANVENDELSE

3.1.2. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning samt eventuelle driftsforskrifter

På ejendommen er der opbevaringskapacitet i to gyllebeholdere (iflg. BBR 1.600 + 3.000 m³) samt i gyllekanaler. Opbevaring og udbringning af gylle håndteres på bedriftsniveau (flere ejendomme), og opbevaringskapaciteten er erfaringsmæssigt tilstrækkelig til at opfylde kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet.

Opbevaringskapaciteten vurderes fortsat at være tilstrækkelig på bedriftsniveau, selv om der i ansøgt drift ledes lænsevand fra luftrensningsanlæg til gylletanke samt udsluses gyllen ugentligt, hvorved opbevaringskapaciteten i gyllekanaler bliver reduceret.

3.1.3. Konstruktions- og plantegninger m.v.

Bygningerne er uændrede ift. tidligere miljøgodkendelse, dog opdateret mht. inventar, ventilations- og foderanlæg. Et enkelt staldafsnit (nord for stald 2) er udgået af driften, og der er etableret en ny udleveringsrampe uden for det staldafsnit, der skal anvendes til udleveringsrum. Afløb fra rampen opsamles til det eksisterende gyllesystem. Luftrensner og forhøjede ventilationsafkast etableres som tilpasninger af det eksisterende anlæg.

3.2. ANLÆGSARBEJDER, BYGNINGSMÆSSIGE ÆNDRINGER, PLACERING AF NY BEBYGGELSE M.V.

3.2.1. Planlagte ændringer

Der er etableret en glasfibersilo til færdigblandet foder ved siden af eksisterende fodersilo og kornsilo vest for staldanlægget, og der er etableret en ny udleveringsrampe uden for stald 5, der også anvendes som udleveringsrum. Der ansøges ikke om nye bygninger. Etablering af luftrenser og forhøjede ventilationsafkast på det eksisterende anlæg betragtes ikke som godkendelsespligtige ændringer.

3.2.2. Generelle afstandskrav

Der ansøges ikke om nye bygninger eller anlægsmæssige ændringer ud over fodersilo, udleveringsrampe, luftrenser og forhøjede ventilationsafkast i tæt tilknytning til eksisterende bygninger, hvor husdyrbruglovens generelle afstandskrav, § 6 og § 8 er overholdt. Relevante punkter og afstande fremgår af ansøgningskemaets afsnit 8.1.

Som følge af kontinuitetsbruddet er der også vurderet på generelle afstandskrav for det samlede staldanlæg:

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg IKKE er beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o.lign.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Der er vurderet på afstandskravene i henhold til § 8 i Husdyrloven, jf. alle eksisterende staldbygninger;

- Ikke almene vandforsyningsanlæg >25 m. Nærmeste vandboring er ved Mårupgårdvej 7
- Almene forsyningsanlæg >50 m. Nærmeste er Ramme vandværk
- Vandløb, dræn og søer >15 m. Nærmeste er grøft mod nord og vandløb mod syd
- Off. vej og privat fællesvej >15 m. Nærmeste vej er Mårupgårdvej
- Levnedsmiddelvirksomhed >25 m
- Beboelse på samme ejendom >15 m
- Naboskel >30 m. Afstand fra stald 2 til spids af matrikel 30a (Mårupgårdvej 7) er 27 m. **Der søges om dispensation, da der er tale om en uændret placering og reduceret størrelse af staldbygning**

3.3. HUSDYRBRUGETS EVT. TEKNISKE, FORURENINGS- OG DRIFTSMÆSSIGE SAMMENHÆNG MED ANDRE HUSDYRBRUG

Mårupgård drives som et selvstændigt husdyrbrug. Staldanlægget er udlejet, mens gylleopbevaring, udbringning og markdrift håndteres af ejer. Gylleopbevaring, udbringning og markbrug håndteres samlet for ansøgerbedriftens ejendomme.

3.4. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED I FORHOLD TIL OMGIVELSERNE OG DISSES MILJØMÆSSIGE SÅRBARHED

3.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

Ejendommens bygningsmasse fremstår uændret ift. tidligere miljøgodkendelse, der er bortfaldet som følge af kontinuitetsbrud. Husdyrbruget ligger inden for kystnærhedszonen og på kanten af et område med drikkevandsinteresser. Ejendommen er fri af bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.. Ny fodersilo er placeret i tilknytning til eksisterende korn- og fodersiloer, og den visuelle forandring vurderes at være underordnet. Siloen har ingen betydning for grundvandsinteresserne. Den nye fodersilo er erhvervsmæssigt nødvendig, for at der fremadrettet kan fodres med færdigblandet foder på husdyrbruget. Etablering af forhøjede ventilationsafkast til op til 2,3 m over kiphøjde vil være en synlig forandring. Ventilationsrørene er dog ikke højere end omkringliggende bygninger og siloer. Landskabet i området er præget af forskellige typer af høje tekniske anlæg, herunder målemaster og vindmøller.

Eksempel på forhøjede ventilationsafkast

3.4.2. Eksisterende anlæg i området

Der er indregnet kumulation med andre ejendomme ift. nærmeste punkt med kategori 1-natur, men på grund af afstanden har det ingen betydning. Det er ikke fundet relevant at indregne kumulation ift. lugtpåvirkning. Visuelt vurderes samspillet med eksisterende anlæg i området ikke at være problematisk, da der kun søges om driftsmæssigt nødvendige og ikke-godkendelsespligtige bygningsmæssige ændringer.

3.4.3. Afstand til naboer og natur

Placeringen af nærmeste naboer (enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone) samt beskyttet natur (kategori 1, 2 og 3) er markeret på ansøgningsskemaets kort. Afstandene fremgår af ansøgningsskemaets afsnit 8.2, der viser afstanden fra nærmeste bygning og gødningslager.

Afstanden ansøgte staldbygninger og de to nærmeste nabobeboelser er hhv. 57 meter (Mårupgårdvej 7) og 112 meter (Mårupgårdvej 6), og husdyrbruglovens genekriterie for lugt er umiddelbart overskredet. Som følge af kontinuitetsbruddet kan der ikke søges om dispensation iht. 50 %-reglen, og ansøger har søgt og fundet teknologiske løsninger, der kan åbne for genoptagelse af produktion på ejendommen, se nærmere i bilag 1.

Afstanden til naturområder betyder, at husdyrbruglovens kriterier for ammoniakdeposition fra husdyrbruget er overholdt både med og uden miljøteknologier. Ammoniakpåvirkningen er øget ift. nudriften, hvor der er tomme stalde. Da BAT-kravet som følge af kontinuitetsbrud er skærpet til anvendelse af mere ammoniakreducerende teknologi, er ammoniakpåvirkningen af naturområder dog reduceret kraftigt ift. 8 års-driften.

3.5. HUSDYRBRUGETS AMMONIAKEMISSION I ANSØGT DRIFT, NUDRIFT OG DRIFTEN INDEN FOR DE SENESTE 8 ÅR SAMT DEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

Husdyrbrugets ammoniakemission og ammoniakdeposition er beregnet på baggrund af de forudsætninger, der er indsat i ansøgningssystemet.

Den beregnede ammoniakemission (kg NH₃-N /år) i ansøgt drift, nudrift og 8 års-drift fremgår af ansøgningsskemaets afsnit 4

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldefnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3105,7	438,4	3544,1
Nudrift	0,0	438,4	438,4
8 års-drift	4910,5	438,4	5348,9

Den beregnede ammoniakdeposition/merdeposition (kg NH₃-N/ha/år) fremgår af ansøgningsskemaets afsnit 7. Resultatet viser, at depositionen til kategori 1, 2 og 3 naturområder ikke overstiger husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens grænseværdier.

Miljøkonsekvensrapport. Miljøgodkendelse efter § 16 a. IE-husdyrbrug med slagtesvin

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3544,1** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **-1804,8** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **3105,7** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulativ:	Råbed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Tusker	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	-0,1	0,2	0,3	▼
Eng syd	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	-1,4	2,0	2,3	▼
Overdrev vest	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	-0,3	0,6	0,6	▼
Habitatovråde 254	Kategori 1	Sagsbehandler	0	V	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev i Natura 2000-område	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Mose nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,3	0,3	▼
Mose sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,2	0,2	▼
Mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,8	1,2	1,4	▼
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur Riggær	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

3.6. HUSDYRBRUGETS LUGTEMISSION I ANSØGT DRIFT OG NUDRIFT SAMT LUGTGENEAFSTANDE

Husdyrbrugets lugtemission og geneafstande er beregnet på baggrund af de forudsætninger, der er indsat i ansøgningssystemet. Resultatet viser, at lugtgeneafstanden til de nærmeste to nabobeboelser i det åbne land ikke er overholdt uden brug af 50 %-regel, mens der er god afstand til lugtgeneafstanden af alle øvrige kategorier af lugtbeskyttelse. Som følge af kontinuitetsbrud kan afstandskravet for lugt ikke fraviges vha. 50%-reglen, og ansøger har i stedet foretaget miljøtekniske tiltag på staldanlægget, der kan reducere lugtpåvirkningen ved nabobeboelser. De anvendte teknologier er **hyppig gylleudslusning** (mindre lugtudvikling i stalde), **delvis luftrensning** (binding af lugtstoffer i staldluften) samt **forhøjelse og ensretning af luftstrøm i alle ventilationsafkast** (hurtigere opblanding/fortynding af lugtstoffer i ventilationsluften). Teknologierne er beskrevet herunder:

Staldindretning (håndteringen af gyllen). Det er muligt at reducere lugten fra svinestalde ved at ændre på håndteringen af dyrenes gødning. Gødningen skal fjernes fra stalden så hurtigt som muligt, da mange af de ubehagelige lugtstoffer dannes allerede det første døgn. Hyppig udslusning af gyllen til gyllebeholderen kan derfor reducere lugten.

På teknologilisten findes "ugentlig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænedede gulve", dvs. en praksis med ugentlig udslusning af gylle fra staldene. Lugten kan reduceres med 20 %. Denne praksis vil svare til en praksis med hyppigere udslusning end hidtil på Mårupgårdvej 8, men det er muligt, fordi staldene har træk/slip og rørudslusning. Tidspunkter for udslusning vil blive indarbejdet i arbejdsplanen for driften og kan noteres i en logbog. Ansøger ser det som muligt at anvende denne praksis i alle staldafsnittene.

Rensning af luften fra stalde. Der er grundlæggende to metoder til luftrensning: kemisk luftrensning og biologisk luftrensning. Ved kemisk luftrensning ledes staldluften igennem en renser, hvor en kemisk opløsning, typisk en syre (og evt. en base), binder lugtstoffer og ammoniak fra luften. I praksis kan der opnås meget store reduktioner af ammoniakudledningen, mens effekten på lugt indtil videre har været meget begrænset. Ved biologisk luftrensning nedbryder mikroorganismer lugtstoffer og ammoniak. Biologisk luftrensning er indtil nu den mest lovende metode til rensning af staldluft for lugt. Ved at lede staldluften igennem et filtermateriale, fx halm eller træflis, hvorpå der vokser en film af bakterievækst, som nedbryder og omsætter bl.a. lugtstofferne i luften, har man i afprøvningen opnået betydelige lugtreduktioner. En ulempe ved filtrene er, at filtermaterialet nedbrydes over tid, så der skal et stigende tryk til at lede staldluften igennem filteret, hvilket øger energiomkostningerne til ventilationen.

På Miljøministeriets teknologiliste findes to biologiske luftvaskere (Farm AirClean fra Skov A/S) med dokumenteret effekt på lugt. Her ledes staldluften igennem cellulosefiltre, hvorpå der vokser en biofilm, mens der risles vand ned over filtrene. Lugten kan reduceres med op til hhv. 74% og 81%.

På teknologilisten findes endvidere punktudsugning i slagtesvinestalde (delvis luftrensning), hvor den mest forurenede del af staldluften (under staldgulvet) suges ud til biologisk rensning, mens den øvrige staldluft ikke renses. Dette er en mere miljøøkonomisk løsning. Der er tale om et nyt ventilationsprincip, der kan reducere lugten alt efter effekten af den tilsluttede luftrenser.

De nævnte teknologier er omkostningstunge og bedst egnede til at blive indtænkt i et nyt byggeri. På grund af kontinuitetsbruddet og de deraf skærpede reduktionskrav på Mårupgårdvej 8 er det dog valgt at få koblet en luftrensningsteknologi på ventilationssystemet. Teknologien er nødvendig, også for at kunne opfylde det skærpede BAT-krav til staldanlægget. En konkret løsning med biologisk luftrenser er beskrevet i bilag 2.

Fortynding af staldluften. Fortynding af staldluften kan ske ved at udlede den gennem en høj skorsten, så den er fortyndet kraftigt, inden den når naboerne. Et højt afkast kan også lede staldluften uden om naboer, så de ikke generes af lugten.

Med udgangspunkt i de afvigende ventilationsforhold, der følger af miljøtiltagene, er der foretaget en OML-beregning (atmosfærisk spredningsmodel "Operational Meteorologisk Luftkvalitetsmodel"), der erstatter den indledende generelle beregning, se bilag 1. Beregningerne herunder viser resultatet efter den generelle NY-lugberegning i www.husdyrgodkendelse.dk, dvs. før gennemførelse af OML-beregningen. **OML-beregningen (bilag 1) viser, at lugtkrav ved nabobeboelser efter de tekniske tiltag på anlægget er overholdt.**

Miljøkonsekvensrapport. Miljøgodkendelse efter § 16 a. IE-husdyrbrug med slagtesvin

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genafstand [m]	Korrigeret genafstand [m]	Vægtet gennemsnitsafstand [m]	Genekriterie overholdt	
Mårupgårdsvej 6	0	NY	227	227	167,1	Nej	▼
Mårupgårdsvej 7	0	NY	227	227	110,8	Nej	▼
Tuskarvej 9	0	NY	227	227	627,3	Ja	▼
Vråvej 12	0	NY	227	227	462,8	Ja	▼
Fjaltring	0	NY	484,2	484,2	1664,7	Ja	▼
Ustbyvej 24	0	NY	484,2	484,2	1428,5	Ja	▼
Fjaltring Feriebø	0	NY	641,3	641,3	3063,1	Ja	▼
Hovedejerlavet, Fjaltring	0	NY	641,3	641,3	3109,1	Ja	▼

Lugtemission fra produktioner ? i

Amsøgt drift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udeglende	Lugt [IE/s]	Lugt [OU/s]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [IE/s]	Faktisk lugt [OU/s]	Produktionsareal [m ²]
Svinestald 1	173161	0	4900,0	15050,0	37,6	3057,8	9391,2	350
Svinestald 2	173162	0	2520,0	7740,0	20,0	2016,0	6192,0	180
Svinestald 3	173163	0	6020,0	18490,0	20,0	4816,0	14792,0	430
Svinestald 4	173164	0	6020,0	18490,0	27,2	4382,8	13460,7	430
Svinestald 6	173476	0	4872,0	14964,0	28,8	3466,9	10654,4	348
Svinestald 7	397084	0	3948,0	12126,0	31,2	2716,2	8142,7	282
Svinestald 5/udl.	397083	0	1120,0	3440,0	20,0	896,0	2752,0	90
Sum			29400	90300		21353,2	65585	

3.7. ØVRIGE EMISSIONER OG GENEPÅVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET

3.7.1. Støj, støv, fluer, til- og frakørsel

Støj og vibrationer

Støjklender fra slagtesvinebrug er primært ventilationsanlæg, silo- og foderanlæg og transporter af foder, dyr og husdyrgødning. Hertil kommer periodevis støj i høst ved korntørring og indblæsning af korn til siloer. Fremadrettet anvendes færdigblandet foder (til vådfodring), hvorved støjen fra bearbejdning af foder vil være meget begrænset. Støjniveauet vurderes, som i tidligere miljøgodkendelse, at kunne overholde gældende krav.

Støv

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener, hvilket dog begrænses af at det blæses direkte ind i siloerne. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under f.eks. høstarbejdet. De nærmeste naboer ligger tæt på tilkørselsvejen til husdyrbruget, men transporter vurderes ikke væsentligt ændret ift. tidligere drift. Det vurderes, at støvgener ikke er et problem for medarbejdere og omkringboende i ansøgt drift.

Skadedyr

Ansøger har en fast firmaaftale om rottebekæmpelse. Der anvendes rovfluer til fluebekæmpelse i staldene. Indsatsen for skadedyrskæmpelse vurderes at opfylde gældende krav.

Lys

Der er lys i staldene i tidsrummet ca. 7-16. Lyset vurderes ikke at være til gene for omkringboende.

Affald

Der er en meget begrænset affaldsproduktion fra husdyrbruget, hvor alt foder leveres færdigblandet i siloer. Klinisk affald afleveres til Marius Pedersen, farligt affald (spraydåser, lysstofrør) samles til genbrug, og evt. øvrigt affald afhentes med dagrenovation. Affaldshåndteringen følger gældende regulativer for Lemvig Kommune. Døde dyr placeres på en afhentningsplads, der etableres ved den nye udleveringsrampe.

Til- og frakørsel

Transport af hjælpepestoffer til bedriften og transport af dyr, affald m.m. sker ad Mårupgårdvej fra Torsmindevej. Der vil blive leveret foder 1-2 gange ugentligt, flyttet grise hver 2. uge (fordelt med ca. 6 ugers aktivitet og 6 ugers pause i transporter) og afhentet døde grise 1-2 gange ugentligt. Der har været et treårigt kontinuitetsbrud (ingen dyr i nudriften), men mængden af transporter ændres ikke væsentligt ift. tidligere, herunder ved 8-årsdriften. Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

3.7.2. Evt. forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger, forslag til egenkontrol

Ventilationssystemet er nyrenoveret med undertryk og frekvensstyrede ventilatorer efter multistep-princippet (forår 2020). Som følge af kontinuitetsbruddet er det nødvendigt at gennemføre yderligere tiltag til reduktion af lugt- og ammoniakemissioner, og på den baggrund etableres der miljøteknologier med nedestående effekter på lugt og ammoniak. Der kan også vælges andre teknologier med tilsvarende miljøeffekt, se også bilag 2.

Miljøkonsekvensrapport. Miljøgodkendelse efter § 16 a. IE-husdyrbrug med slagtesvin

Produktioner med miljøteknologi					
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Deltidener pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugeffekt (%)	
Anlagt skift					
Selskab 1	(0173181) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (33 %/ 67%)	Ugentlig gylveudslusning: 20 % lugtreduktion Luftrens: 87 % ammoniakreduktion samt 23 % lugtreduktion Kædeeffekt lugt 1-(1-20%)(1-23%)=17,6 %	8780	87	17,6
Selskab 2	(0173167) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (33 %/ 67%)	Ugentlig gylveudslusning: 20 % lugtreduktion	8790		20
Selskab 3	(0173163) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (33 %/ 67%)	Ugentlig gylveudslusning: 20 % lugtreduktion	8790		20
Selskab 4	(0173184) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (33 %/ 67%)	Ugentlig gylveudslusning: 20 % lugtreduktion Luftrens: 40 % ammoniakreduktion samt 9 % lugtreduktion Kædeeffekt lugt 1-(1-20%)(1-9%)=27,2 %	8790	40	27,2
Selskab 5	(0173470) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (33 %/ 67%)	Ugentlig gylveudslusning: 20 % lugtreduktion Luftrens: 50 % ammoniakreduktion samt 11 % lugtreduktion Kædeeffekt lugt 1-(1-20%)(1-11%)=28,8 %	8790	50	28,8
Selskab 7	(0257084) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (33 %/ 67%)	Ugentlig gylveudslusning: 20 % lugtreduktion Luftrens: 80 % ammoniakreduktion samt 14 % lugtreduktion Kædeeffekt lugt 1-(1-20%)(1-14%)=31,2 %	8790	80	31,2
Selskab Total	(0257082) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (33 %/ 67%)	Ugentlig gylveudslusning: 20 % lugtreduktion	8780		20

Ventilatorerne på ejendommen renholdes og rengøres efter behov. Der opretholdes til stadighed en god staldhygiejne, blandt andet ved grundig og jævnlig rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester.

Der tilføjes egenkontrol med ugentlig udslusning af gylle samt kontrol og vedligeholdelse af luftrenser og ventilationsanlæg. Alle produktionsarealer kan bruges året rundt.

3.8. DE FORVENTEDE VÆSENTLIGE VIRKNINGER SOM FØLGE AF RESTSTOFFER, AFFALDSPRODUKTION OG BRUGEN AF NATURRESSOURCER

På husdyrbruget forbruges der foder, vand, el, brændstof mv., mens affaldsproduktionen er begrænset. Reststoffer fra produktionen er primært gylle og fast gødning, som udbringes på de omkringliggende marker med henblik på en optimal udnyttelse af gødningsværdien. Der vil forbruges ekstra strøm og vand til luftrenseanlægget. Ammoniakholdigt vand (lænevand) vil blive opsamlet til gyllesystemet. Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet. Efterlevelse af gældende generelle lovgivning vurderes at modvirke væsentlige negative virkninger af husdyrbrugets produktion.

Husdyrgødning, opbevaring og udbringning:

Husdyrgødning opbevares og håndteres som beskrevet i afsnit 2.1.2. Ansøger vurderer, at der er tilstrækkelig med opbevaringskapacitet, da gylle, spildevand og lænevand fra husdyrbruget fordeles til opbevaring og udbringning på bedriftsniveau (flere ejendomme).

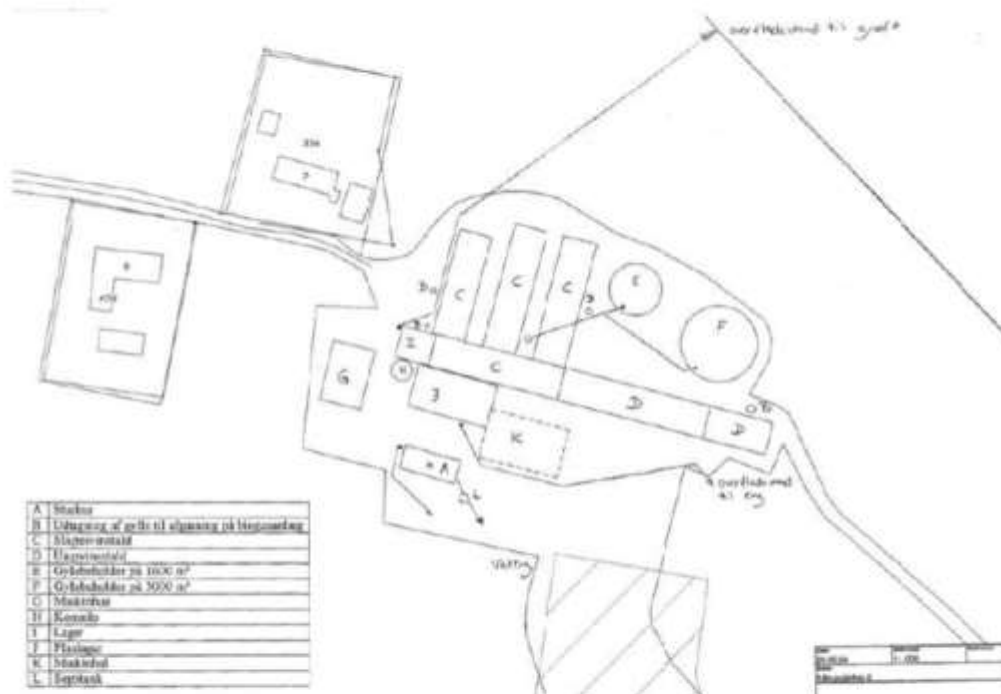
Foder:

Fodertypen er i forhold til tidligere (8-årsdriften) ændret fra hjemmeblandet foder til færdigblandet foder, der leveres i glasfibersiloer 1-2 gange ugentligt. Der anvendes et nyrenoveret vådfodingsanlæg med automatisk udfodring. Korn fra kornsiloer på ejendommen forventes fremadrettet ikke anvendt til foder på husdyrbruget.

Tagvand og spildevand:

Overfladevand fra tage (stuehus og stalde) ledes via afløb til grøft nord for ejendommen samt til engområde syd for ejendommen i tilknytning til Ramme Å, vist på bilag 1 til revurderet miljøgodkendelse. Overfladevand fra læsserampe opsamles til gyllesystem. Spildevand fra staldene og lænevand fra

luftrenseren opsamles sammen med gyllen. Sanitært spildevand fra stuehuset ledes via septiktank til engområde mod syd, som vist på bilag 1 til revurderet miljøgodkendelse (vist herunder).

El, vand og olie:

I forbindelse med udskiftning af inventar og ventilationssystem samt efterfølgende drift er der fokus på husdyrbrugets ressource- og energiforbrug. Energiforbruget på husdyrbruget forventes generelt at være lavt pr. produceret dyr, fordi der ikke skal fremstilles foder. Uden de supplerende miljøtiltag blev det vurderet, at elforbruget fremadrettet vil være ca. 90-100.000 kWh og vandforbruget ca. 9.000 m³ årligt. Hertil skal tillægges et forøget el- og vandforbrug drift af luftrensere og ventilation igennem forhøjede afkast. Der skal anvendes diesel til mobile varmekanoner, der bruges til opvarmning af staldene. Til det formål planlægges der opstillet en ny 1.500 liter dieseltank i foderrummet.

Affald:

Håndtering af affald og døde dyr mv. er beskrevet i afsnit 3.7.1.

3.9. HUSDYRBRUGETS VALG AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION

Husdyrproduktionen foregår i staldanlæg, der (på grund af kontinuitetsbrud) skal opfylde kravet til BAT i nye/renoverede stalde. Til reduktion af ammoniakfordampning anvendes delvis rensning af ventilationsluft fra fire stalde. Fodereffektivitet er et vilkår for IE-husdyrbrug men ikke længere et virkemiddel, der kan tilvælges fra teknologilisten. Der føres dog løbende egenkontrol med fodereffektiviteten for husdyrbruget.

Det beregnede samlede BAT-krav og den faktiske emission fremgår af ansøgningskemaet. Beregningen viser, at det vejledende BAT-krav efter etablering af luftrensere er overholdt.

5. BAT

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3108	438	3546
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3106	438	3544
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
3108				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde		
BAT-husdyrtype	Areal (m ²)	Beregnet BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Aralet er mellem 1300 m ² og 4500 m ² . BAT kravet er beregnet til 1,48 kg NH ₃ -N / (m ² · år) følgende formel er anvendt i beregningen:		
Slagtesvin	2100	$NH_3EGV1 \cdot \frac{NH_3EGV1 - NH_3EGV2}{Areal2 - Areal1} \times (Areal - Areal1) \rightarrow 1,62 \cdot \frac{1,62 - 1,06}{4500 - 1300} \times (2100 - 1300) = 1,48$

Forklaring til forkortelser anvendt i formelen til udregning af BAT kravet	
<i>NH₃EGV1</i>	Nedre emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N / (m ² · år)). Findes i BAT-normtalsæt [NH3Emissionsgrænseværdi1].
<i>NH₃EGV2</i>	Øvre emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N / (m ² · år)). Findes i BAT-normtalsæt [NH3Emissionsgrænseværdi2].
<i>Areal1</i>	Nedre grænse i produktionsstørrelsen (m ²) for progressiv udregning. Findes i BAT-normtalsæt [ProdStoerelse1].
<i>Areal2</i>	Øvre grænse i produktionsstørrelsen (m ²) for progressiv udregning. Findes i BAT-normtalsæt [ProdStoerelse2].
<i>Areal</i>	Det angivne areal for produktionen (m ²)

3.10. EVENTUELLE GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER

In- og outputs fra landbrugsproduktionen indgår i et globalt marked. Fra det enkelte husdyrbrug og med den ansøgte produktion forventes ingen påvirkning, der i sig selv vil have væsentlige grænseoverskridende virkninger. På grund af afstanden vurderes der ikke at være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

4. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET – SUPPLERENDE OPLYSNINGER

4.1. HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved ophør af driften skal virksomheden foretage oprydning og rengøring af staldanlægget i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. Lemvig Kommune kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder f.eks. tømning af gyllebeholder, bygninger, silo- eller tankanlæg.

4.2. BAT I FHT. RÅVARER, ENERGI, VAND, MANAGEMENT MV.

4.2.1. Råvarer, energi, vand

Staldanlægget forventes med en godkendelse efter "stipladsmodellen" at kunne udnyttes mere effektivt end det var muligt efter den tidligere miljøgodkendelse. Den evt. større produktion, der kan opnås ved mere effektiv udnyttelse af produktionsarealet, må alt andet lige forventes at medføre en større omsætning af råvarer, energi, vand mv., men da der er etableret nyt ventilationssystem samt anvendes færdigblandet foder i stedet for hjemmeblandet foder, forventes der samtidig en forbedret udnyttelse af råvarer, energi og vand i forhold til den tidligere drift. Der vil registreres årligt vand- og elforbrug, og ressourcerne søges via driftsledelsens management løbende at blive udnyttet optimalt. Som IE-brug skal driftsledelsen bl.a. udarbejde og følge op på en miljøledelsesstrategi mv. for husdyrbruget.

4.2.2. Driftsforstyrrelser eller uheld (management)

Der er alarm og nødopluk på ventilationsanlægget i tilfælde af strømsvigt i svinestalde. Alarmen reagerer også på temperaturudsving. Gyllepumpning håndteres manuelt. Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

4.3. UNDERSØGTE ALTERNATIVER OG HOVEDÅRSAG TIL DEN VALGTE LØSNING UNDER HENSYNTAGEN TIL DET ANSØGTES INDVIRKNINGER PÅ MILJØET

Det ansøgte vedrører muligheden for genoptagelse af produktion efter et treårigt kontinuitetsbrud i et eksisterende staldanlæg. Der investeres i miljøteknologier til reduktion af emissioner af ammoniak og lugt, så der leves op til kravene som ved et nyetableret staldanlæg. Alternativet vil være, at staldanlægget – der netop er blevet istandsat og opgraderet på inventar samt foder- og ventilationssystem – ikke længere kan anvendes til svineproduktion. Dette vil være værdispild, da der netop er investeret i anlægget, så det er up to date til en effektiv produktion.

Ved hjælp af konkrete miljøteknologier (hyppig gylleudslusning, luftrensning, forhøjede afkast og ensretning af ventilationsluften) og en OML-beregning er det vist, at husdyrbruget trods kort afstand kan overholde lugtkravet for to nærliggende nabobeboelser i det åbne land, og dermed for alle typer af nabobeboelser.

Husdyrbruget vurderes at have en miljømæssigt hensigtsmæssig placering med god afstand til øvrig nabobeboelse, samlet bebyggelse, byzone samt ammoniakfølsomme naturområder.

5. PROJEKTETS DIREKTE OG INDIREKTE VIRKNINGER FOR MILJØ, NATUR OG MENNESKER SAMT TILTAG FOR AT MINDSKE VIRKNINGERNE

5.1. BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrbruget er reguleret af generel lovgivning, der også omfatter generelle hensyn til befolkningen og menneskers sundhed.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist, at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning, der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type. Det er ikke ansøgers opfattelse, at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning, som kan have konsekvenser for sundheden hos omkringboende.

5.2. BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1- OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Det nærmeste Natura 2000-område er Nissum Fjord, H58, som begynder ca. 600 meter syd for staldanlægget. Natura 2000-området rummer både fuglebeskyttelses-, ramsar- og habitatområde samt, knap 2 km syd for staldanlægget, natur- og vildtreservat. Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde omfattet af kategori 1 er habitatnaturtypen "rigkær" samt et overdrev inden for Natura 2000-området, der er beliggende hhv. ca. 4,2 km og 6,2 km sydøst for staldanlægget. Nærmeste naturområde omfattet af kategori 2 er et overdrev, der er beliggende ca. 2,4 km nordøst for staldanlægget.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1- og 2-natur. Totaldepositionen er beregnet til 0,0 kg NH₃-N pr ha pr år, og tilstanden af kategori 1- og 2-natur forventes derfor ikke påvirket af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen. Projektet og driften af husdyrbruget vurderes ikke at indebære forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder, muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018.

Der er ikke registreret bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Der er observeret odder ved udløbet af Ramme Å ca. 700 meter fra husdyrbruget (NOVANA besigtigelser i 2017 og 2011) og overvåget markfirben i klitter ved Fjaltring ca. 2 km fra husdyrbruget (ingen markfirben registreret ved NOVANA-overvågning i 2015 og 2011). Butsnudet frø og strandtudse blev registreret ved NOVANA-overvågning ved Fjaltring i 2011. Evt. levesteder for bilag IV-arter nær husdyrbruget vurderes ikke at få forringede vilkår, da der er tale om en uændret drift, hvor der ikke sker nybyggeri eller meremissioner.

Mårupgårds placering ift. nærmeste naturbesigtigelser og naturovervågning (odder og fugle), Miljøstyrelsen og Lemvig Kommune.

5.3. JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Husdyrbruget er reguleret af generel lovgivning, der også omfatter jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

Konkret er det i forbindelse med udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten beregnet, at der sker en merudledning af ammoniak ift. nudriften (ingen dyr på ejendommen) men pga. luftrensning et betydeligt fald ift. tidligere drift. Der inddrages ikke landbrugsjord til nye anlæg eller bygninger. Der forventes ingen væsentlig ændring af ejendommens ressourceforbrug, idet driften af anlægget effektiviseres ift. 8-årsdriften, og idet anlægget også hidtil (på nær en treårsperiode, der har medført kontinuitetsbrud) har været fuldt udnyttet til slagtesvineproduktion. Det forventes ikke, at projektet har væsentlig negativ indvirkning på luft eller klima.

5.4. MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Ejendommens bygningsmasse fremstår uændret ift. tidligere miljøgodkendelse, der er bortfaldet som følge af kontinuitetsbrud. Husdyrbruget ligger inden for kystnærhedszonen og på kanten af et område med drikkevandsinteresser. Ejendommen er fri af bygge- og beskyttelseslinjer. Ny fodersilo er placeret i tilknytning til eksisterende korn- og fodersiloer, og den visuelle forandring vurderes at være underordnet. Siloen har ingen betydning for grundvandsinteresserne. Den nye fodersilo er erhvervmæssigt nødvendig, for at der fremadrettet kan fodres med færdigblandet foder på husdyrbruget. Etablering af forhøjede ventilationsafkast til op til 2,3 m over kiphøjde vil være en synlig forandring. Ventilationsrørene er dog ikke højere end omkringliggende bygninger og siloer. Landskabet i området er præget af forskellige typer af høje tekniske anlæg, herunder målemaster og vindmøller.

5.5. SAMSPILLET MELLEM TO, FLERE ELLER ALLE FAKTORER EFTER NR. 1-4

Der vurderes ikke at være væsentlige problematikker eller samspil mellem ovenstående

5.6. SÅRBARHED I FORHOLD TIL RISICI FOR STØRRE ULYKKER ELLER KATASTROFER SOM FØLGE AF FAKTORERNE EFTER NR. 1-5

Projektet vurderes ikke at være mere sårbart eller medføre forøgede risici ift. 8-årsdriften, som er vurderet i den tidligere revurderede miljøgodkendelse, der er bortfaldet som følge af tre års kontinuitetsbrud.

Lemvigegnens Landboforening
Lotte S. Nielsen
Industrivej 53
7620 Lemvig

Viborg
Direkte tlf.
Mobil
Mail

2. marts 2021

29995702
KNI@velas.dk

Vurdering af lugt – Mårupgårdvej 8, Lemvig

I forbindelse med udarbejdning af miljøgodkendelse af svineproduktionen på Mårupgårdvej 8, Lemvig, fremsendes hermed en vurdering af lugtforholdene. I ansøgningssystemet overskrider ansøgningen den generelle vejledende lugtberegning og der er derfor udført denne konkrete lugtspredningsberegning. I det nedenstående vurderes den lugtmæssige betydning af ændringen i svineproduktionen ved brug af OML-Multi 6.2. Når der laves en konkret OML-beregning omregnes lugtemissionen fra staldene til en lugtkoncentration ved naboerne.

Der er regnet med en maksimal lugtemission på 65.582 OU/s – som angivet i ansøgningsskemaet med nr. 211568. Der er i ansøgningsskemaet 3 OU/s mere, og de 65.582 OU/s er nærmeste afrunding til hele tal. Denne emission er fordelt på 28 ventilationsafkast, som i det ansøgte er placeret på staldbygningerne. Der er indsat oversigt med nummerering af afkast på næste side. På vedlagte resultatfil kan data for de enkelte afkast ses. I denne OML-spredningsberegning er alle afkast fra staldene placeret ud fra deres placering i UTM-koordinater (EUref89-UTMzone32N). Centrum er ligeledes placeret ved koordinater og ligger i det beregnede vægtede lugtcentrum (446818;6257296). Bemærk at dette centrum ikke er det samme som i husdyrgodkendelse.dk. Der er i lugtberegningen anvendt et vægtet lugtcentrum baseret på placering af afkast mens husdyrgodkendelse.dk er baseret på et vægtet lugtcentrum ud fra de indtegnede bygninger.

Der er anvendt aktuelle ydelser på ventilationsanlægget og oplysninger om ydelser og udsugninger er indhentet ved leverandør af ventilationsanlægget. I de stalde, hvorfra der trækkes luft til luftrenser er der reguleret i luftydelser, således at der regnes med en dimensionerende ydelse på ca. 100 m³/t/stiplads. Antallet af stipladser er beregnet og baseret på at det antages at hele staldanlæggets produktionsareal udnyttes maksimalt ift. gældende regler for dyrevelfærd. Når man anvender oplysninger om maksimal ydelse fra ventilationsfirma og dividerer dette med maksimalt antal stipladser jf. bekendtgørelse om beskyttelse af svin, svarer det til en maksimal ventilationsydelse på 98-115 m³/time/stiplads til slagtesvin. Den vejledende maksimale ventilationsydelse ligger jf. Miljøstyrelsen på mellem 72-126 m³/time/stiplads med en median på 89 m³/time for slagtesvin på drænet gulv spaltegulv. (Medd. nr. 742 Standardtal for lugtemission fra danske svinestalde om sommeren, Anders Leegaard Riis) Det vurderes derfor at det er ganske normale og hyppigt forekommende ventilationsydelser, der er anvendt ved dimensionering af ventilationsydelsen i stalden og disse ydelser er anvendt i beregningen.

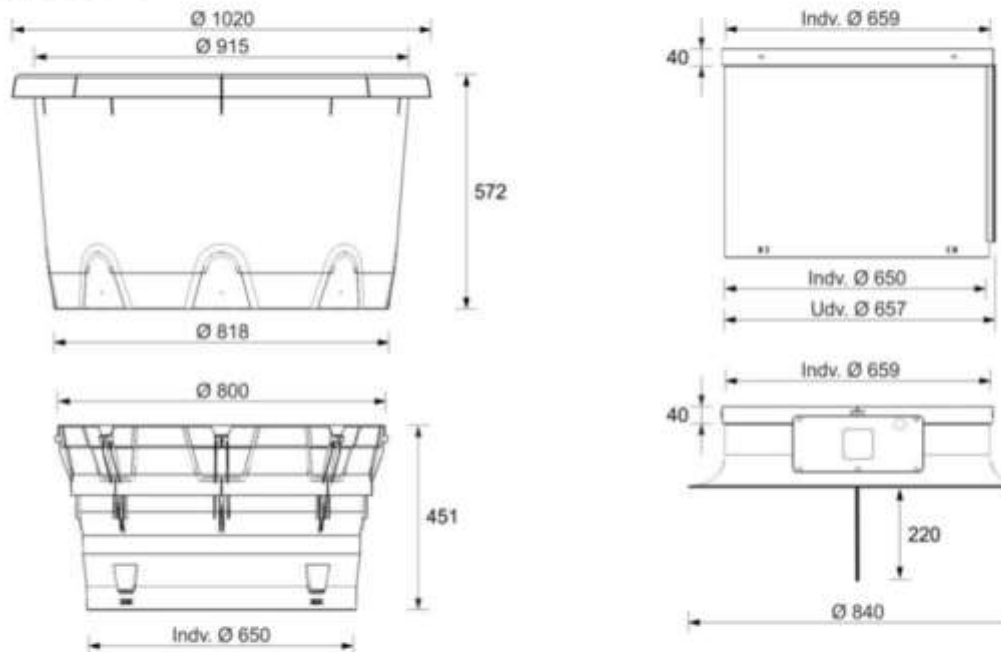
For at øge opblandingen og spredningen af lugten fra staldene er der optimeret på afkastene. Der er i alle afkast anvendt højere afkast og afmonteret den øverste konus, hvorved luftens hastighed ved top af afkastet øges. På følgende målskitse ses udformningen af afkast/udsugning.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing | Hjørningvej 442A, 9750 Østervrå

Målskitse af udsugning fra Skov A/S

Målskitse

Der er også anvendt vindkryds/ensretter i alle afkast. Dette vindkryds/ensretter mindsker turbulensen i afkastet og medfører en højere hastighed ved afkastets top på 40%. I beregningerne er dette simuleret ved at mindske afkastenes indre diameter med 15%. Denne metode er beskrevet i klagenævnsafgørelsen NMK-132-00782.

Lokalisering:

Mårupgårdvej 8 ligger placeret i det åbne land og der er kun svag, spredt bevoksning og normale vindforhold med mulighed for god opblanding af staldluften. Der er anvendt mindste ruhedslængde 0,1 m.

Staldene ligger ved siden af hinanden og anlægget ligger primært i retningen øst-vest. Nærmeste naboer ligger nordvest (310°) og vest (270°) for staldene. Dette fremgår også af den grafiske visning af lugtspredningsberegningen på sidste side, hvor afkast fra staldene er markeret som prikker og naboer er indtegnet som firkanter.

Terrænet omkring ejendommen kan betegnes som jævnt uden særlige højdeforskelle i forhold til naboer og zoneområde.

Temperatur i afkast svarer til faktiske forhold som staldens ventilation er dimensioneret efter. Lugtmålingerne i lugtvejledningen er foretaget ved sommerforhold (20°C) og ventilationsanlæg i svinestalde er dimensioneret til at holde en staldtemperatur på max 4°C over udetemperatur og der er derfor anvendt 24°C som temperatur på afkast.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing | Hjørringvej 442A, 9750 Østervrå

Oversigt over placering af anvendte afkast

Anvendte inddata for beregningerne

Afkast nr.	Stald	Koordinater	Koordinater	Højde afk nudrift	Højde afk ansøgt	Højde bygning	Diameter top	ventilation	Stipladser	m ³ /t/stipl	OU/s	Øget højde ift nudrift	Vindkryds og uden konus	højde over kip
1	Stald 1	446773	6257292	7,1	8,4	6,1	0,65	12700	127	100	2825	1,3	x	2,3
2		446788	6257289	7,1	8,4	6,1	0,65	12700	127	100	2825	1,3	x	2,3
3		446795	6257287	7,1	8,4	6,1	0,65	12700	127	100	2825	1,3	x	2,3
4	Stald 2	446773	6257300	5,9	7,5	5,25	0,65	10500	92	114	2064	1,6	x	2,3
5		446774	6257300	5,9	7,5	5,25	0,65	10500	92	114	2064	1,6	x	2,3
6		446775	6257312	5,9	7,5	5,25	0,65	10500	92	114	2064	1,6	x	2,3
7	Stald 3	446795	6257297	5,9	7,5	5,25	0,65	12700	110	115	2465	1,6	x	2,3
8		446797	6257303	5,9	7,5	5,25	0,65	12700	110	115	2465	1,6	x	2,3
9		446798	6257309	5,9	7,5	5,25	0,65	12700	110	115	2465	1,6	x	2,3
10		446801	6257325	5,9	7,5	5,25	0,65	12700	110	115	2465	1,6	x	2,3
11		446803	6257331	5,9	7,5	5,25	0,65	12700	110	115	2465	1,6	x	2,3
12		446804	6257336	5,9	7,5	5,25	0,65	12700	110	115	2465	1,6	x	2,3
13	Stald 4	446817	6257304	6,0	7,5	5,25	0,65	11600	116	100	2600	1,5	x	2,3
14		446819	6257309	6,0	7,5	5,25	0,65	11600	116	100	2600	1,5	x	2,3
15		446820	6257316	6,0	7,5	5,25	0,65	11600	116	100	2600	1,5	x	2,3
16		446822	6257322	6,0	7,5	5,25	0,65	11600	116	100	2600	1,5	x	2,3
17		446823	6257327	6,0	7,5	5,25	0,65	11600	116	100	2600	1,5	x	2,3
18	stald 5	446824	6257280		7,9	6,1	0,65	12700	123	103	2752		x	1,8
19	Stald 6	446840	6257275	6,9	7,9	6,1	0,65	15800	161	98	3392	1,0	x	1,8
20		446848	6257273	6,9	7,9	6,1	0,65	12700	130	98	3392	1,0	x	1,8
21		446855	6257271	6,9	7,9	6,1	0,65	15800	161	98	3392	1,0	x	1,8
22	stald 7	446872	6257267	6,9	7,9	6,1	0,65	12700	129	98	2619	1,0	x	1,8
23		446879	6257265	6,9	7,9	6,1	0,65	9000	86	105	2619	1,0	x	1,8
24		446887	6257263	6,9	7,9	6,1	0,65	12700	129	98	2619	1,0	x	1,8
25	Luftrens	446814	6257283		7,1	6,1	0,65	10000			585		x	
26		446813	6257282		7,1	6,1	0,65	10000			585		x	
27		446813	6257283		7,1	6,1	0,65	10000			585		x	
28		446813	6257279		7,1	6,1	0,65	10000			585		x	
											65582			

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
 Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
 Statene 8, 5970 Ærøskøbing | Hjørringvej 442A, 9750 Østervrå

Inddata:

Der anvendes biologisk luftrensning i kombination med hyppig udslusning og i lugtberegningen er dette håndteret ved at de enkelte staldsektioners beregnede lugtemission er ganget med 80% for at fratække den reduktion som hyppig gylleudslusning giver. Dernæst antages det at lugtemissionen følger luftmængden og der regnes på ventilation under sommerforhold ved 100% ventilationsydelse. I de enkelte staldsektioner er der fratrukket den andel af lugten/luften som sendes gennem luftrenseren og resten af lugtemissionen er fordelt ligeligt på staldens afkast.

Der sendes i alt $5 \cdot 8.000 \text{ m}^3/\text{t}$ igennem luftrenser og denne reducerer lugten med 74%. Der tilføres i alt 8.993 OU/s til luftrenserne ved max ventilation, dette svarer til 12,4% af den samlede lugtemission. Efter luftrensning udleder luftrenseren 2.238 OU/s som er fordelt ligeligt på de 4 afkast fra luftrenseren

Resultat:

På følgende side vises spredningen af lugt som et farvediagram. I centrum ligger staldene og de enkelte ventilationsafkast er vist som hvide prikker. Beregningen er udført med klimadata fra 10 års gennemsnit fra Aalborg, hvilket betyder at der kan benyttes en skarp fortolkning og lugtkoncentrationerne kan aflæses ved den aktuelle placering af hhv. naboer og byområde.

Nærmeste nabo er Mårupgårdvej 7 som ligger 107 m fra beregningsmæssigt centrum i retning nord-øst (300°). Lugtkoncentrationen må maksimalt være $15 \text{ OU}/\text{m}^3$. Ejendommen ligger i orange-zone med en maksimal lugtkoncentration på $15 \text{ OU}/\text{m}^3$. Næst nærmeste nabo er Mårupgårdvej 6 som ligger 162 m fra beregningsmæssigt centrum i retning vest (270°). Lugtkoncentrationen må maksimalt være $15 \text{ OU}/\text{m}^3$. Ejendommen ligger i grøn-zone med en maksimal lugtkoncentration på $12 \text{ OU}/\text{m}^3$.

Det generelle lugtgenekriterie er dermed opfyldt for begge naboejendomme

I resultatfilen kan man også aflæse resultatet ved at se på sidste side, der udtrykker 99% fraktiler over maksimalt forekommende lugtkoncentrationer. De gældende værdier ved naboerne er markeret med gult.

Konklusion

Det ansøgte staldanlæg kan overholde de vejledende genegrænseværdier, med de angivne tiltag som er:

- Afkast nr 1-3 (stald 1) forhøjes til 2,3 m over kip
- Afkast nr 4-6 (stald 2) forhøjes til 2,3 m over kip
- Afkast nr 7-17 (stald 3 og 4) forhøjes til 2,3 m over kip
- Afkast nr 18-24 (stald 5, 6 og 7) forhøjes til 1,8 m over kip
- Afkast nr. 25-28 (luftreuser) forhøjes til 1,8 m over kip
- På alle afkast 1-28 skal afkastet føres op i lige rør uden konus for at øge luftens afgangshastighed
- Alle afkast 1-28 skal isættes miljømodul for at sikre højere afgangshastighed og bedre opblanding af staldluften.
- Ventilationsanlæg og luftreuser skal løbende rengøres og vedligeholdes, så der kan opnås de angivne ventilationsydelser og renseseffektivitet

Skulle der være spørgsmål til ovenstående eller behov for andre beregninger, står jeg gerne til rådighed.

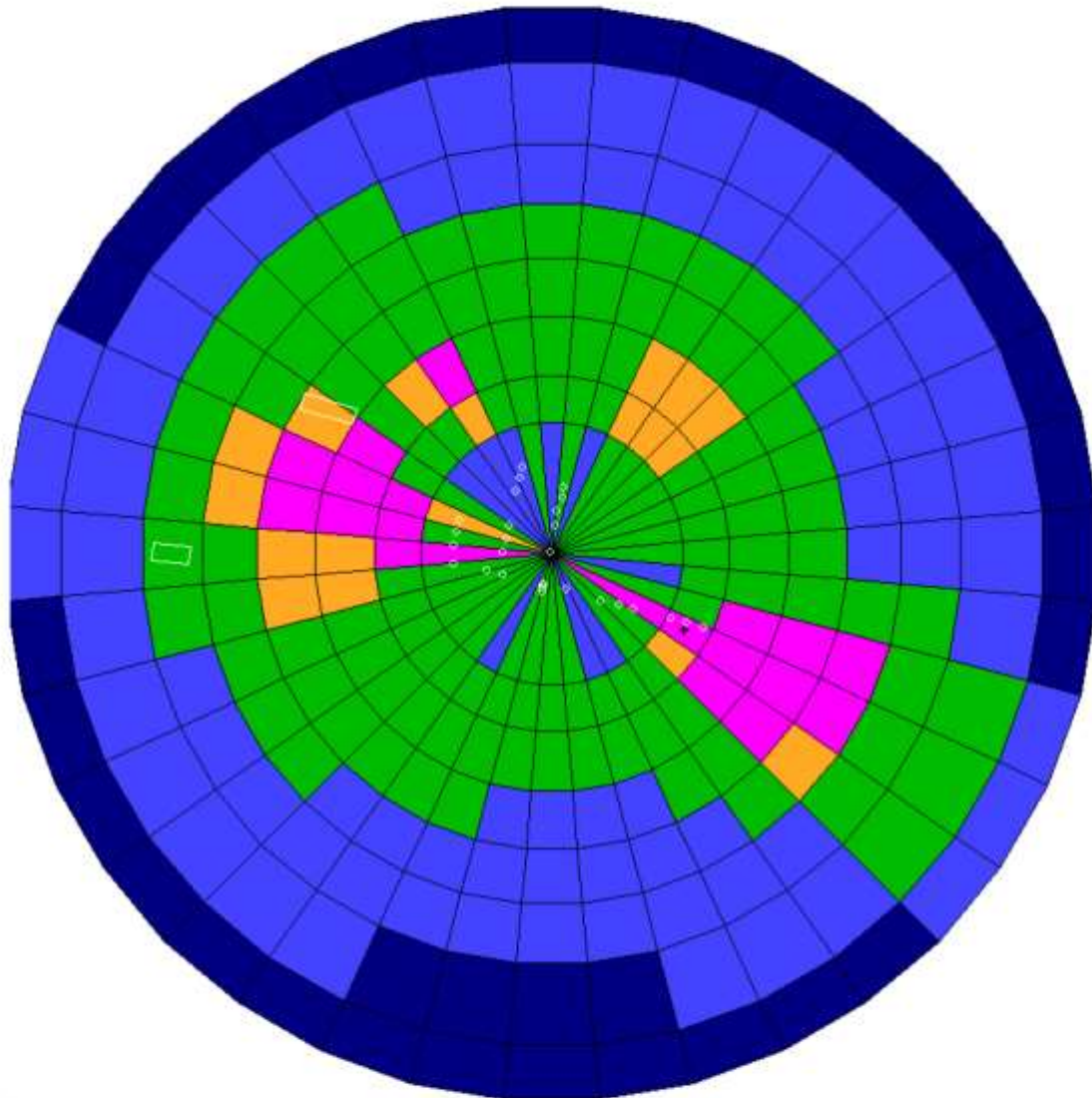
Venlig hilsen

Kristian Nielsen
Afdelingschef, BYG|SVIN

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing | Hjørringvej 442A, 9750 Østervrå

Grafisk visning af spredning af lugt

+: Maksimum, o: Punktkilde Maks. radius: 250 m Mikrogram/m³ (Maksimum er 15)

0.0 8.00 11.00 14.00 15.00 20.00

Vedlagt:
Resultatfil OML Multi 6,2

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samso
Statene 8, 5970 Ærøskøbing | Hjørringvej 442A, 9750 Østervrå

Udskrevet: 2021/03/02 kl. 11:08
Dato: 2021/03/02

GML-Multi PC-version 20180321/6.20

Side 1

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til LMO, Trigevej 20, 8382 Hinnerup

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem:

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terranhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 8 koncentriske cirkler

med centrum x,y: 446818., 6257296.
og radierne (m): 50. 70. 92. 125. 145.
175. 200. 250.

Alle terranhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
ID.....: Tekst til identificering af kilde
X.....: X-koordinat for kilde [m]
Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
DSO....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
Q1.....: Emission af stof nr. '1' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kilddata:

Nr ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	OU/s Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1 stald1	446773.	6257292.	0.0	8.4	24.	3.24	0.55	0.65	6.1	2.83E-03	0.0000	0.0000
2 stald1	446788.	6257289.	0.0	8.4	24.	3.24	0.55	0.65	6.1	2.83E-03	0.0000	0.0000
3 stald1	446795.	6257287.	0.0	8.4	24.	3.24	0.55	0.65	6.1	2.83E-03	0.0000	0.0000
4 stald2	446773.	6257300.	0.0	7.5	24.	2.68	0.55	0.65	5.3	2.06E-03	0.0000	0.0000
5 stald2	446774.	6257306.	0.0	7.5	24.	2.68	0.55	0.65	5.3	2.06E-03	0.0000	0.0000
6 stald2	446775.	6257312.	0.0	7.5	24.	2.68	0.55	0.65	5.3	2.06E-03	0.0000	0.0000
7 stald3	446795.	6257297.	0.0	7.5	24.	3.24	0.55	0.65	5.3	2.46E-03	0.0000	0.0000
8 stald3	446797.	6257303.	0.0	7.5	24.	3.24	0.55	0.65	5.3	2.46E-03	0.0000	0.0000
9 stald3	446798.	6257309.	0.0	7.5	24.	3.24	0.55	0.65	5.3	2.46E-03	0.0000	0.0000
10 stald3	446801.	6257325.	0.0	7.5	24.	3.24	0.55	0.65	5.3	2.46E-03	0.0000	0.0000
11 stald3	446803.	6257331.	0.0	7.5	24.	3.24	0.55	0.65	5.3	2.46E-03	0.0000	0.0000
12 stald3	446804.	6257336.	0.0	7.5	24.	3.24	0.55	0.65	5.3	2.46E-03	0.0000	0.0000
13 stald4	446817.	6257297.	0.0	7.5	24.	2.96	0.55	0.65	5.3	2.60E-03	0.0000	0.0000
14 stald4	446819.	6257309.	0.0	7.5	24.	2.96	0.55	0.65	5.3	2.60E-03	0.0000	0.0000
15 stald4	446820.	6257316.	0.0	7.5	24.	2.96	0.55	0.65	5.3	2.60E-03	0.0000	0.0000
16 stald4	446822.	6257322.	0.0	7.5	24.	2.96	0.55	0.65	5.3	2.60E-03	0.0000	0.0000
17 stald4	446823.	6257327.	0.0	7.5	24.	2.96	0.55	0.65	5.3	2.60E-03	0.0000	0.0000
18 stald5	446824.	6257280.	0.0	7.9	24.	3.24	0.55	0.65	6.1	2.75E-03	0.0000	0.0000
19 stald6	446840.	6257275.	0.0	7.9	24.	4.03	0.55	0.65	6.1	3.39E-03	0.0000	0.0000
20 stald6	446848.	6257273.	0.0	7.9	24.	3.24	0.55	0.65	6.1	3.39E-03	0.0000	0.0000
21 stald6	446855.	6257271.	0.0	7.9	24.	4.03	0.55	0.65	6.1	3.39E-03	0.0000	0.0000
22 stald7	446872.	6257267.	0.0	7.9	24.	3.24	0.55	0.65	6.1	2.62E-03	0.0000	0.0000
23 stald7	446879.	6257265.	0.0	7.9	24.	2.30	0.55	0.65	6.1	2.62E-03	0.0000	0.0000
24 stald7	446887.	6257263.	0.0	7.9	24.	3.24	0.55	0.65	6.1	2.62E-03	0.0000	0.0000
25 Luftrens	446814.	6257283.	0.0	7.1	24.	2.55	0.55	0.65	6.1	5.85E-04	0.0000	0.0000
26 Luftrens	446813.	6257282.	0.0	7.1	24.	2.55	0.55	0.65	6.1	5.85E-04	0.0000	0.0000
27 Luftrens	446813.	6257281.	0.0	7.1	24.	2.55	0.55	0.65	6.1	5.85E-04	0.0000	0.0000
28 Luftrens	446813.	6257279.	0.0	7.1	24.	2.55	0.55	0.65	6.1	5.85E-04	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	14.8	0.5
2	14.8	0.5
3	14.8	0.5
4	12.3	0.4
5	12.3	0.4
6	12.3	0.4
7	14.8	0.5
8	14.8	0.5
9	14.8	0.5
10	14.8	0.5
11	14.8	0.5
12	14.8	0.5
13	13.6	0.5
14	13.6	0.5
15	13.6	0.5
16	13.6	0.5

Afløede kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
17	13.6	0.5
18	14.8	0.5
19	18.5	0.6
20	14.8	0.5
21	18.5	0.6
22	14.8	0.5
23	10.5	0.4
24	14.8	0.5
25	11.7	0.4
26	11.7	0.4
27	11.7	0.4
28	11.7	0.4

Retningsafhængige bygningsdata (kun retninger med bygningshøjde større end nul er medtaget).

Kilde nr. 1:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
10	5.3	6.0
170	5.3	14.0
180	5.3	14.0
190	5.3	14.0
250	10.0	14.0
260	12.0	14.0
350	5.3	7.0
360	5.3	6.0

Kilde nr. 2:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
10	5.3	6.0
20	5.3	6.0
180	5.3	14.0
190	5.3	14.0
200	5.3	14.0

Kilde nr. 3:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
170	5.3	14.0
180	5.3	14.0
350	5.3	7.0
360	5.3	6.0

Kilde nr. 4:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
170	6.1	6.0
180	6.1	6.0
190	6.1	6.0

Kilde nr. 5:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
170	6.1	12.0
180	6.1	12.0
190	6.1	12.0

Kilde nr. 7:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
170	6.1	6.0
180	6.1	6.0
190	6.1	6.0

Kilde nr. 8:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
170	6.1	12.0
180	6.1	12.0
190	6.1	12.0

Kilde nr. 18:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
170	5.5	16.0
180	5.5	16.0

Side til advarsler.

***** ADVARSEL *****

ADVARSEL FRA OML-MULTI:
Mindst en receptor er placeret tæt på en bygning
i dennes indflydelsesområde.
Fundet første gang for receptor nr. 209 og en
bygning beskrevet i forbindelse med kilde nr. 1.
Resultater fra sådanne receptorer er behæftet med
betydelig usikkerhed.
For fjernere receptorer vil dette ikke have betydning.

OU/s Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)							Afstand (m)	
	50	70	92	125	145	175	200	250
0	10.0	13.1	13.1	12.7	11.8	10.3	9.0	7.0
10	13.0	13.0	12.7	12.6	11.7	10.1	9.0	7.2
20	10.7	12.9	13.3	12.7	11.7	10.0	9.1	7.3
30	12.9	14.5	14.2	13.0	11.7	9.8	8.8	7.1
40	12.8	15.0	14.7	12.8	11.7	10.0	8.8	6.9
50	12.6	14.3	14.3	12.5	11.2	9.3	8.1	6.6
60	12.2	13.5	13.5	11.9	10.8	9.1	8.1	6.6
70	11.6	12.6	12.7	11.4	10.4	9.4	8.8	7.3
80	11.2	11.9	12.2	11.3	10.6	9.9	9.2	7.6
90	11.1	11.5	11.7	11.4	11.0	10.4	9.6	7.8
100	11.0	11.4	12.0	13.1	13.1	11.8	10.3	8.0
110	11.2	13.6	17.6	18.3	16.4	13.7	11.7	8.6
120	17.7	18.7	18.3	18.2	16.4	13.7	11.5	8.4
130	13.5	14.2	15.5	15.1	14.5	12.6	11.1	8.3
140	12.3	12.3	13.5	12.6	12.0	10.5	9.3	7.1
150	10.7	11.2	11.8	11.4	10.6	9.2	8.2	6.4
160	10.1	11.1	11.1	10.9	10.4	9.5	8.7	6.8
170	11.2	11.5	11.9	10.7	9.9	8.6	7.9	6.4
180	11.1	11.7	11.7	10.6	9.9	8.8	7.8	6.3
190	11.6	11.5	11.5	10.6	9.7	8.7	7.9	6.4
200	11.5	11.3	11.9	11.2	10.2	9.2	8.0	6.5
210	11.0	12.5	12.3	11.1	10.5	9.3	8.2	6.4
220	11.8	13.0	12.9	11.9	10.9	9.4	8.3	6.3
230	11.4	13.0	13.0	12.2	11.3	9.6	8.4	6.7
240	11.2	13.0	13.5	13.1	11.9	10.1	9.0	6.9
250	11.6	11.8	13.9	13.6	12.5	10.7	9.5	7.2
260	13.9	14.0	14.8	14.3	13.2	11.3	10.0	7.4
270	16.7	15.9	14.8	14.8	13.9	11.8	10.1	8.1
280	13.5	16.4	17.0	16.0	14.5	12.2	10.6	8.1
290	14.5	15.9	17.5	16.0	14.5	12.4	10.8	8.2
300	12.8	13.9	15.3	15.0	14.0	11.9	10.3	8.0
310	11.0	12.4	13.3	14.0	13.3	11.8	10.3	7.8
320	10.1	12.7	14.5	14.0	12.9	11.2	9.8	7.7
330	10.5	14.1	15.3	13.9	12.7	11.2	9.9	7.5
340	10.5	12.4	14.0	13.3	12.3	10.8	9.5	7.2
350	11.1	13.6	12.7	12.9	12.2	10.7	9.5	7.4

Maksimum= 18.75 i afstand 70 m og retning 120 grader i 197809 (yyyymm)

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

Punktkilder	Y:\Dokumenter\Mårupgårdvej	8\Ansøgt_mluftrenser.kld
og bygningsdata	Y:\Dokumenter\Mårupgårdvej	8\Ansøgt_mluftrenser.kbg
Meteorologi.....	C:\OML_Data\Aal7483LST.met	
Receptorer.....	Y:\Dokumenter\Mårupgårdvej	8\Ansøgt_mluftrenser.rct
Beregningsopsætning.....	Y:\Dokumenter\Mårupgårdvej	8\Ansøgt_mluftrenser.opt

Følgende outputfil er benyttet:

Resultater	Y:\Dokumenter\Mårupgårdvej	8\Ansøgt_mluftrenser.log
------------------	----------------------------	--------------------------

Beregning:

Start Kl. 10:21:37 (02-03-2021)
Slut Kl. 10:24:16 (02-03-2021)

3. marts 2021

Ammoniak- og lugtreduktion via biologisk luftrensning på Mårupgårdvej 8, Lemvig

For at opfylde det krævede BAT-niveau for ammoniak etableres der delvis luftrensning i stald 1, 4, 6 og 7. Delvis luftrensning vil sige, at en fast mængde af ventilationsluften (her 40.000 m³/time) ledes igennem en luftrensning, mens den resterende del af ventilationsluften ledes direkte til det fri. Delvis luftrensning har stor effekt på ammoniakemissionen, og luftrenseren udnyttes mere konstant og effektivt end ved etablering af fuld luftrensning. I DJF rapport Husdyrbrug nr. 47 (2007) er det belyst, hvordan reduktionen af ammoniakemission afhænger af luftandelen igennem en renser. Nogle luftrenserne kan reducere både ammoniak- og lugtemissionen. F.eks. er den biologiske luftrensning Farm AirClean BIO Flex 2-stage fra SKOV A/S vist at kunne reducere ammoniakudledningen med 88 % og lugtudledningen med 74 % ved fuld eller delvis rensning af luften fra svinestalde.

Med hjælp fra SKOV A/S er det beregnet, at delvis luftrensning med Farm AirClean BIO Flex 2-stage kan reducere udledningerne tilstrækkeligt til at opfylde BAT-krav for Mårupgård. **Figur 1** viser, hvordan luften fra nuværende ventilationsafkast kan føres til luftrensning, og **figur 2** viser de reduktioner af emissioner fra de enkelte staldafsnit, der er indregnet i miljøansøgningen (ansøgningsskema nr. 211568). **Figur 3** viser, hvor stor en andel af staldluften, der jf. DJF-rapport nr. 47 skal renses for at opnå den reduktionseffekt, der er indregnet i miljøansøgningen.

Følgende teknologibeskrivelse fremgår af Miljøstyrelsens Teknologiliste:

Farm AirClean BIO Flex 2-stage er en biologisk luftrensning, som består af to rækker befugtede cellulosefiltre, som er placeret vertikalt. Staldluften renses ved en biologisk proces ved at lede luften gennem filtrene, som bliver overrislet med recirkuleret vand. De uønskede stoffer i staldluften absorberes af vandet eller omsættes, når de kommer i kontakt med vandet og med bakteriefilmen på filtrene.

Både det første og det andet trin i luftrenseren består af 15 cm tykke cellulosefiltre. Hvert filter er 2.0 m højt. Bredden af filtrene er dimensioneret i forhold til den maksimale ventilationsrate og den maksimale ventilationskapacitet for luftrenseren. Luftrenseren har en maksimumkapacitet på 3600 m³ luft m⁻² front areal h⁻¹.

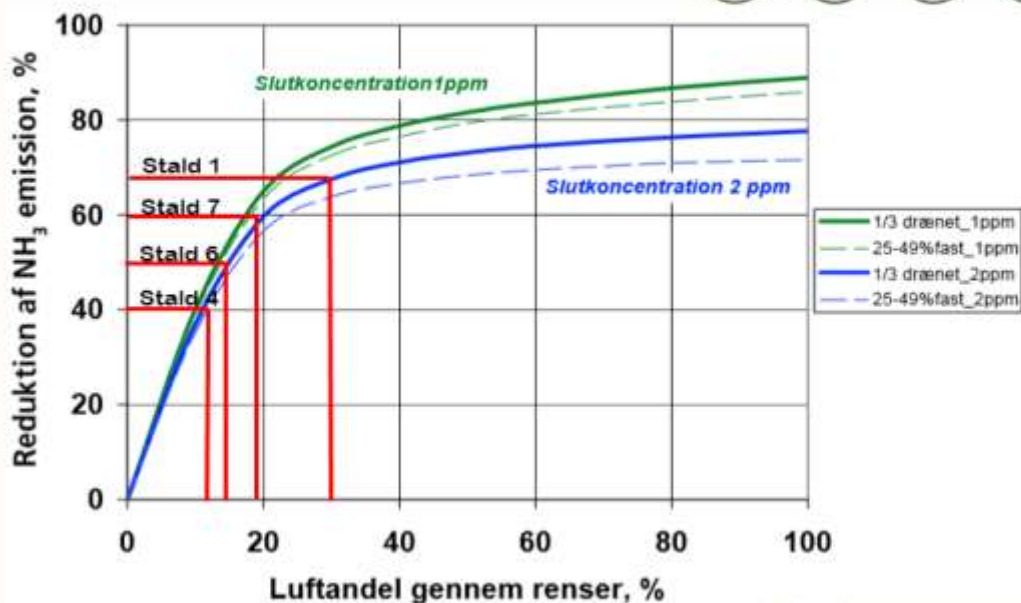
For at undgå ophobning af uønskede stoffer er vandudskiftningen baseret på målinger af konduktiviteten. De to filtre overrisles med vand, som recirkuleres fra et vandkar under hvert filter. Rent vand tilføres i karret under det andet filter, hvor der er overløb til karret under det første filter. Tilførsel af rent vand styres af vandniveauet i karret under det første filter. Al vand fra luftrenseren læses fra karret under det første filter og opsamlers eller ledes til gylletanken. Lænsning af vand fra karret under det første filter reguleres af konduktiviteten i karret under det andet filter. En automatisk vasker, vasker det første filter med jævne mellemrum. Dette fjerner støv og overskydende biomasse. En perforeret plade er monteret foran det første filter for at skabe en jævn luftfordeling og for at for-separere støv.

Figur 1: Mulig samling af ventilationsafkast til luftrenser i eller ved stald 5. Røde streger markerer rør til luftrenser, blå prikker markerer ventilationsafkast fra luftrenser, røde kryds markerer nuværende afkast, der afblændes, når luften føres til renser. Orange streng viser foreslået afledning af lænsevand fra luftrenser til en eksisterende fortank til gyllebeholder

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effektiv (%)	Lufteffekt (t)
Arvsøgt skov				
Salmødder 1	(0173361) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (31 N/ 67%) Ugentlig gyllevaskning: 20 % lugtproduktion Luftrens: 87 % ammoniakreduktion samt 22 % lugtreduktion Kødeeffekt lagt 1 (-20%)(-12%)=37,6 %	8760	87	37,6
Salmødder 2	(0173362) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (31 N/ 67%) Ugentlig gyllevaskning: 20 % lugtproduktion	8760		20
Salmødder 3	(0173363) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (31 N/ 67%) Ugentlig gyllevaskning: 20 % lugtproduktion	8760		20
Salmødder 4	(0173364) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (31 N/ 67%) Ugentlig gyllevaskning: 20 % lugtproduktion Luftrens: 40 % ammoniakreduktion samt 1 % lugtproduktion Kødeeffekt lagt 1 (-20%)(-19%)=27,2 %	8760	40	27,2
Salmødder 5	(0173476) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (31 N/ 67%) Ugentlig gyllevaskning: 20 % lugtproduktion Luftrens: 30 % ammoniakreduktion samt 11 % lugtproduktion Kødeeffekt lagt 1 (-20%)(-11%)=20,8 %	8760	30	20,8
Salmødder 7	(0557084) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (31 N/ 67%) Ugentlig gyllevaskning: 20 % lugtproduktion Luftrens: 90 % ammoniakreduktion samt 14 % lugtproduktion Kødeeffekt lagt 1 (-20%)(-14%)=31,2 %	8760	90	31,2
Salmødder 7/alt	(0557082) Slagtesvin, Drænet gylv + spalter (31 N/ 67%) Ugentlig gyllevaskning: 20 % lugtproduktion	8760		20

Figur 2: Mulig kombination af reduktionstiltag, hvor gældende BAT-krav og krav vedr. ammoniakdeposition på naturområder er overholdt. Disse tiltag er indregnet i miljøansøgningen (ansøgningsskema nr. 211568)

Figur 3: Illustration af effekten på reduktion af ammoniakemission af luftandel gennem en luftrensere med slutkoncentration på henholdsvis 1 og 2 ppm, jf. DJF-rapport nr. 47. De relevante sammenhænge for luftrensning i stald 1, 4, 6 og 7 er indtegnet på figuren med røde streger.

Vejledende vilkår, jf. Miljøstyrelsens Teknologiliste; **oplysninger for Mårupgård er skrevet med rødt:**

Indretning og drift

1. Afkast fra staldafsnit **1, 4, 6 og 7** skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.
2. Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
3. Ventilationssystemet skal være dimensioneret til, at luftrensningsanlægget behandler **40.000 m³ luft pr. time**, hvilket svarer til flg.:
 - **To afkast à 8.000 m³ luft pr. time** svarer til **29,6 %** af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra staldafsnit **1**. De første **0 – 16.000 m³ luft pr. time** udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
 - **Ét afkast à 8.000 m³ luft pr. time** svarer til **12,1 %** af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra staldafsnit **4**. De første **0 – 8.000 m³ luft pr. time** udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
 - **Ét afkast à 8.000 m³ luft pr. time** svarer til **15 %** af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra staldafsnit **6**. De første **0 – 8.000 m³ luft pr. time** udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
 - **Ét afkast à 8.000 m³ luft pr. time** svarer til **19 %** af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra staldafsnit **7**. De første **0 – 8.000 m³ luft pr. time** udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.

Der renses ikke på luften fra staldafsnit **2, 3 og 5**.

4. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
5. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2
6. Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 45 pascal (Pa).
7. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

8. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:

- Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
- Luftrensningsanlæggets driftstid
- Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
- Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
- Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

9. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst **en gang årligt**. Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

10. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end **3 arbejdsdage**.

11. Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Med venlig hilsen

Lotte S. Nielsen

Miljørådgiver

Mail lsn@lemvig-landbo.dk | Tlf. 9663 0556 | Mobil 4018 2554

Uddybende oplysninger til § 16a-miljøgodkendelse af Mårupgårdvej 8, 7620 Lemvig

Alternativer til placering og indretning af staldanlæg

På Mårupgårdvej 8 er der et større eksisterende bygningskompleks med stalde, gylletanke, lader, siloer, maskinhus og beboelse. Staldene har været fuldt udnyttet frem til januar 2017, hvorefter der har været et kontinuitetsbrud på godt 3 år. Staldene fremstår nyistandsatte. Umiddelbart syd for bygningskomplekset er der en § 3-beskyttet eng, og vest for bygningskomplekset ligger to selvstændige nabomatrikler med beboelser uden landbrugspligt. Herudover er der plads på matriklen i alle retninger, se figur 1.

Staldanlægget er lejet og istandsat i 2020 med henblik på anvendelse til svineproduktion, og derfor er der som udgangspunkt søgt løsninger, der giver mulighed for udnyttelse af de eksisterende bygninger fremadrettet

0-alternativet til den ansøgte genoptagelse af svineproduktion i eksisterende staldbygninger er ophør af produktion på ejendommen

Et alternativ, hvor der etableres nye staldbygninger i stedet for eller i tilknytning til de eksisterende bygninger vurderes umiddelbart ikke relevant, da de eksisterende bygninger fremstår brugbare og nyrenoverede. Det vil være omkostningstungt at udskifte eksisterende, nyistandsatte stalde med et andet staldanlæg af tilsvarende størrelse, og et scenarie med nybyggeri må derfor forventes at blive koblet sammen med et ønske om etablering af et større produktionsareal end det ansøgte.

Et alternativ, hvor der beskæres i det tilgængelige stiadsareal i eksisterende staldbygninger, kunne medvirke til opfyldelse af lugtkrav og afstandskrav til naboskel, mens det ikke ville have den nødvendige effekt ift. opfyldelse af BAT-krav til nye stalde. Da ansøger ønsker at få staldene i drift, har han valgt at indsætte miljøteknologier (hyppig gylleudslusning, delvis luftrensning samt forhøjede ventilationsafkast med miljøkryds), der begrænser både lugtgener og ammoniakemission til et niveau, hvor husdyrbruglovens krav er overholdt. Ansøger har samtidig anmodet om dispensation fra afstandskrav til naboskel, se særskilt afsnit herunder.

Ansøger har valgt at etablere en kombination af miljøteknologier, der samlet set får produktionen til at overholde lugt-, depositions- og BAT-krav til nyetablerede stalde. Ansøger kunne have valgt andre teknologier som *overdækning af gylletanke* (i kombination med andre teknologier), *gyllekøling eller gylleforsuring* (kræver ændring af anlæggets gyllesystem samt kombination med andre teknologier), ændring fra drænet gulv til *delvis spaltegulv* (kræver ændring af anlæggets gulvsystem i kombination med andre teknologier) eller en *højere effekt af luftrensning* (overopfyldelse af husdyrbruglovens krav). Driften af et luftrensningsanlæg er energikrævende, og derfor er det hensigtsmæssigt at lægge sig fast på en effekt, der passer sammen med ventilationsbehovet i staldene. Der er ud fra beregninger for det konkrete staldanlæg blevet fastlagt et niveau, hvor luften fra fire af staldene delrenses i et omfang, så lugt-, depositions- og BAT-kravene er opfyldt for husdyrbruget samlet set. Det vurderes ikke at være relevant eller nødvendigt at kræve luftrensning ud over niveauet, der følger af husdyrbruglovens krav.

Figur 1

Afstandskrav til naboskel

Svinestald 2 ligger iflg. opmåling på luftfoto ca. 27 m fra naboskel til Mårupgårdvej 7, dvs. ca. 3 m kortere end afstandskravet jf. husdyrbruglovens § 8. Fortanken til stald 2 ligger ca. 23 m fra naboskel. Det følger af § 9, at kommunen kan meddele dispensation, hvor overholdelsen af afstandskravet ikke er muligt. Kommunen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

Af Miljøstyrelsens husdyrvejledning fremgår, at afstandskravene i § 8 som hovedregel skal overholdes. Hvis det i en konkret sag ikke er muligt for husdyrbruget at finde en egnet placering, der er i overensstemmelse med afstandskravene, kan kommunen efter omstændighederne dispensere fra et eller flere af kravene, hvis ansøger redegør for, hvorfor det ikke er muligt at finde en placering uden for forbudszone uden andre væsentlige gener eller en væsentligt øget forurening. Der er tale om en konkret vurdering af sagens omstændigheder, hvor kommunen i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler afvejer hensynene til husdyrbruget over for de hensyn, som varetages med det afstandskrav, som fraviges.

På Mårupgårdvej 8 er der et større eksisterende bygningskompleks med stalde, gylletanke, lader, siloer, maskinhus og beboelse. Svinestald 2 er en del af en eksisterende staldbygning, hvor den nordlige del af bygningen er uudnyttet og udtaget af ansøgt drift, mens den sydlige del af bygningen (svinestald 2) er nyistandsat og i ansøgningen er medregnet i husdyrbrugets produktionsareal og samlede påvirkning af omgivelserne. De fremsendte beregninger viser, at lugt-, ammoniak- og BAT-krav fra husdyrbruget kan overholdes, når hele slagtesvinestald 2 er medregnet.

En mindre del af det ansøgte produktionsareal i svinestald 2 overholder ikke afstandskravet på 30 m til naboskel, der gælder ved nyetablering af staldanlæg. Det drejer sig om ca. 15 m² stipladsareal, jf. figur 2, og der er mur, vægventil/vindue og tagflade men ingen ventilationsafkast inden for dette område. Det er muligt at udtage de ca. 15 m² stipladsareal af ansøgt drift (en mindre reduktion af det ansøgte produktionsareal), men da ventilationsluft, gyllehåndtering og alle aktiviteter forbundet med udnyttelsen af dette stipladsareal (fodring, transporter, fluebekæmpelse mv.) er koblet sammen med

de øvrige dele af husdyrbruget, vurderes effekten ved udtagning af de 15 m² stipladsareal at være af underordnet betydning både forurenings- og genemæssigt i forhold til omgivelserne. Der er ca. 57 m fra beboelsesbygningen på Mårupgårdvej 7 til nærmeste del af slagtesvinestald 2 og ca. 53 m til fortanken, dvs. afstandskravet til nabobeboelse og lugtkravet til nabobeboelse er opfyldt. Staldbygning 2 er dog synlig fra en mindre del af grunden på Mårupgårdvej 7. Det kunne overvejes at supplere beplantningen eller forhøje jordvolden langs matrikelskellet mellem Mårupgårdvej 7 og 8, såfremt visuel eller støjmæssig påvirkning fra staldlængen udgør en gene for beboerne på Mårupgårdvej 7. Lyden fra grise i stald 2 vurderes kun at blive reduceret marginalt ved udtagning af de 15 m² stipladsareal inden for 30 m fra naboskel, og ift. stalden eller staldanlægget som helhed vurderes ændringen at være ubetydelig. Støjudbredelsen fra staldanlægget til Mårupgårdvej 7 kan evt. begrænses lidt ved etablering af ekstra beplantning eller jordvold langs naboskel. Det vurderes af ansøger, at da projektets rammer er udnyttelse af et eksisterende nystandsattaldanlæg, så er det trods pladsen nord og øst for staldanlægget ikke muligt inden for at vælge en anden placering af de 15 m² produktionsareal. Det vil give en begrænsning i produktionen (værdispild) at lade arealet stå tomt. Luftrensingsanlægget placeres i svinestald 5/udl., hvor der bliver udtaget 35 m² tidligere stipladsareal. Det vurderes at være mest hensigtsmæssigt at etablere luftrensingsanlægget i en centralt beliggende bygning (stald 5) frem for f.eks. i stedet for nogle stipladser i svinestald 2. Lemvig Kommune anmodes i det konkrete tilfælde om at dispensere fra afstandskravet til naboskel, idet udsigten fra Mårupgårdvej 7 er uændret ift. nudriften, idet der vurderes at være taget de nødvendige hensyn, og idet fjernelse af ca. 15 m² stipladsareal ikke vurderes at ville give nogen mærkbar forandring af påvirkninger eller muligheder på naboejendommen. Tilplantning eller etablering af jordvold i skel er mulige tilpasninger, der kan gennemføres, hvis det har en positiv betydning for naboejendommen. Det bemærkes, at der ikke er tale om overskridelse af afstandskrav ift. nabobeboelse, og at der ligger et udhus på Mårupgårdvej 7 imellem beboelsesbygning og naboskel.

Figur 2

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation og luftrensning. Der er tændt lys i staldene efter behov og lovkrav, dvs. ikke mere end nødvendigt. Foderanlægget til vådfoder er nyt og energieffektivt. Ventilationssystemet er nyt og energieffektivt. Ventilationen har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, der sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilatorerne er koblet sammen efter et multi-step princip, der sikrer, at hver enkelt ventilator altid arbejder med den mest energioptimale omdrejningshastighed. En del af luften fra fire stalde (40.000 m³/time i alt) ledes igennem en biologisk luftrensner, før den ledes ud i det fri. Alle anlæg vedligeholdes og rengøres efter behov, så effekten opretholdes og energispild begrænses. Der føres regnskab med energiforbrug via den løbende samt årlige opgørelse fra forsyningsvæsnets.

Der anvendes dieselolie til en mobil varmekanon, ca. 5.000 liter pr. år.

Husdyranlægget er i forbindelse med istandsættelsen blevet gennemgået med henblik på at indrette staldene med det lavest mulige energiforbrug. El-forbruget vil blive øget som følge af drift med forhøjede ventilationsafkast og luftrensning.

Det er ansøgers vurdering, at staldanlæggets elforbrug som udgangspunkt er lavt, og at det dermed ikke vil afvige negativt ift. normalt på lignende produktioner.

Vandforbrug

Der anvendes vand til drikkevand, overbrusning, rengøring og biologisk luftrensning. Alle drikkenipler er placeret over foderkrybben, således at spildt vand opsamles og vandspild reduceres. Lovpligtig overbrusning til slagtesvin er tids- og temperaturstyret for at mindske vandspild. Vandforbruget til rengøring begrænses ved at iblødsætte staldene før vask. Luftrenseanlægget har et vandforbrug til opfugtning af luft samt N-fjernelse på ca. 0,25 m³ pr. produceret slagtesvin. Hovedparten af vandet fordampes i luftrenseren, mens ca. 10-15 % af vandet bliver opsamlet som lænsevand, der ledes til gyllebeholder. Vandforbruget på ejendommen følges via den løbende samt årlige opgørelse fra vandværk.

Anlægget er i forbindelse med istandsættelsen blevet gennemgået med henblik på at indrette staldene med det lavest mulige vandforbrug. Vandforbruget vil øges som følge af drift af biologisk luftrensningsanlæg. Der forventes et forøget vandforbrug som følge af biologisk luftrensning.

Det er ansøgers vurdering, at staldanlæggets vandforbrug, ud over forbruget til luftrensning, ikke vil afvige fra normalt på lignende produktioner.

Foderforbrug

Husdyrbrugets to fodersiloer (100 og 45 m³) kan samlet rumme ca. 80 t. Foder leveres med lastbil à 30 t gns. 2 gange ugentligt, dvs. foderforbruget er ca. 3.000 t/år, fordelt på ca. 100 transporter.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg, og evt. nedbrydning af stalde og fortanke/gyllebeholdere mv. vil ske i henhold til gældende regler. Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51, stk. 3 skal IE-husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen sammen med et oplæg til vurdering efter jordforureningsloven. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering mht. menneskers sundhed og miljøet. Det vurderes for nærværende, at en evt. forurening efter ophør kun vil kunne stamme fra håndtering af gylle, der er reguleret efter gødningsreglerne, og derfor anses det pt. ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

I dokumentet FORUDSÆTNINGER FOR DE ØKONOMISKE BEREGNINGER VED BIOLOGISK LUFTRENSNING, Maj 2011 gives estimater på ekstra vand-, el- og arbejdsforbrug samt vedligehold som følge af biologisk luftrensning https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Forudsætninger_biologiskluftrens_maj2011.pdf. Priserne er forældede men kan give en idé om det forventede ekstra ressourceforbrug som følge af biologisk luftrensning.

Tabel 5: Forbrug og omkostninger, slagtesvin, 20 pct.

	antal DE					
	75	150	250	500	750	950
El (kWh/år)						
- forbrug (kWh/år)	6.208	9.416	14.069	28.137	42.206	53.461
- omkostning (kr./år)	5.184	7.862	11.748	23.494	35.242	44.640
Vand (m³/år)						
- forbrug (m ³ /år)	460	921	1.535	3.069	4.604	5.832
- omkostning (kr./år)	1.380	2.763	4.605	9.207	13.812	17.496
Arbejdstid						
- forbrug (timer/år)	17	35	35	52	104	104
- omkostning (kr./år)	2.011	4.021	4.021	6.032	12.064	12.064
Vedligehold						
- vedligehold (kr./år)	15.700	27.400	28.750	43.150	76.900	80.950
Totale årlige driftsomkostninger	24.274	42.047	49.124	81.883	138.018	155.150

- Tidsforbrug til landmands eget arbejde er beregnet pr. anlæg (her BIOmodul), arbejdstid er 20 min., pr. anlæg pr. uge. Heri ligger tid til skift af filtre med de ovenfor angivne intervaller.
- Energiforbruget angiver det samlede energiforbrug til både pumper og ventilation, fratrukket energiforbrug til ventilation uden luftrensning.
- Vandforbruget angiver det samlede vandforbrug til både opfugtning af luften til 100 % RH, og N-fjernelse. Forbruget af vand til bortskaffelse af N fra anlægget udgør 1 m³ vand pr. 3,5 kg. N. Vand til opfugtning udgør 2 g vand pr. m³ luft der renses. Det er antaget at 50 % af N-indholdet i læsevandet kan udnyttes i marken.

Bilag 5

StaldVent beregninger, udført af Skov A/S.

Stald 1 med 540 stipladser

Der renses på 16.000 m³/t ud af 54.000m³/t, hvilket svarer til 29,5% af samlet luftmængde

Ammoniakreduktion: 73,47%

Staldvent 5.0

Dato 12-10-2021
 Klokkeslæt ... 12:35:16
 Projekt Nr.
 Beregner IS
 Side 1/1

Standard data

Identifikation		Produktion				
Navn	Holger Lundgaard Madsen	SVIN	Start stk	Start kg	Slut stk	Slut kg
Adresse	Mårupgårdvej 8	Slagtesvin	540	30,0	540	102,0
Postnummer	7620					
By	Lemvig					
Telefon		Driftsform	Hold	Dage pr hold	85	
Mobiletelefon		Antal dage før temperatursænkning			7	
Fax		Staldtype				Slagtesvin Nr. 1
E-mail						
Projekt	Mårupgård					
Filnavn						

Bygning					
Bygningslængde	m	46,00	Gulvareal brutto	m ²	506,0
Bygningsbredde	m	11,00	Vægareal brutto	m ²	313,2
Væghøjde	m	2,50	Loftareal brutto	m ²	558,3
Bygningshøjde	m	5,06	Vinduesareal	m ²	0,0
Tagkonstruktion	-	3	Dørareal	m ²	0,0
Taghældning	°	25,00	Bygningsvolumen	m ³	1913,9
Lofthældning	°	25,00	Transmissionstab	W/°C	518,3
Spærhøjde	m	2,56			

Klima					
Staldklima	--	Fugtigt	start	slut	
Fordampningsfaktor	--	0,90	Antal varmeproducerende enheder	kW	66,99 138,10
Udenørstemperatur	°C	-7,2	Fri varmeproduktion	kW	0,00 0,00
Relativ fugtighed i udeluft	%	0,0	Bunden varmeproduktion	kW	0,00 0,00
Anden varmekilde	W	0,0	Vandfordampning fra dyr	kg/h	0,00 0,00
Anden fugtkilde	kg/h	0,0	Vandfordampning fra overflader	kg/h	0,00 0,00
Staldtemperatur start	°C	24,0	Vandfordampning total	kg/h	0,00 0,00
Staldtemperatur slut	°C	18,0	CO ₂ -produktion	kg/h	0,00 0,00
Relativ fugtighed start	%	60,0	Ventilationsbehov	m ³ /h	0 0
Relativ fugtighed slut	%	75,0	Luftskifte	1/h	0,0 0,0
CO ₂ -koncentration start	Vppm	3000	Standard varmebehov	W	0 0
CO ₂ -koncentration slut	Vppm	3000			

Ventilation			Varme		
Staldtemperatur design	°C	25,0	Antal Vpe design	kW	71,6
Udetemperatur design	°C	20,0	Staldtemperatur design	°C	24,0
Antal Vpe design	kW	138,1	Relativ fugtighed inde design	%	60,0
Fordampningsfaktor design	--	1,00	Udetemperatur design	°C	-10,0
Anden fugtkilde design	kg/h	0,0	Relativ fugtighed ude design	%	90,0
Anden varmekilde design	W	0	Ventilationsydelse design	m ³ /h	5149
Standard ventilationsbehov	m ³ /h	43068	Anden fugtkilde design	kg/h	0,0
Ventilationsbehov design	m ³ /h	53835	Anden varmekilde design	kW	0
Ventilationsmængde pr dyr	m ³ /h	99,7	Varmetilsætning op til	%	100
Ventilationstype	--	Undertryk	Samlet varmebehov	W	40951
Maksimum ventilationsydelse	m ³ /h	0	Varme ydelse	W	40951
Minimum ventilationsydelse	m ³ /h	957	Fremløbstemperatur	°C	80
Luftskifte ved max ydelse	1/h	0,0	Returløbstemperatur	°C	50
Trykdifferens ved max ydelse	Pa	0,00	Vandmængde	kg/h	1173,1
Trykdifferens ved min ydelse	Pa	0,00	Rørlængde	m	139,3
Fugtstyring ja/nej	--	Ja	Rørtype	:	Spiraflex Type1
CO ₂ -styring ja/nej	--	Ja			

Staldvent 5.0

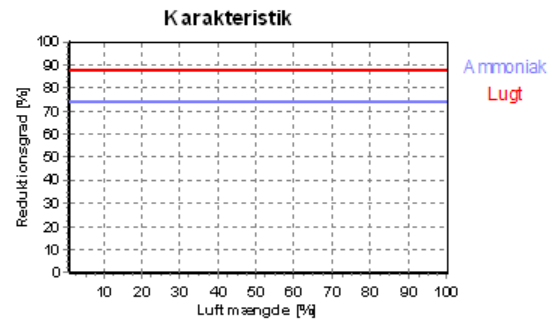
Mårupgård 1

Simulering 1

Dato 08-10-2021
Klokkeslæt ... 10:37:20
Projekt nr
Beregner IS
Side 2/2

Luftrensning

Max luftmængde gennem luftreenser	m ³ /h	16000
Reduktionsgrad ammoniak	%	88,0
Min ammoniakconc. efter luftreenser	Vppm	1,0
Reduktionsgrad lugt	%	74,0
Minimum lugtkonc. efter luftreenser	OUe/m ³	0,0
Luftmængde i simuleringsperiode	m ³	4,53E+08
Luftmængde gennem luftreenser	m ³	3,02E+08
Luftmængde udenom luftreenser	m ³	1,51E+08
Luftandel gennem luftreenser	%	66,6
Ammoniakemission uden luftreenser	kg	20655
Ammoniakemission med luftreenser	kg	5480
Ammoniakreduktion	%	73,47

Stald 4 med 660 stipladser

Der renses på 8.000 m³/t ud af 66.000m³/t, hvilket svarer til 12,1% af samlet luftmængde

Ammoniakreduktion: 47,05%

Staldvent 5.0

Dato 12-10-2021
 Klokkeslæt ... 12:50:02
 Projekt Nr.
 Beregner IS
 Side 1/1

Standard data

Identifikation		Produktion				
Navn	Holger Lundgaard Madsen	SVIN	Start stk	Start kg	Slut stk	Slut kg
Adresse	M årupgårdvej 8	Slagtesvin	660	30,0	660	102,0
Postnummer	7620					
By	Lemvig					
Telefon						
Mobiltelefon						
Fax						
E-mail						
Projekt	M årupgård	Driftsform	Hold	Dage pr hold	85	
Filnavn		Antal dage før temperatursænkning			7	
		Stalds snit				Slagtesvin
		Staldtype				Nr. 4
Bygning						
Bygningslængde	m	50,00	Gulvareal brutto	m ²	550,0	
Bygningsbredde	m	11,00	Vægareal brutto	m ²	333,2	
Væghøjde	m	2,50	Lofareal brutto	m ²	606,9	
Bygningshøjde	m	5,06	Vinduesareal	m ²	0,0	
Tagkonstruktion	-	3	Dørareal	m ²	0,0	
Taghældning	°	25,00	Bygningsvolumen	m ³	2080,3	
Lofthældning	°	25,00	Transmissionstab	W/C	561,1	
Spærhøjde	m	2,56				
Klima						
Staldklima	--	Fugtigt			start	slut
Fordampningsfaktor	--	0,90	Antal varmeproducerende enheder	kW	81,87	168,79
Udenørstemperatur	°C	-7,2	Fri varmeproduktion	kW	0,00	0,00
Relativ fugtighed i udeluft	%	0,0	Bunden varmeproduktion	kW	0,00	0,00
Anden varmekilde	W	0,0	Vandfordampning fra dyr	kg/h	0,00	0,00
Anden fugtkilde	kg/h	0,0	Vandfordampning fra overflader	kg/h	0,00	0,00
Staldtemperatur start	°C	24,0	Vandfordampning total	kg/h	0,00	0,00
Staldtemperatur slut	°C	18,0	CO ₂ -produktion	kg/h	0,00	0,00
Relativ fugtighed start	%	60,0	Ventilationsbehov	m ³ /h	0	0
Relativ fugtighed slut	%	75,0	Luftskifte	1/h	0,0	0,0
CO ₂ -koncentration start	Vppm	3000	Standard varmebehov	W	0	0
CO ₂ -koncentration slut	Vppm	3000				
Ventilation		Varme				
Staldtemperatur design	°C	25,0	Antal Vpe design	kW	71,6	
Udetemperatur design	°C	20,0	Staldtemperatur design	°C	24,0	
Antal Vpe design	kW	168,8	Relativ fugtighed inde design	%	60,0	
Fordampningsfaktor design	--	1,00	Udetemperatur design	°C	-10,0	
Anden fugtkilde design	kg/h	0,0	Relativ fugtighed ude design	%	90,0	
Anden varmekilde design	W	0	Ventilationsydelse design	m ³ /h	5149	
Standard ventilationsbehov	m ³ /h	52639	Anden fugtkilde design	kg/h	0,0	
Ventilationsbehov design	m ³ /h	65799	Anden varmekilde design	kW	0	
Ventilationsmængde pr dyr	m ³ /h	99,7	Varmetil sætning op til	%	100	
Ventilationstype	--	Undertryk	Samlet varmebehov	W	40951	
Maksimum ventilationsydelse	m ³ /h	0	Varmeydelse	W	40951	
Minimum ventilationsydelse	m ³ /h	1040	Fremløbstemperatur	°C	80	
Luftskifte ved max ydelse	1/h	0,0	Returløbstemperatur	°C	50	
Trykdifferens ved max ydelse	Pa	0,00	Vandmængde	kg/h	1173,1	
Trykdifferens ved min ydelse	Pa	0,00	Rørlængde	m	139,3	
Fugtstyring ja/nej	--	Ja	Rortype	:	Spiraflex Type1	
CO ₂ -styring ja/nej	--	Ja				

Staldvent5.0 Copyright© 2004 Danish Exergy Technology / DjF-Forsknings Center Bygholm

Staldvent 5.0

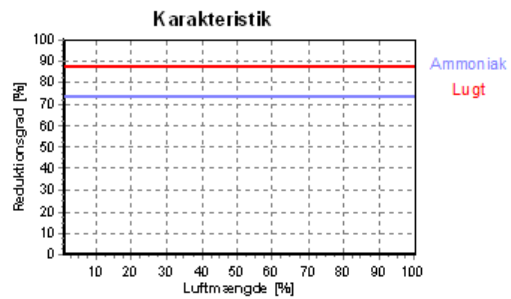
Mårupgård 4

Simulering 1

Dato 08-10-2021
Klokkeslæt ... 10:44:33
Projekt nr
Beregner IS
Side 2/2

Luftrensning

Max luftmængde gennem luftrener	m ³ /h	8000
Reduktionsgrad ammoniak	%	88,0
Min ammoniakconc. efter luftrener	Vppm	1,0
Reduktionsgrad lugt	%	74,0
Minimum lugtkonc. efter luftrener	OUE/m ³	0,0
Luftmængde i simuleringsperiode	m ³	5,40E+08
Luftmængde gennem luftrener	m ³	1,98E+08
Luftmængde udenom luftrener	m ³	3,42E+08
Luftandel gennem luftrener	%	36,7
Ammoniakemission uden luftrener	kg	25245
Ammoniakemission med luftrener	kg	13367
Ammoniakreduktion	%	47,05

Stald 6 med 535 stipladser

Der renses på 8.000 m³/t ud af 53.500m³/t, hvilket svarer til 15,0% af samlet luftmængde

Ammoniakreduktion: 54,18%

Staldvent 5.0

Dato 12-10-2021
 Klokkeslæt ... 13:01:43
 Projekt Nr.
 Beregner IS
 Side 1/1

Standard data

Identifikation			Produktion				
Navn	Holger Lundgaard Madsen		SVIN	Start	Start	Slut	Slut
Adresse	M Årupgårdvej 8		Slagtesvin	stk	kg	stk	kg
Postnummer	7620			535	30,0	535	102,0
By	Lemvig						
Telefon							
Mobiltelefon							
Fax							
E-mail							
Projekt	M Årupgård		Driftsform	Hold	Dage pr hold	85	
Filnavn	Stald 4.SPX		Antal dage før temperatursænkning				7
			Staldsfnit				Slagtesvin
			Staldtype				Nr. 6
Bygning							
Bygningslængde	m	33,00	Gulvareal brutto	m ²		363,0	
Bygningsbredde	m	11,00	Vægareal brutto	m ²		248,2	
Væghøjde	m	2,50	Loftareal brutto	m ²		400,5	
Bygningshøjde	m	5,06	Vinduesareal	m ²		0,0	
Tagkonstruktion	-	3	Dørareal	m ²		0,0	
Taghældning	°	25,00	Bygningsvolumen	m ³		1373,0	
Lofthældning	°	25,00	Transmissionstab	W/C		389,3	
Spærhøjde	m	2,56					
Klima							
Staldklima	--	Fugtigt	Antal varmeproducerende enhederS	kW		start	slut
Fordampningsfaktor	--	0,90	Fri varmeproduktion	kW		66,37	136,82
Udenørstemperatur	°C	-7,2	Bunden varmeproduktion	kW		0,00	0,00
Relativ fugtighed i udeluft	%	0,0	Vanddampning fra dyr	kg/h		0,00	0,00
Anden varmekilde	W	0,0	Vanddampning fra overflader	kg/h		0,00	0,00
Anden fugtkilde	kg/h	0,0	Vanddampning total	kg/h		0,00	0,00
Staldtemperatur start	°C	24,0	CO ₂ -produktion	kg/h		0,00	0,00
Staldtemperatur slut	°C	18,0	Ventilationsbehov	m ³ /h		0	0
Relativ fugtighed start	%	60,0	Luftskifte	1/h		0,0	0,0
Relativ fugtighed slut	%	75,0	Standard varmebehov	W		0	0
CO ₂ -koncentration start	Vppm	3000					
CO ₂ -koncentration slut	Vppm	3000					
Ventilation			Varme				
Staldtemperatur design	°C	25,0	Antal Vpe design	kW		71,6	
Udetemperatur design	°C	20,0	Staldtemperatur design	°C		24,0	
Antal Vpe design	kW	136,8	Relativ fugtighed inde design	%		60,0	
Fordampningsfaktor design	--	1,00	Udetemperatur design	°C		-10,0	
Anden fugtkilde design	kg/h	0,0	Relativ fugtighed ude design	%		90,0	
Anden varmekilde design	W	0	Ventilationsydelse design	m ³ /h		5149	
Standard ventilationsbehov	m ³ /h	42669	Anden fugtkilde design	kg/h		0,0	
Ventilationsbehov design	m ³ /h	53336	Anden varmekilde design	kW		0	
Ventilationsmængde pr dyr	m ³ /h	99,7	Varmetilsætning op til	%		100	
			Samlet varmebehov	W		40951	
Ventilationstype	--	Undertryk	Varmeydelse	W		40951	
Maksimum ventilationsydelse	m ³ /h	0	Fremløbstemperatur	°C		80	
Minimum ventilationsydelse	m ³ /h	686	Returløbstemperatur	°C		50	
Luftskifte ved max ydelse	1/h	0,0	Vandmængde	kg/h		1173,1	
Trykdifferens ved max ydelse	Pa	0,00	Rørlængde	m		139,3	
Trykdifferens ved min ydelse	Pa	0,00	Rørtype			Spiraflex Type1	
Fugtstyring ja/nej	--	Ja					
CO ₂ -styring ja/nej	--	Ja					

Staldvent5.0 Copyright© 2004 Danish Exergy Technology / DjF-Forsknings Center Bygholm

Staldvent 5.0

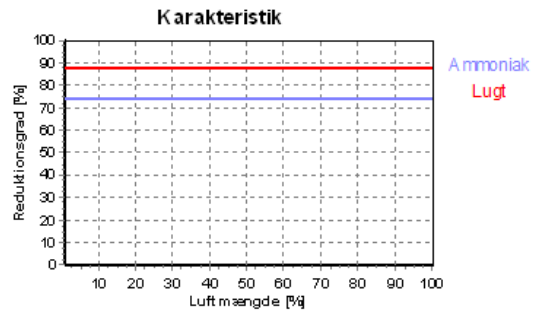
Mårupgård 6

Simulering 1

Dato 08-10-2021
Klokkeslæt ... 10:51:39
Projekt nr
Beregner IS
Side 2/2

Luftrensning

Max luftmængde gennem luftreenser	m ³ /h	8000
Reduktionsgrad ammoniak	%	88,0
Min ammoniakconc. efter luftreenser	Vppm	1,0
Reduktionsgrad lugt	%	74,0
Minimum lugtkonc. efter luftreenser	OUe/m ³	0,0
Luftmængde i simuleringsperiode	m ³	4,42E+08
Luftmængde gennem luftreenser	m ³	1,91E+08
Luftmængde udenom luftreenser	m ³	2,51E+08
Luftandel gennem luftreenser	%	43,3
Ammoniakemission uden luftreenser	kg	20464
Ammoniakemission med luftreenser	kg	9376
Ammoniakreduktion	%	54,18

Stald 7 med 430 stipladser

Der renses på 8.000 m³/t ud af 43.000m³/t, hvilket svarer til 18,6% af samlet luftmængde

Ammoniakreduktion: 61,49%

Staldvent 5.0

Dato 12-10-2021
 Klokkeslæt ... 13:08:52
 Projekt Nr.
 Beregner IS
 Side 1/1

Standard data

Identifikation		Produktion				
Navn	Holger Lundgaard Madsen	SVIN	Start stk	Start kg	Slut stk	Slut kg
Adresse	Mårupgårdvej 8	Slagtesvin	430	30,0	430	102,0
Postnummer	7620					
By	Lemvig					
Telefon						
Mobiltelefon						
Fax						
E-mail						
Projekt	Mårupgård	Driftsform	Hold	Dage pr hold	85	
Filnavn	Stald 4.SPX	Antal dage før temperatursænkning			7	
		Staldafnit				Slagtesvin
		Staldtype				Nr. 7
Bygning						
Bygningslængde	m	33,00	Gulvareal brutto	m ²	363,0	
Bygningsbredde	m	11,00	Vægareal brutto	m ²	248,2	
Væghøjde	m	2,50	Lofareal brutto	m ²	400,5	
Bygningshøjde	m	5,06	Vinduesareal	m ²	0,0	
Tagkonstruktion	-	3	Dørareal	m ²	0,0	
Taghældning	°	25,00	Bygningsvolumen	m ³	1373,0	
Lofthældning	°	25,00	Transmissionstab	W/C	389,3	
Spærhøjde	m	2,56				
Klima						
Staldklima	--	Fugtigt	Antal varmeproducerende enheder	S kW	start	slut
Fordampningsfaktor	--	0,90	Fri varmeproduktion	kW	53,34	109,97
Udenørstemperatur	°C	-7,2	Bunden varmeproduktion	kW	0,00	0,00
Relativ fugtighed i udeluft	%	0,0	Vanddampning fra dyr	kg/h	0,00	0,00
Anden varmekilde	W	0,0	Vanddampning fra overflader	kg/h	0,00	0,00
Anden fugtkilde	kg/h	0,0	Vanddampning total	kg/h	0,00	0,00
Staldtemperatur start	°C	24,0	CO ₂ -produktion	kg/h	0,00	0,00
Staldtemperatur slut	°C	18,0	Ventilationsbehov	m ³ /h	0	0
Relativ fugtighed start	%	60,0	Luftskifte	1/h	0,0	0,0
Relativ fugtighed slut	%	75,0	Standard varmebehov	W	0	0
CO ₂ -koncentration start	Vppm	3000				
CO ₂ -koncentration slut	Vppm	3000				
Ventilation		Varme				
Staldtemperatur design	°C	25,0	Antal Vpe design	kW	71,6	
Udetemperatur design	°C	20,0	Staldtemperatur design	°C	24,0	
Antal Vpe design	kW	110,0	Relativ fugtighed inde design	%	60,0	
Fordampningsfaktor design	--	1,00	Udetemperatur design	°C	-10,0	
Anden fugtkilde design	kg/h	0,0	Relativ fugtighed ude design	%	90,0	
Anden varmekilde design	W	0	Ventilationsydelse design	m ³ /h	5149	
Standard ventilationsbehov	m ³ /h	34296	Anden fugtkilde design	kg/h	0,0	
Ventilationsbehov design	m ³ /h	42870	Anden varmekilde design	kW	0	
Ventilationsmængde pr dyr	m ³ /h	99,7	Varmetilsætning op til	%	100	
Ventilationstype	--	Undertryk	Samlet varmebehov	W	40951	
Maksimum ventilationsydelse	m ³ /h	0	Varmeydelse	W	40951	
Minimum ventilationsydelse	m ³ /h	686	Fremløbstemperatur	°C	80	
Luftskifte ved max ydelse	1/h	0,0	Returløbstemperatur	°C	50	
Trykdifferens ved max ydelse	Pa	0,00	Vandmængde	kg/h	1173,1	
Trykdifferens ved min ydelse	Pa	0,00	Rørlængde	m	139,3	
Fugtstyring ja/nej	--	Ja	Rørtype	:	Spiraflex Type1	
CO ₂ -styring ja/nej	--	Ja				

Staldvent5.0 Copyright© 2004 Danish Exergy Technology / DjF-Forsknings Center Bygholm

Staldvent 5.0

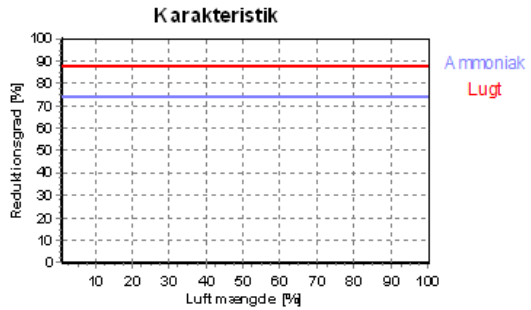
Mårupgård 7

Simulering 1

Dato 08-10-2021
Klokkeslæt ... 10:56:51
Projekt nr
Beregner IS
Side 2/2

Luftrensning

Max luftmængde gennem luftreenser	m ³ /h	8000
Reduktionsgrad ammoniak	%	88,0
Min ammoniakconc. efter luftreenser	V ppm	1,0
Reduktionsgrad lugt	%	74,0
Minimum lugtkonc. efter luftreenser	O _U e/m ³	0,0
Luftmængde i simuleringsperiode	m ³	3,56E+08
Luftmængde gennem luftreenser	m ³	1,81E+08
Luftmængde udenom luftreenser	m ³	1,75E+08
Luftandel gennem luftreenser	%	50,8
Ammoniakemission uden luftreenser	kg	16447
Ammoniakemission med luftreenser	kg	6334
Ammoniakreduktion	%	61,49

Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020

Kapitel 17

Særregler for IE-husdyrbrug

Miljøledelse

§ 42. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

§ 43. IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Stk. 2. IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold, der følger af stk. 1. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

§ 44. IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.

4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.

5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).

6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).

7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.

8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.

2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).

3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Hændelser og uheld

§ 45. Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal kommunalbestyrelsen, uanset den 8-årige retsbeskyttelse efter § 40, stk. 1, i husdyrbrugloven, ved påbud foretage sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, som kommunalbestyrelsen finder nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Fodringskrav

§ 46. IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til fo-

der med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1 og stk. 2. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Energieffektiv belysning

§ 47. IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. Kravet efter stk. 1, indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

Stk. 3. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1 og 2, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Støvemissioner fra staldanlæg

§ 48. IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Overholdelse af vilkår og krav

§ 49. Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav i §§ 37-38, §§ 42-48 og § 50 og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen

§ 50. IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 42, stk. 3.
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 44, stk. 5.
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav, jf. § 46.

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen. Informationerne, jf. stk. 1, skal angå det forudgående kalenderår og skal sendes samlet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationer, jf. stk. 1 og 2, hvis kommunalbestyrelsen har modtaget de pågældende oplysninger i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

Ophør

§ 51. Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller
- 4) situationer omfattet af § 53, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Bilag 7

Ortofoto fra 2018 af gyllebeholdere på Mårupgårdvej 8. Begge beholdere vurderes at være i drift.

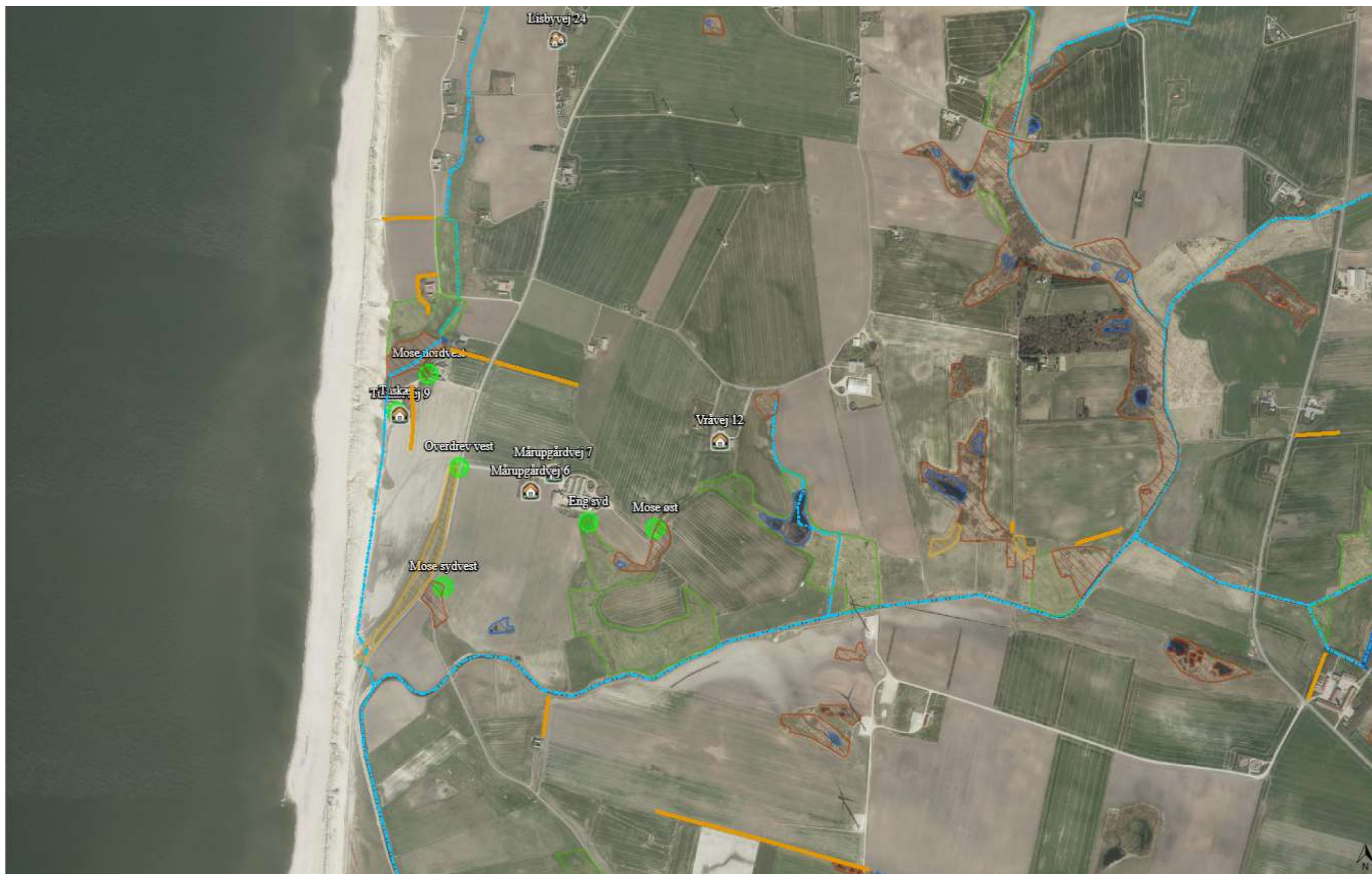

Skråfoto fra 2019 af gyllebeholdere på Mårupgårdvej 8. Begge beholdere vurderes at være i drift.

Staldanlæg på Mårupgårdvej 8 og de to nærmeste naboer. Der er over 300 meter til øvrige nabobeboelser.

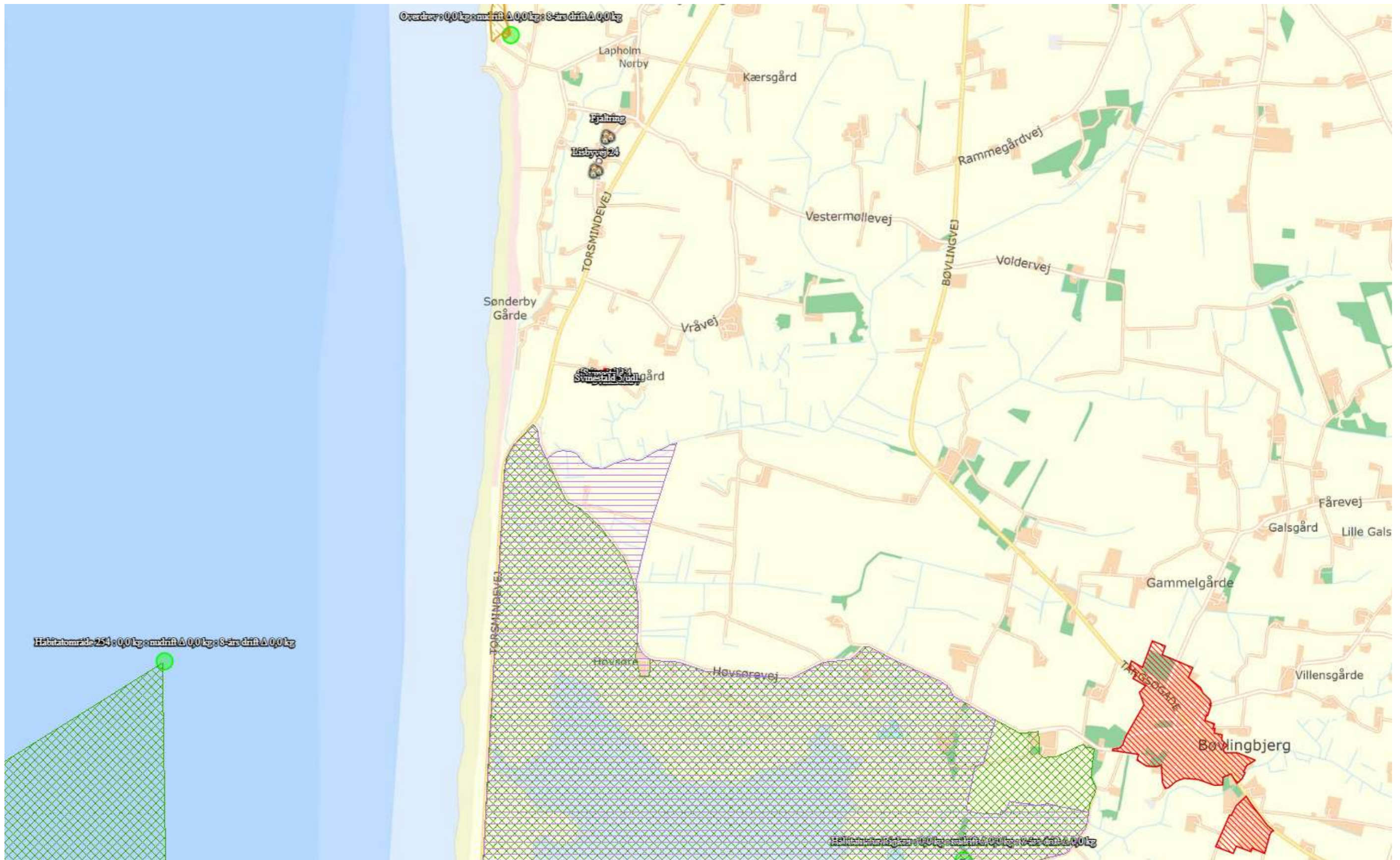
Det søgte projekt indebærer, at den nordlige del af stald 2 og den vestlige del af stald 5 udgår som produktionsareal. Disse forudsætninger fastholdes i godkendelsens vilkår.

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 211 568. Kortet viser beskyttet natur (skraverede arealer), beskyttede vandløb (blå stiplede linjer), beskyttede diger (orange linjer) og ammoniakberegningpunkter (grønne punkter).

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 211 568. Ammoniakberegningsskema og beregningsresultater. Resultaterne i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Nærmeste kategori 1-natur og kategori 2-natur er mere end 2 km fra staldanlægget og vises ikke i dette kortudsnit. Kortet viser også nærmeste nabobeboelser.

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 211 568. Ammoniakberegningsskema og beregningsresultater. Resultaterne i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Nærmeste kategori 1-natur og kategori 2-natur er mere end 2 km fra staldanlægget. Kortet viser også samlet bebyggelse og byzoner og habitat-områder og fuglebeskyttelsesområder.

Bilag 11

Naturvurdering af mose- og engområde syd og sydøst for Mårupgård

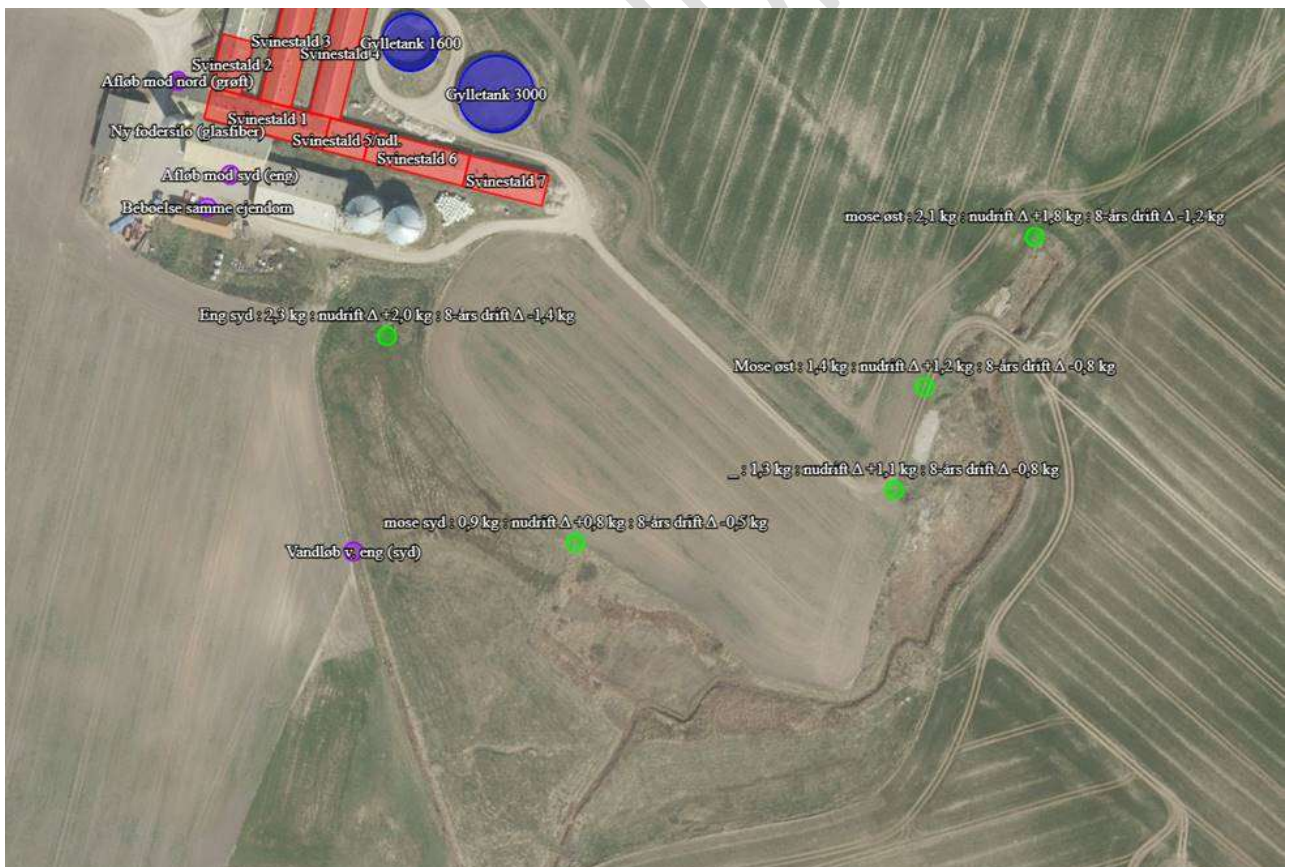
På moseområdet, der strækker sig syd og øst for staldanlægget er merdepositionen større end 1,0 kg N/ha/år. Merdepositionen er under 1,0 kg N/ha/år på alle øvrige kategori 3-naturtyper i området.

Mosen gennemskæres af en markvej, men den nordlige del af mosen er ikke § 3-registreret. Ud fra luftfoto fra 2008 og dette herunder fra 2019 synes det tydeligt, at der er samme struktur af området nord og syd for markvejen. Det ligner sammenhængende natur og altså at den nordlige del også er omfattet § 3 og dermed kategori 3-natur. Ved besigtigelsen i 2021 kunne dette afvises, der er blot tale om et noget forstyrret restområde. På dette område nord for moseområdet er merdepositionen beregnet til 1,8 kg N/ha/år. Totaldepositionen er 2,1 kg N/ha/år.

Den højeste merdeposition på selve mosen er 1,2 kg /ha/år.

Baggrundsbelastningen i 2019 er 13,3 kg N/ha/år, jævnfør data fra DCE – Nationalt center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet. Data er tilgængelig via Danmarks Arealinformation; <https://arealinformation.miljoportal.dk/>.

På engen syd for staldanlægget er der beregnet en merdeposition på 2,0 kg N/ha/år. Engen ser ud til at strække sig længere mod nord. Merdepositionen lige syd for vejen syd om siloerne er cirka 3,0 kg N/ha/år (beregningsspunkt ikke med på kort).

Lemvig Kommune har besigtiget de her beskrevne naturområder i efteråret 2018 og i forbindelse med det søgte projekt i foråret 2021.

I 2018 er der registret såvel positive indikatorarter, som problemarter på moseområderne:

Positive arter: Angelik, kær-dueurt, kragefod, sump-kællingetand smalbladet mangeløv, kær-snerre, grå star, vandnavle, muse-vikke og engviol.

Problemarter: vild kørvel, fandens mælkebøtte, ager-padderok, gråpil, almindelig rajgræs, almindelig rapgræs, agertidsel og horsetidsel.

Der er ikke registreret særligt ammoniakfølsomme arter eller bilag IV-arter ved besigtigelserne. Forekomst af butsnudet frø og skrubtudse indikerer dog at området er potentielt levested for bilag IV-arter som spidssnudet frø og strandtudse.

Moseområdets naturtilstand er i 2018 vurderet til moderat, hvilket fortsat vurderes at være retvisende ved besigtigelsen i 2021.

En kraftig merpåvirkning med næringsstoffer vil begunstige de mere kvælstofelskende problemarter, som med tiden derfor vil udkonkurrere positiv-arterne. Det vil medføre en ændret biodiversitet og en ændring i naturtilstanden.

I det konkrete projekt er merdepositionen på moseområderne i fire forskellige randpunkter beregnet til hhv. 0,8, 1,1, 1,2 og 1,8 kg N/ha/år. Den samlede højeste totaldeposition er 2,1 kg N/ha/år, hvilket sammen med baggrundsbelastningen medfører en samlet belastning på 15,4 kg N/ha/år.

Disse merdepositioner vurderes i det konkrete tilfælde ikke at være så kraftige, at de i sig selv giver en tilstandsændring.

Moseområdets tålegrænse vurderes på baggrund af besigtigelserne og de registrerede arter at være 15 – 20 kg N/ha/år, hvor randområder op til den dyrkede jord er mere næringsberigede og med en tendens til højere tålegrænse indenfor intervallet, mens områderne nær vandløbet er mere næringsfattige og med en lavere tålegrænse.

Væsentlige merudledninger af ammoniak på moseområdet ud over det søgte projekt kan ikke afvises at indebære risiko for en tilstandsændring.

Engområdet syd for staldanlægget rummer ikke særligt ammoniakfølsomme arter eller bilag IV-arter og merdepositionen på engen vurderes ikke i sig selv at give anledning til risiko for tilstandsændringer.

INHE/SIBN, nov. 2021

ADVOKATFIRMAET
Keld Frederiksen

Søndergade 26 · 7830 Vinderup · Telefon 97 44 14 44 · Telefax 97 44 33 44 · CVR-nr. 42381780

Lemvig Kommune
Teknik og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

Keld Frederiksen
advokat, moderatør for Højesteret
E-mail: kf@advokatfrederiksen.dk

Kontortid:
Mandag-torsdag 9.00–16.00
Fredag 9.00–15.00

www.hvild-frederiksen.dk
Sikker mail: info@advokatfrederiksen.dk

Dato: 18. januar 2022
Journalnr.: 13-54629

Vedr. kommentarer til nabohøring ang. forslag til miljøgodkendelse - Mårupgårdvej 8, 7620
Lemvig

Med henvisning til det med skrivelse af den 10.12.2021 udsendte materiale til nabo-høring, skal jeg herved som advokat for ejer af ejendommen, Mårupgårdvej 7, 7620 Lemvig – Hanne Winther Simonsen – fremkomme med følgende bemærkninger:

Mine klienter er ikke interesseret i at stoppe udviklingen i Området – men udvidelsen af produktionen / aktiviteterne på Mårupgårdvej 8, skal tage hensyn til de ejendomme og beboere, der har været en del af lokal-området i mange år forud for den intensive produktion på Mårupgårdvej 8.

Indledningsvis forudsættes det, at der er givet de nødvendige byggetilladelser – såvel i forhold til bygningssmassen, som i forhold til produktionen

Hensynet i forhold Mårupgårdvej 7 bør udvises på en sådan måde,

at hallen/bygningen, der ligger nærmest min klients ejendom, ikke må anvendes til produktion af grise og dermed være anledning til udledning af lugt og anledning til støj – subsidiært, at produktionen indstilles i en periode hvert år, hvor lugtgenerne er stærkest (maj til og med august),

at der ikke må leveres og afhentes gylle fra den / de tanke, der er placeret under hallen/bygningen, der er beliggende nærmest min klients ejendom,

at der stilles krav om, at der skal foretages en passende tilplantning på arealet mellem ovennævnte hal/bygning og min klients ejendom – stedsegrønt (gran/fyr) og ca. 30 % løvtræer,

at antallet af transport til og fra Mårupgårdvej 8 skal reduceres, således et støj og støv-påvirk-

ningen omkring min klients ejendom minimeres,
at det forekommer besynderlig, at Mårupgårdvej 8, der altid har haft en beboelsesejendom – pludselig er uden en bolig – er årsagen, der er er for meget støj, støv og lugt ? I bekræftende fald, er dette dokumentation for, at min klients ejendom, er generet af tilsvarende problemer. Afstanden mellem min klients ejendom og den nærmeste produktionsbygning er så kort, at der konstant vil være alvorlige lugtgener, hvis der ikke tages hensyn til ovennævnte bemærkninger og forslag til forbedringer for min klients ejendom, som har dannet rammen om min klients og familiens liv i 40 år.

Med disse bemærkninger, skal jeg anmode om, at de til enhver tid gældende miljøkrav overholdes og at ovennævnte forslag, der vil være med til at forhindre de meget alvorlige gener for min klients ejendom, gennemføres, således at produktionen på Mårupgårdvej 8, tager størst mulig hensyn til omgivelserne, derunder min klients ejendom.

Med venlig hilsen

Keld Frederiksen

(direkte tlf.nr. 99124010)

Lemvig Kommunes bemærkninger til høringssvar fra Mårupgårdvej 7 v. advokat Keld Frederiksen, 18. januar 2022:

Til Keld Frederiksen.

Tak for høringssvaret, her er mine foreløbige bemærkninger.

Ansøger bliver orienteret om høringssvaret, og jeg orienterer dig igen, når jeg har modtaget ansøgers bemærkninger.

- Den foreslåede afgørelse fastsætter rammerne for, hvor der må opstaldes dyr. Den nordlige del af stalden nærmest Mårupgårdvej 7 (stald 2) må ifølge forslaget ikke huse dyr. Ansøger har desuden oplyst, at der ikke kan løbe gylle ind i denne del af staldsektionen mod syd.

Høringssvaret giver anledning til at præcisere vilkår 1 om produktionsareal med følgende tilføjelse:

Der må ikke på noget tidspunkt opstaldes dyr uden for de markerede staldsektioner, som fremgår af bilag 8.

- Ansøger har oplyst, at der vil blive etableret en ny rørforbindelse til at føre gylle fra den vestlige stald, så der ikke længere håndteres gylle på vestsiden af stald 2. Ansøger har ikke en præcis tidsplan for dette arbejde, men det er en prioriteret opgave, som udføres i år.
- Afgørelsens vilkår 3 stiller krav om afskærmende beplantning med en frist på 4 uger fra meddelelse af afgørelsen til at fremsende en beplantningsplan, som efterfølgende – efter kommunens accept – straks skal bringes til udførelse. Ansøger bliver opfordret til at inddrage ønsket om stedsegrønt (gran/fyr) og ca. 30 % løvtræer i beplantningsplanen.
- Forslaget om afgørelse indeholder ikke specifikke krav til antallet af transportere til og fra staldanlægget. I en godkendelse kan der stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter. Der er dog jf. den hidtidige klagenævnspraksis ikke hjemmel til at stille vilkår om et bestemt antal transportere til og fra et husdyrbrug.

Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Det henstilles i alle miljøgodkendelser, at landbruget udviser godt landmandskab og at transportere viser hensyn til omgivelserne.

Høringssvaret giver anledning til at foreslå et supplerende vilkår:

Egne transportere af foder, husdyrgødning, husdyr, råvarer, mv. til og fra ejendommen må ikke ske i tidsrummet 22:00 – 7:00 i alle ugens dage.

Vilkåret gælder altså kun for husdyrbruget selv og ikke for andre virksomheder, der er erhvervsområde for husdyrbrugets drift.

Vilkår begrundes ved, at der er indtruffet kontinuitetsbrud på husdyrbruget og at støv- og støjgener fra transporter skal vurderes i forhold til en driftssituation uden husdyrhold og altså uden transporter af foder og dyr til og fra ejendommen.

Du er altid velkommen til at kontakte mig på tlf. 96 63 11 12 og denne mail med spørgsmål og kommentarer.

Med venlig hilsen

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

Natur og Miljø

Ansøgers supplerende beskrivelse af transportforhold, 1. marts 2022:

Transport

Til- og frakørsel til Mårupgård sker ad Mårupgårdvej, der er en grusvej med indkørsel fra Torsmindevej. Der er ligger to beboelsesejendomme langs tilkørselsvejen. Ansøger tilstræber at udvise godt landmandskab og hensyn til omgivelserne, herunder at køre med tilpasset hastighed forbi naboerne, så der ikke opstår unødvendige støj- og støvgener.

Til- og frakørsel til Mårupgård omfatter primært transporter med grise, foder, korn, dieselolie, hjælpestoffer, affald mv. samt udbringning af gylle.

Der har været et treårigt kontinuitetsbrud uden dyr (nudriften), men antallet af transporter ændres ikke væsentligt i forhold til ejendommens tidligere drift (8-årsdriften). I hele perioden har der været transporter med korn, gylle, olie og affald. I forhold til nudriften sker der en forøgelse i antallet af transporter med dyr og foder, og det samlede antal transporter skønnes at stige med ca. 28 %. Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

En stor del af transporterne sker med vognmand eller maskinstation og kan forekomme på forskellige tidspunkter af døgnet. Der er tale om erhvervsmæssigt nødvendige transporter til og fra ejendommen.

I forbindelse med høst (august-september) og gylleudbringning (forår og efterår) vil der være afgrænsede perioder med mange transporter, der kan foregå hele døgnet. Dette kan ikke undgås, da aktiviteterne i marken er sæson- og vejrbetingede. Det vil være muligt at aftale en sms-ordning eller lignende, hvor ansøger kan orientere de nærmeste naboer om tidspunkter, hvor der er særlig risiko for støj-, støv- eller lugtgener, herunder kørsel om natten.

I tabellen herunder estimeres antallet af transporter

Transporttype	Antal	Antal	Bemærkninger
	Nudrift	Ansøgt drift	
Dyr ind	0	27	Rytme med ca. 6 ugers aktivitet og 6 ugers pause i transporter
Dyr ud	0	80	Rytme med ca. 6 ugers aktivitet og 6 ugers pause i transporter
Døde dyr	0	75	DAKA, løbende efter behov
Levering af tilskudsfo-der/færdigfoder	0	95	1-2 gange ugentligt, varierende efter grisenes størrelse
Halm, hø, diverse	0	10	Løbende
Korn til silo	300	300	Traktor à ca. 16 t, koncentreret omkring høstperioden
Korn fra silo (salg)	150	150	Lastbil à ca. 30-40 t, løbende
Gyllekørsler (udbringning)	220	220	Traktor à ca. 25 t, koncentreret forår og lidt efterår
Gyllekørsler (flyt til/fra ejd.)	140	90	Lastbil à ca. 39 t, løbende
Olie (brændstof, fyring), hjælpestof-	20	24	Tankbil mv., løbende

fer			
Affaldstransporter	26	26	Lemvig Beton, hver 14. dag
I alt, ca.	856	1097	

Med venlig hilsen
Lotte Stilling Nielsen
 Miljørådgiver
 Direkte +45 96 63 05 56
 Mobil +45 40 18 25 54
 Mail lsn@fjordland.dk

FJORDLAND.

Industrivej 53, 7620 Lemvig
 Tlf. 96 63 05 44
www.fjordland.dk

Lemvig Kommunes vurdering af transport, 7. marts 2022:

Til Keld Frederiksen,
cc. Helmuth Krautberger, Holger L. Madsen og Lotte S. Nielsen.

På baggrund af ansøgers vedlagte beskrivelse af transportforholdene er det Lemvig Kommunes vurdering, at ansøger ikke vil være i stand til at overholde det foreslåede vilkår om at egne transporter ikke må ske i tidsrummet fra kl. 22:00 til kl. 07:00, uden at det vil indebære væsentlig risiko for forstyrrelser af den erhvervsmæssige drift.

I størstedelen af året vil der ikke være transporter i nattetimerne. I forbindelse med høst og perioder med gylleudbringning har det dog væsentlig betydning, at markdriften kan udføres uden tidsmæssige restriktioner.

De af ansøger beskrevne transporter af korn og husdyrgødning anses for at være erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens landbrugsmæssige drift.

Lemvig Kommune har ved sagens behandling vurderet, at der er indtruffet kontinuitetsbrud på Mårupgård for hvad angår dyreholdet, da staldene har stået tomme i en sammenhængende periode på mere end 3 år.

Lemvig Kommune har desuden vurderet, at anvendelsen af ejendommens gyllebeholdere ikke er omfattet af dette kontinuitetsbrud, da gyllebeholderne ikke har været ude af drift (stået tomme) i en periode på tre sammenhængende år. Lemvig Kommune konstaterer ydermere, at markdriften fra ejendommen ikke har været ophørt.

Lemvig Kommune vurderer derfor, at væsentligheden af generne fra transporter af høstede afgrøder og husdyrgødning til og fra ejendommen skal vurderes med udgangspunkt i, at disse transporter er en fortsættelse af en hidtidig lovlig drift, som ikke er omfattet af kontinuitetsbrud.

Ansøger skønner, at antallet af transporter forøges med cirka 28 % i forhold til en drift uden dyrehold på ejendommen. De natlige transporter udgøres langt overvejende af transporter af høstafgrøder og husdyrgødning. Ansøger forventer, at antallet af disse transporter ikke ændres, og heraf, at generne i *nattetimerne* ikke forøges væsentligt som følge af det søgte projekt.

Lemvig Kommune vurderer, at den korte afstand mellem Mårupgårdvej 6, Mårupgårdvej 7 og husdyrbruget på Mårupgårdvej 8 indebærer, at transporter til og fra Mårupgårdvej 8 vil udgøre en mærkbar påvirkning. Af hensyn til den erhvervsmæssige nødvendighed af transporterne vurderer Lemvig Kommune, at det er for vidtrækkende at forbyde transporter i nattetimerne, men at det ikke vil forstyrre driften at varsle de nærmeste omboende inden transporterne udføres.

Lemvig Kommune foreslår derfor at erstatte det foreslåede vilkår om forbud mod egne transporter i nattetimerne til et vilkår om at varsle beboere på Mårupgårdvej forud for perioder, hvor det forventes, at der kan forekomme transporter i nattetimerne. Vilkåret formuleres som følger:

Forvarsel om transporter i nattetimerne, kl. 22:00 – 07:00

Mårupgårdvej 6 og Mårupgårdvej 7 skal varsles senest tre dage inden forventede natlige transporter af husdyrgødning, afgrøder og andre natlige transporter.

Ved "natlige transporter" forstås transporter, som udføres i tidsrummet fra kl. 22:00 til kl. 07:00. Varslingen skal gives ved mundtlig besked, sms, telefon, brev, skiltning eller lignende.